

Asianro IIS/425/00.01.01.01/2022

2 § Jätehuoltomääräysten muuttaminen

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 6.2.2025 § 2

Jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta asettaa jätehuoltomääräykset ja perustelumuistion ehdotettuine muutoksineen yleisesti nähtäville. Jätehuoltolautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiasta.

Jätehuoltomääräysten ja perustelumuistion luonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätehuoltolautakunnan verkkosivuilla 7.2.-11.3.2025. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätehuoltolautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä.

Jätehuoltomääräysten luonnoksesta pyydetään lausunnot alueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja alueen ELY-keskukselta. Lausunnonantomahdollisuus varataan myös kunnalliselle jäteyhtiölle. Mielipiteen esittämismahdollisuudesta tiedotetaan erikseen alueen jätteenkuljetusyrityksiä sekä jätehuoltoviranomaisen tiedossa olevia alueen suurimpia vuokrataloyhtiöitä ja alueen omakotiyhdistyksiä.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätehuoltomääräyksiin tehdään tarvittaessa lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta muutoksia. Tämän jälkeen määräysmuutokset tuodaan jätehuoltolautakunnalle hyväksyttäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Jätehuoltopäällikkö Piia-Reetta Kiljunen, p. 040 661 7282

Kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat jätelain (646/2011) 91 §:n nojalla annettavia sitovia paikallisia määräyksiä. Ne tarkentavat jätelainsäädännön mukaista sääntelyä paikalliset olosuhteet huomioon ottaen.

Jätehuoltomääräysten tarkoituksena on varmistaa toimiva jätehuolto, josta ei aiheudu ympäristö- tai terveyshaittoja. Määräyksillä myös edistetään jätelain mukaista jätehuollon etusijajärjestystä. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

hyväksyi alueella tällä hetkellä voimassa olevat jätehuoltomääräykset 20.6.2023. Tuolloin jätehuoltomääräysten uudistuksella toimeenpantiin jätelainsäädännön kiristyneet kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet ja sovitettiin velvoitteet paikallisiin olosuhteisiin. Myös päivitettiin esim. jäteastioiden tyhjennyksiä, kompostointia sekä saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltoa koskevia säännöksiä. Uudistetut määräykset tulivat voimaan 1.7.2023.

Tarve jätehuoltomääräysten päivittämiselle perustuu pääasiassa Pielaveden kunnan alueella 1.4.2025 vaihtuvan sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmän tuomiin muutoksiin. Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksen 5.6.2024 § 21 mukaisesti Pielaveden sekajätteen jätteenkuljetuksista vastaa huhtikuusta alkaen kunnallinen jäteyhtiö Ylä-Savon jätehuolto Oy.

Jätehuoltomääräyksiin ehdotetaan muutoksia liittyen siihen, miten kiinteistöt voivat liittyä kunnan järjestämään sekajätteen jätteenkuljetukseen sekä siihen, miten kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta kiinteistöt liitetään jätehuoltoon. Muutoksia sääntelyyn esitetään sekä sekajätettä että kierrätettäviä jätteitä koskien kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta. Kunnan järjestämän sekajätteen jätteenkuljetuksen alueelle mahdollistetaan vapaa-ajan kiinteistöjen, sekä tietyin edellytyksin haja-asutusalueella vakinaisesti asuttujen kiinteistöjen, järjestää sekajätteen jätehuolto aluekeräyspisteellä. Lisäksi tarkennetaan jäteastioita koskevaa sääntelyä. Samalla tehdään pieni muutos kompostointia koskevaan sääntelyyn ja jäteastioiden täyttämistä koskevaan sääntelyyn. Jätehuoltomääräysten perusteluja muutetaan vastaamaan uutta sääntelyä.

Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen
Voimassa olevien jätehuoltomääräysten 6 §:n mukaan liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen on hoidettava kiinteistökohtaisella jäteastialla tai lähikiinteistöjen yhteisellä kimpappajäteastialla. Kunnan järjestämän sekajätteen jätteenkuljetuksen alueella vapaa-ajan kiinteistöille ja tietyin edellytyksin vakituisesti asutuille kiinteistöille säännöksen muutoksella mahdollistetaan aluekeräyspisteen käyttö.

Tähän asti ne asuinkiinteistöt, jotka eivät ole järjestäneet kaikkien vaadittavien jätelajien keräystä on tullut liittää jätehuoltoon ympäristönsuojeluviranomaisen toimenpitein. Jätehuoltoviranomaisen kehotusten jälkeen näiden kiinteistöjen tiedot on siis siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle valvontatoimenpiteitä varten. Ympäristönsuojeluviranomaisella on käytettävissään hallintopakomenettely, jonka avulla kiinteistön haltija voidaan velvoittaa liittymään jätehuoltoon

esimerkiksi sakon uhalla. Tämä prosessi on hallinnollisesti työläs ja hidas. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa on pidemmän aikaa keskusteltu jätehuollon seurantaan ja valvontaan liittyvien toimintaprosessien tehostamisesta. Alueen ympäristönsuojeluviranomaisten edustajat ovat todenneet liittymättömien kiinteistöjen siirtämisen hallintopakkoprosessiin nykymuodossaan käytännössä mahdolltomaksi prosessiksi, sillä alueen kaikki jätehuoltoon liittymättömät kiinteistöt on tähän mennessä siirretty ympäristönsuojeluviranomaisille. Ympäristönsuojeluviranomaisten tulisi käynnistää hallintopakkomenettely vähintään useilla sadoilla kiinteistöillä.

Tämän vuoksi jätehuoltomääräyksiin esitetään muutoksia kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymistä koskevaan sääntelyyn. Esitettävät muutokset mahdollistaisivat jatkossa sen, että ne kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kuuluvat kiinteistöt, jotka eivät jätehuoltoviranomaisen kirjallisista liittymispyynnöistä ja -kehotuksista huolimatta huolehdi liittymisvelvoitteistaan, liitetään kunnan järjestämän kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen asiakkaaksi jätelain ja jätehuoltomääräysten velvoittamina. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta jätehuoltoon liittämisen keinona ympäristönsuojeluviranomaiset käyttäisivät edelleen hallintopakkomenettelyä.

Jatkossa kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kuuluvien jättejakeiden osalta taajamissa sijaitsevien kerros- ja rivitalojen sekä omakotitalo- ja paritalojen sekä muiden vakituisten asuinkiinteistöjen jätehuoltoon liittäminen esitetään toteutettavaksi siten, että Ylä-Savon jätehuolto toimittaa kiinteistöille jätehuoltomääräysten edellyttämät jätteasiat, jos kiinteistön haltija ei kehotusten myötä itse ilmoita liittymistapaa. Eli taajamissa toimitettaisiin jätteasiat erilliskerättävien jättejakeiden osalta, (biojäte, metalli, sekä kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset) kiinteistöille, joilla on velvoite jätehuoltomääräysten mukaisesti liittyä erilliskeräykseen. Lisäksi Pielaveden taajamassa toimitettaisiin myös sekajätteasiat. Kiinteistön haltijalle ilmoitetaan etukäteen kirjeitse kiinteistön liittämistä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Kirjeessä kerrotaan liittämisen perusteet sekä tiedotetaan kiinteistön palveluista ja maksuista. Kiinteistökohtaiset jätteasiat palvelevat parhaiten kiinteistön asukkaiden jätehuollon järjestämistä. Pielavedellä vapaa-ajan asunnot ja taajamien ulkopuolella sijaitsevat omakotitalot ja paritalot liitetään kuitenkin jätehuoltoon aluekeräyspisteiden kautta, jos kiinteistön haltija ei muuta ilmoita.

Jätehuoltoon liittäminen kunnallisten jätehuoltomääräysten ja jätelain nojalla on mahdollista, sillä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen liittymisestä ei tehdä erillistä sopimusta. Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen maksut

perustuvat jätehuoltoviranomaisen hyväksymään julkisoikeudelliseen jätetaksaan. Erityisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten hallinnollisen taakan vähentämiseksi on perusteltua, että kiinteistöt liitetään jätehuoltoon ilman hallintopakoprosessia. Ainoastaan siinä tapauksessa, ettei kiinteistölle voida toimittaa jäteastioita esimerkiksi puutteellisen keräyspaikan vuoksi, eikä kiinteistöä voida liittää myöskään aluekeräyspisteeseen, tarvitaan valvontaviranomaisen toimenpiteitä. Ympäristönsuojeluviranomainen voi velvoittaa kiinteistön haltijan järjestämään jätehuoltomääräysten mukaisen keräyspaikan kaikkia tarvittavia jäteastioita varten.

Jätehuoltomääräyksiin esitettävät muutokset mahdollistavat aiempaa tehokkaamman jätelain ja jätehuoltomääräysten toimeenpanon koskien jätehuoltoon liittymistä ja erilliskeräysvelvoitteiden noudattamista. Valmistelussa on hyödynnetty Suomen Kuntaliiton vuonna 2022 julkaisemaa opasta jätehuoltomääräysten laadintaan ja muiden toimialueiden kokemuksia.

Aluekeräyspisteet

Aikaisemmin Ylä-Savon alueella ei ole ollut jäteyhtiön ylläpitämiä aluekeräyspisteitä. Säännöksessä määritellään, kuinka aluekeräyspisteen käyttäjäksi liitytään, kenellä on oikeus aluekeräyspistettä käyttää sekä säännellään ettei pienimuotoisesta väliaikaisesta jätteiden varastoinnista saa aiheutua haittoja, ennen jätteiden toimittamista aluekeräyspisteeseen.

Energiajäte

Määräyksistä esitetään poistettavaksi energiajätettä koskeva pykälä, sillä alueella ei ole enää energiajätettä kerätty Ylä-Savon jätehuoltomääräysten voimassa ollessa.

Kompostointi

Sääntelyyn esitetään muutosta liittyen yhteiskompostorien käyttöön. Nykyisten määräysten mukaan kompostori voi olla 2-5 lähikiinteistön yhteinen. Säännöstä esitetään muutettavaksi niin, ettei kimpakompostorin käyttäjämäärää sidota näin tiukasti. Kunhan käsittely on jätelain mukaisesti pienimuotoista, voisi jatkossa kompostori olla useamman lähikiinteistön tai huoneiston yhteinen. Tyypillisesti yhteinen kompostori toimii hyvin pienillä, korkeintaan kymmenen asuinhuoneiston taloyhtiöillä taikka muutamalla omakotitalolla. Riittävästä kompostoritulavuudesta on aina huolehdittava, kun useat taloudet kompostoivat yhdessä.

Jäteastiatyypit

Säännökseen esitetään lisättäväksi että, mikäli kiinteistön haltija ei itse tilaa jäteastioita, mutta kyseessä on jätehuoltomääräysten mukaisesti kunnan

järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liitettävä kiinteistö, kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kiinteistölle jäteastiat suhteuttaen niiden koon kiinteistöllä syntyvään jätemäärään, keräyspaikan kokoon ja määräysten mukaisiin mahdollisiin tyhjennysväleihin. Jos kiinteistön haltija ei muuta ilmoita, omakotitaloille toimitetaan biojätteen ja sekajätteen keräykseen pienin mahdollinen jäteastia (140 litraa) ja lähtökohtaisesti jäteastia tyhjenetään pisimmän mahdollisen tyhjennysvälin mukaisesti. Tällä tavoin jätemaksut pysyvät mahdollisimman pieninä. Mikäli ilmenee, ettei jäteastiatilavuus ole riittävä, tyhjennysväliä tihennetään. Taloyhtiöille jäteastiat toimitetaan niin, että otetaan huomioon asuntomäärä ja asukkaiden määrä sekä keräyspaikan koko. Biojätteelle toimitetaan 140-240 litran jäteastia, sekajätteen sekä muovi- ja kartonkipakkausten keräykseen 240-660 litran jäteastia sekä lasipakkauksille ja metallille 140-360 litran jäteastia.

Jäteastioiden täyttäminen

Voimassa olevissa jätehuoltomääräyksissä on säännelty käsin siirrettävään jäteastiaan laitettavan jätteen enimmäispainorajat. Säännöksestä esitetään poistettavan painorajat, sillä jäteastioita ei punnita, joten sääntely ei ole painorajoja koskien looginen. Lisäksi painorajaa ei voida tarkasti seurata ja dokumentoida. Määräykseen jätetään sääntely siitä, ettei jäteastiaa saa täyttää siten, että sen paino aiheuttaa työturvallisuusriskin. Perustelumuistioon on enimmäispainoraja sisällytetty ohjeellisena. Lisäksi jätteiden tulisi aina mahtua jäteastioihin. Jätehuoltomääräykseen tarkennetaan sitä, että jätteet on laitettava jäteastiaan siten, että kannen saa suljettua ja jäteastian ulkopuolelle jätettä saa jättää vain poikkeuksellisesti.

Jätteiden keräys ja kuljetus

Perustelumuistioon on päivitetty jäteauton ajoväyliä koskevat metrimääräiset ohjeistukset vastaamaan Rakennusteollisuuden ohjekorttia RT 103638 "Asuinkiinteistöjen jätehuolto" (9/2023). Lisäksi on lisätty että jätteenkuljettajan ei tarvitse lähteä selvittämään esteiden pois saantia, mikäli jäteastian tyhjennys on estynyt esimerkiksi väärin pysäköidyn ajoneuvon vuoksi. Lisäyksellä sujuvoitetaan jäteastioiden tyhjennyksiä.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitteita inspiroiva Iisalmi ja ihana Iisalmi. Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään. Päätös on pitkävaikutteinen ja strategian mukainen ja sillä on myönteinen vaikutus ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Päätöksellä on myönteisiä ilmastovaikutuksia sekä erityisiä vaikutuksia yritysten toimintaan.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Lausuntopyyntö jäsenkunnille, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja Pohjois-Savon ELY-keskukselle, kunnalliselle jäteyhtiölle

Ilmoitus paikallislehtiin

Toiminta-alueen kuntien kirjaamot / nähtäville

Mielipiteen ilmaisumahdollisuudesta ilmoittaminen alueen

jätteenkuljetusyrityksille, alueen suurimmille vuokrataloyhtiöille sekä alueen omakotiyhdistyksille

Liitteet

Päivitettyjen jätehuoltomääräysten luonnos

Päivitettyjen jätehuoltomääräysten perustelujen luonnos

Jätehuoltolautakunnan vahvistamat taajamakartta rajaukset

MUUTOKSENHAKU

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Lainvoimaisuus

Pöytäkirja nähtävänä Pöytäkirja on laitettu nähtäville 7.2.2025 Iisalmen kaupungin verkkosivuille <http://julkaisu.iisalmi.fi>

Tiedoksianto

Asianosaiset:

YLÄ-SAVON
JÄTEHUOLTO
LAUTAKUNTA

Ylä-Savon jätehuoltomääräykset

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta

Hyväksytty XX.XX.2025

Voimaantulo 1.4.2025

Luonnos

Asiasällön muokkaukset voimassa oleviin määräyksiin (Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 20.6.2023 § 22) on merkitty vihreällä, poistettava asiasältö punaisella yliviivattuna.

Sisällys

1	Yleinen osa.....	4
1.1	Yleistä jätehuoltomääräyksistä ja niiden merkityksestä	4
1.2	Etusijajärjestys	5
1.3	Kunnallinen jätehuoltojärjestelmä	6
1.3.1	Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet	6
1.3.2	Jätehuollon viranomaistehtävät, käytännön toteuttaminen ja valvontatehtävät	7
1.3.3	Jätteiden luovuttaminen kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään	8
1.3.4	Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet.....	9
1.4	Jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely	10
1.4.1	Jätteiden keräys kiinteistöllä	10
1.4.2	Jätteiden kuljetus	11
1.4.3	Jätteiden käsittely	12
1.5	Tuottajavastuu	12
1.6	Kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolella olevien toimintojen jätehuolto	13
1.7	Roskaantumisen ehkäisy	14
1.8	Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset.....	14
1.9	Lisätietoa	16
2	Kunnalliset jätehuoltomääräykset	18
1.	Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet.....	18
1 §	Soveltamisala	18
2 §	Määritelmät.....	20
3 §	Jätehuollon tavoitteet.....	24
2.	Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen.....	24
4 §	Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään.....	24
5 §	Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan jätteiden jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden (TSV) perusteella	25
6 §	Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen.....	25

7 §	Kiinteistökohtainen jäteastia	27
8 §	Kiinteistöjen yhteinen jäteastia (kimppa)	27
9 §	Aluekeräyspiste.....	29
10 §	Korttelikohtaiset ja muut vastaavat järjestelmät	29
11 §	Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen.....	30
12 §	Jätteiden vastaanottopaikat.....	30
3. Luku	Jätteiden kerääminen kiinteistöllä.....	31
13 §	Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit	31
14 §	Sekajäte	32
15 §	Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet	32
16 §	Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet.....	33
	Energiajäte	34
4. Luku	Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen	35
17 §	Kompostointi.....	35
18 §	Jätteen polttaminen.....	37
19 §	Jätteen hautaaminen tai upottaminen	37
20 §	Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa	37
5. Luku	Jäteastiat ja niiden tyhjentäminen.....	37
21 §	Jäteastiatyypit.....	37
22 §	Jäteastian merkitseminen	39
23 §	Jäteastioiden täyttäminen.....	39
24 §	Jäteastioiden tyhjennysvälit	41
25 §	Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen.....	42
26 §	Kunnossapito ja pesu	43
6. Luku	Jätteen keräyspaikat	43
27 §	Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä	43

28 §	Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen	45
29 §	Keräyspaikan suojaaminen.....	45
30 §	Alueelliset jätteiden keräyspisteet	45
7. Luku	Jätteenkuljetus	46
31 §	Kuormaaminen.....	46
32 §	Kuljettaminen.....	46
33 §	Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen.....	46
34 §	Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat.....	47
8. Luku	Erotuskaivojätteet ja lietteet	48
35 §	Erotuskaivojätteet ja niiden toimittaminen käsiteltäväksi	48
36 §	Lietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi	48
37 §	Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse.....	49
38 §	Lietteiden omatoiminen käsittely.....	50
39 §	Käymäläjäte.....	51
9. Luku	Roskaantumisen ehkäiseminen	51
40 §	Yleisötilaisuuksien jätehuolto	51
41 §	Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla	52
10. Luku	Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet.....	52
42 §	Vaarallisten jätteiden jätehuolto	52
43 §	Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä.....	53
44 §	Erytisjätteet	53
11. Luku	Muut määräykset.....	54
45 §	Tiedottamisvelvoite	54
46 §	Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta	54
47 §	Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	54
48 §	Voimaantulo.....	54
49 §	Siirtymäsäännökset.....	55

1 Yleinen osa

1.1 Yleistä jätehuoltomääräyksistä ja niiden merkityksestä

Kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat paikallisia säännöksiä, jotka annetaan jätelain (646/2011) nojalla. Nämä jätehuoltomääräykset sisältävät yleisen osan ja varsinaisen määräysosan sekä määräysten perustelut. Sitovat määräykset sisältyvät varsinaiseen määräysosaan. Jätehuoltomääräysten yleinen osa ei sen sijaan sisällä sitovia määräyksiä, vaan siinä kerrotaan jätelaista ja muualta lainsäädännöstä tulevista velvoitteista ja kuvataan muihin päätöksiin perustuvaa jätehuoltojärjestelmää. Lisäksi annetaan tietoa jätehuollosta.

Jätehuoltomääräysten tavoitteena on edistää jätelain ja sen uudistusten toimeenpanoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle tai ympäristölle sekä edistää jätehuollon etusijajärjestyksen noudattamista. Jätehuoltomääräykset hyväksyy jätelain 91 §:n nojalla kunnan jätehuoltoviranomainen, jona alueella toimii Ylä-Savon jätehuoltolautakunta.

Jätehuoltomääräyksillä on tärkeä asema jätehuollon käytännön toimeenpanossa kunnassa. Jätehuoltomääräyksissä muodostetaan normi siitä, miten kiinteistön haltijat toimivat ja miten jätteet kuljetetaan. Määräykset koskevat esimerkiksi jätteiden lajittelua, keräämistä, kuljettamista sekä roskaantumisen ehkäisemistä.

Jätehuoltomääräykset ovat lainsäädäntöä, kuten jätelakia (646/2011) ja jäteasetusta (valtioneuvoston asetus jätteistä, 978/2021), tarkentavia määräyksiä. Ne ovat nimensä mukaan velvoittavia, eivät suosituksia. Jätehuoltomääräykset koskevat kiinteistöjä, joiden jätehuolto kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle jätelain 32 §:n mukaisesti. Näitä kiinteistöjä ovat asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt. Siten kaikkien kunnan asukkaiden, asumiseen ja sekä kuntien julkiseen hallinto- ja palvelutoimintaan tarkoitettujen kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden sekä soveltuvilta osin myös muiden toimijoiden on noudatettava jätehuoltomääräyksiä. Mikäli lainsäädäntö muuttuu, otetaan tämä huomioon jätehuoltomääräyksiä sovellettaessa.

Muun kuin kunnan vastuulle jätelain 32 §:n nojalla kuuluvan jätteen eli esimerkiksi elinkeinotoiminnan jätteiden osalta jätehuoltomääräyksiä sovelletaan silloin, jos jäte

kerätään ja käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä jätelain 33 §:n mukaisesti kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden nojalla. Lisäksi tietyt jätehuoltomääräyksissä säädetty jätehuollon käytännön järjestelyitä ja teknisiä vaatimuksia koskevat säännökset koskevat myös kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolisia toimijoita. Riippumatta siitä, koskevatko jätehuoltomääräykset jätteen haltijaa, jätelain 13 ja 15 §:n mukaisesti jätehuolto on järjestettävä joka tapauksessa aina asianmukaisesti sekä kuljetettava ja käsiteltävä jätteet hallitusti. Lisäksi jätteitä tulee lajitella erilleen tarvittavissa määrin.

1.2 Etusijajärjestys

Jätelain 8 §:ssä veloitetaan noudattamaan etusijajärjestystä kaikessa toiminnassa. Sen mukaan on toimittava seuraavasti:

- 1) **Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta.** Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hankintoja tehtäessä ostetaan vain tarpeellista ja sen verran kuin on tarvetta. Käytetyt tavarat, joille ei ole enää tarvetta, ohjataan uudelleen käyttöön.
- 2) **Syntynyt jäte on ensisijaisesti valmisteltava uudelleenkäyttöä varten.** Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että rikkoutunut esine korjataan tai esineen osia puretaan, jotta ne voidaan käyttää uudelleen.
- 3) **Syntynyt jäte on toissijaisesti kierrätettävä.** Tämä tarkoittaa sitä, että jäte hyödynnetään materiaalina ja kierrätetystä uusiomateriaalista tehdään uusia tuotteita
- 4) **Jos kierrättäminen ei ole mahdollista, jäte on hyödynnettävä muulla tavoin.** Tämä tarkoittaa sitä, että jäte hyödynnetään esimerkiksi laitosmaisessa energiantuotannossa.
- 5) **Viimeisenä vaihtoehtona on jätteen loppukäsittely.** Jätteen loppukäsittelyä on esimerkiksi sijoittaminen kaatopaikalle.

Kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön on jätehuoltopalveluita järjestäessään velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä siten, että saavutetaan kokonaisuutta arvioiden jätelain tarkoituksen kannalta paras lopputulos. Erilaisten jätehuoltoa koskevien vaihtoehtojen, kuten käsittelyjärjestelmien vertailu, elinkaaritarkastelun avulla on tärkeää, jotta etusijajärjestyksen toteutumisen hyödyt voidaan saavuttaa. Elinkaaritarkastelussa otetaan huomioon terveys- ja ympäristönäkökulmat sekä tekniset ja taloudelliset edellytykset.

Etusijajärjestyksen toteutumista kunnallisessa jätehuollossa edistetään esimerkiksi lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla erilaatuksille jätteille. Erilliskeräysvelvoitteiden minimitaso on määritelty vuonna 2021 tiukentuneessa jäteasetuksessa. Jätehuoltomääräyksillä erilliskeräysvelvoitteita voidaan joko laajentaa asetuksen vaatimuksia kattavammaksi tai perustellusta syystä supistaa. Supistaminen edellyttää, että elinkaaritarkastelun tai muun paikallisia kuljetusolosuhteita koskevan selvityksen perusteella jokin jätelain 15 §:n 2 momentissa säädetyistä erilliskeräyksestä poikkeamisen edellytyksistä täyttyy. Tällöin asetusta suppeamman velvoitteen voidaan todeta tuottavan paremman lopputuloksen erilliskeräyksen kokonaisvaikutuksia arvioitaessa. Myös asetuksen vaatimusten laajentaminen tulee perustua asianmukaiseen valmisteluun ja paikallisten kuljetusolosuhteiden selvittämiseen.

1.3 Kunnallinen jätehuoltojärjestelmä

1.3.1 Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet

Kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvat jätelain 32 §:n nojalla seuraavat jätteet:

- 1) ~~asumisessa (vakituksessa ja vapaa-ajan asumisessa)~~ kotitalouksissa ja vapaa-ajan asunnoissa syntyvät jätteet, mukaan lukien pienimuotoisissa itse tehtävissä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvät jätteet, ei kuitenkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavan yrityksen tai yhteisön toimipaikassa eikä vankilassa, puolustusvoimien majoituskasarmissa, vastaanottokeskuksessa tai muussa vastaavassa laitosasumisessa syntyvät jätteet
- 2) kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvät yhdyskuntajätteet,
- 3) liikehuoneistossa syntyvät yhdyskuntajätteet, ~~jotka kerätään kiinteistöllä yhdessä em. jätteiden kanssa~~, kun liikehuoneiston haltija ja kiinteistön haltija ovat sopineet niiden keräämisestä kiinteistöllä yhdessä kotitaloudessa, vapaa-ajan asunnossa tai kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän jätteen kanssa sekä
- 4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä em. jätteiden kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Lisäksi kunnan vastuulle kuuluu järjestää 1–3 kohdassa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölaitteen jätehuolto.

Kunnan vastuulle kuuluu siis kaikki kotitalouksissa ja vapaa-ajan asunnoissa ~~asumisessa~~ syntyvä jäte ja osin siihen ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja

määrältään rinnastettava, kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä jäte. Esimerkiksi kuntien virastoissa, kulttuuri- ja liikuntapaikoissa sekä kouluissa ja päiväkodeissa syntyvät yhdyskuntajätteet kuuluvat kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään siltä osin kuin ne soveltuvat kerättäväksi ja käsiteltäväksi samassa jätehuoltojärjestelmässä **kotitalouksissa ja vapaa-ajan asunnoissa asumisessa** syntyvän jätteen kanssa.

Vaarallisen jätteen osalta kunnan jätehuollon järjestämisvastuu koskee vain **kotitaloudessa ja vapaa-ajan asunnossa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanottoa ja käsittelyä asumista**. Maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittelyyn toimittaminen kuuluu lisäksi kunnan vastuulle, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä.

Kunnalla on velvollisuus ja näin ollen myös oikeus järjestää kunnan vastuulle kuuluvien jätteiden jätehuolto. Kunnan vastuulla on siis järjestää tällaisten jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely. Muiden jätteiden, kuten elinkeinotoiminnassa syntyvien jätteiden, jätehuollon järjestämisestä vastaa jätteen haltija jätelain 28 §:n mukaisesti.

Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto ei kuitenkaan koske jätettä, joka toimitetaan jätelain 6 tai 7 luvun mukaisesti tuottajan tai jakelijan järjestämään jätehuoltoon. Kunnan ja pakkausten tuottajan velvollisuudesta järjestää pakkausjätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys yhteistoiminnassa säädetään jätelain 49 a §:ssä.

1.3.2 Jätehuollon viranomaistehtävät, käytännön toteuttaminen ja valvontatehtävät

Kunnallisen jätehuollon tehtävät voidaan jakaa kolmeen osaan:

- 1) jätehuollon järjestämisen viranomaistehtäviin,
- 2) jätehuollon palvelutehtäviin eli käytännön toteuttamiseen ja
- 3) jätehuollon valvontatehtäviin.

Jätehuollon **viranomaistehtäviä** näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella hoitaa kuntien yhteinen jätehuoltoviranomainen, **Ylä-Savon jätehuoltolautakunta**. Jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu mm.:

- jätehuoltomääräysten antaminen (jätelaki 91 §),
- poikkeamispäätökset jätehuoltomääräyksistä,
- jätetaksan hyväksyminen

- jätemaksujen maksuunpanopäätökset (jätelaki 79–82 §) sekä maksamattomien jätemaksujen ulosottoon siirtäminen kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta,
- jätteenkuljetusjärjestelmäpäätökset (jätelaki 36 ja 37 §),
- kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien kiinteistöjen liittymisvelvoitteen ja jätehuollon järjestämisen seuranta,
- jätteenkuljetuksen seuranta ja rekisterin ylläpito jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä (jätelaki 143 §) sekä
- poikkeamispäätökset yhdyskuntajätehuollosta (jätelaki 42 §).

Jätehuollon **käytännön toteuttamiseen** liittyvät tehtävät on annettu **kunnalliselle jäteyhtiölle, Ylä-Savon Jätehuolto Oy:lle**. Jäteyhtiön tehtävinä ovat mm.:

- Kierrätettävien jätteiden ja Pielaveden kunnassa sekajätteen kiinteistöittäinen ja alueellinen keräys,
- jätteenkuljetusten kilpailuttaminen kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa,
- vaarallisten jätteiden vastaanotto,
- jätteenkäsittelyn järjestäminen: käsittelypaikkojen rakentaminen ja ylläpito sekä käsittelypalveluiden hankkiminen,
- kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen jätemaksujen laskutus sekä
- jäteneuvonta ja tiedotus.

Jätehuoltomääräysten noudattamista **valvovat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset** ja alueen **elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset)**. Valvontaviranomaisen tehtäviä ovat:

- jätelain noudattamisen valvominen,
- tarvittaessa valvontamääräysten antaminen laiminlyöntien ja rikkomusten oikaisemiseksi sekä tehosteen kuten uhkasakon liittäminen valvontamääräykseen,
- päätökset valvonta-asioissa sekä
- sille kuuluvien rekisteröinti-, ilmoitus- ja lupa-asioiden käsittely sekä päätösten noudattamisen valvonta.

1.3.3 Jätteiden luovuttaminen kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään

Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet on jätelain 41 §:n mukaan luovutettava aina kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen **tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan**. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien asuin- ja vapaa-ajan

kiinteistöjen sekä muiden sellaisten kiinteistöjen, joilla syntyy kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa yhdyskuntajätettä, on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Näissä jätehuoltomääräyksissä määrätään, milloin ja miten jätelaji on luovutettava kunnan jätehuoltojärjestelmään eli säädetään, kuinka liittyminen hoidetaan. Liittymisvaihtoehtoja ovat kiinteistökohtainen jäteastia ja lähikiinteistöjen yhteinen jäteastia (kimppa) sekä tietyin edellytyksin aluekeräyspiste.

Kaikilla kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen piirissä olevilla kiinteistöillä tulee olla käytössään sekajäteastia. Aluekeräyspisteen käyttäjät vievät sekajätteen aluekeräyspisteeseen.

Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäisistä erilliskeräysvelvoitteista määrätään jätelain muutoksessa (714/2021) ja jäteasetuksessa. Näissä jätehuoltomääräyksissä on muutettu ja tarkennettu näitä velvoitteita. Jätehuoltomääräyksissä määritellyillä taajamien kiinteistöillä on oltava sekajätteen lisäksi erikseen jäteastiat kierrätettävälle jätteille, kuten biojätteelle, kartonkipakkauksille, lasipakkauksille, muovipakkauksille ja metallille.

Muutoin kierrätyskelpoiset jätelajit ja sellaiset jätteet, joita ei kerätä kiinteistöittäisesti, lajitellaan erikseen ja toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön tai tuottajan järjestämiin keräyspisteisiin. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että vaaralliset jätteet pidetään erillään muista jätteistä ja toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön tai tuottajan vastaanotto paikkoihin.

1.3.4 Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet

Asumisessa jätelain 32 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetussa toiminnassa syntyvät lietteet kuuluvat kunnan jätehuoltojärjestelmään. Näillä lietteillä tarkoitetaan saostussäiliöihin ja erilaisten kiinteistökohtaisten laite- eli pienpuhdistamoiden lietetiloihin kertyviä lietteitä sekä umpisäiliöihin kerättäviä jätevesiä niiden määrästä ja ominaisuuksista riippumatta. Kuten kotitalouksissa ja vapaa-ajan asumisessa syntyvät lietteet, myös kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa, kuten kunnan leirikeskustoissa syntyvät lietteet, kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin.

Kiinteistökohtaisten jätevesien käsittelyjärjestelmien toiminnasta ja puhdistustehosta säädetään ympäristönsuojelulaissa (527/2014) sekä valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017, ns.

haja-asutuksen jätevesiasetus). Näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset lietteenpoistosta ovat tarpeen asianmukaisen jätehuollon toteuttamiseksi ja jätevesijärjestelmien hyvän toimintakyvyn turvaamiseksi. Jätehuoltomääräyksiin määritellyt vähimmäistyhjennysvälit ehkäisevät ympäristölle ja terveydelle aiheutuvaa haittaa. On tärkeää noudattaa laitteiston suunnittelijan tai valmistajan antamia ohjeita esimerkiksi näissä jätehuoltomääräyksissä annettuja velvoitteita useammin tapahtuvasta lietteen poistosta.

1.4 Jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely

1.4.1 Jätteiden keräys kiinteistöllä

Kiinteistön haltijan on jätelain mukaan järjestettävä kiinteistölle keräyspaikka jätteiden keräämistä varten kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Keräyspaikalle sijoitetaan tarvittavat jäteastiat. Lähtökohtaisesti jäteastioiden sijoituspaikka on kiinteistökohtainen. Kiinteistöt voivat sopia myös yhteisen keräyspaikan käyttämisestä.

Jäteasetuksessa (978/2021, 10 §) annetaan määräyksiä jäteastioiden sijoittamiseen, käyttämiseen ja merkitsemiseen liittyen. Jäteastioiden sijoittamisesta päätettäessä on otettava huomioon jäteasetuksen ja jätehuoltomääräysten lisäksi rakentamismääräyskokoelma, kunnan rakennusjärjestys sekä paloturvallisuusnäkökohdat. Paloturvallisuuden vuoksi jätteiden keräyspaikat on sijoitettava riittävälle suojaetäisyydelle rakennuksista tai estettävä palon leviäminen rakennukseen rakenteellisin keinoin.

Jäteasetuksen mukaan kiinteistön keräyspaikkaan eli jäteastioiden sijoituspaikkaan tulee olla esteetön pääsy. Jäte tulee aina pystyä kuormaaman turvallisesti eikä jäteastioiden käytöstä tai tyhjentämisestä saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa tyhjentäjälle tai astian käyttäjälle. Keräyspaikassa tulee olla riittävä määrä jäteastioita, kuten kannellisia säiliöitä tai syväkeräyssäiliöitä ja niiden tulee soveltua niihin kerättävälle jätelajille.

Jäteastia pitää olla aina suljettavissa, eikä sen käytöstä saa aiheutua ympäristön likaantumista, roskaantumista tai hygieenistä haittaa. Jäteastiat on puhdistettava säännöllisesti ja toisaalta on huolehdittava, ettei jätteiden sijoittaminen niihin riko tai tarpeettomasti likaa astiaa. Jäteastioihin merkitään selkeästi tiedot siihen kerättävästä jätelajista sekä sen tyhjentämisestä vastaavan tahon (kunnallisen jäteyhtiön tai kuljettajan) yhteystiedot.

Keräyspaikalle ja jäteastioille on asetettu näissä jätehuoltomääräyksissä tarkempia vaatimuksia.

1.4.2 Jätteiden kuljetus

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella kunnallinen jäteyhtiö, Ylä-Savon Jätehuolto Oy kilpailuttaa ja tilaa jätteenkuljetuksen taajamien kiinteistöiltä erilliskerättäville pakkausjätteille ja pienmetallille ja mahdolliselle muulle pakkausjätteen kanssa samaa materiaalia olevalle jätteelle ja biojätteelle. **1.7.2023 alkaen ja biojätteelle viimeistään 19.7.2024 mennessä.** Lisäksi Pielaveden kunnan alueella on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus sekajätteelle.

~~Biojätteiden osalta on käytössä sekajärjestelmä, josta siirrytään kokonaisuudessaan kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen viimeistään 19.7.2024. Siihen saakka biojätteiden osalta on käytössä kunnan järjestämä keräys Kiuruveden, Vieremän, Pielaveden, Keiteleen ja Lapinlahden Varpaisjärven alueella. Tyhjennykset sovitaan jäteyhtiön kanssa. Iisalmen, Lapinlahden ja Sonkajärven alueella on käytössä kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus. Tyhjennykset sovitaan jätteenkuljettajan kanssa.~~

Iisalmessa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä sekajätteiden sekä koko toimialueella kiinteistökohtaisessa jätevesien käsittelyssä syntyvien lietteiden eli saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta käytössä on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Tämä tarkoittaa sitä, että kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen tilaamisesta kiinteistölle jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaisesti jätehuoltorekisteriin merkityltä kuljettajalta.

Vain ELY-keskuksen jätehuoltorekisteriin hyväksymä kuljettaja voi toimia jätteenkuljettajana. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jäteyhtiö vastaa siitä, että jätteenkuljettaja kuuluu jätehuoltorekisteriin. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltijan on varmistettava, että jätteenkuljettaja kuuluu jätehuoltorekisteriin. Kuljettajan on pyynnöstä esitettävä jätteenkuljetuksen tilaajalle voimassa oleva ote jätehuoltorekisteristä.

Vaarallista jätettä, POP-jätettä (pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältäviä jätteitä) kiinteistökohtaisissa jätevesien käsittelyjärjestelmissä syntyvää lietettä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietettä, rakennus- ja purkujätettä tai pilaantuneita maa-aineita kuljetettaessa on laadittava siirtoasiakirja. Siirtoasiakirjan on oltava mukana jätteenkuljetuksen aikana ja se luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja voi

olla sähköisesti tallennettuna, jos se on luettavissa kuljetuksen aikana. Jätteen kuljettaja vastaa siirtoasiakirjan laatimisesta, jos jäte noudetaan kotitaloudesta. Muussa tapauksessa siirtoasiakirjan laatiminen on jätteen haltijan vastuulla. Sisältövaatimukset siirtoasiakirjalle on annettu jäteasetuksen 40 §:ssä.

Siirtoasiakirjaa ei vaadita siinä tapauksessa, että asuinkiinteistön haltija tai pienimuotoista urakkaa tekevä omatoimirakentaja kuljettaa kotitalouden rakennus- ja purkujätteitä omatoimisesti vastaanottopaikkaan näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

1.4.3 Jätteiden käsittely

Kunnan jätehuoltojärjestelmään kuuluvat jätteet kuljetetaan molemmissa kuljetusjärjestelmissä kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan, minkä jälkeen ne siirretään käsittelyyn. Kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvilta kiinteistöiltä kerätty sekajäte hyödynnetään energiana pääsääntöisesti Riikinvoiman ekovoimalaitoksessa. Biojäte toimitetaan biokaasulaitokseen hyödynnettäväksi materiaalina ja energiana.

Pakkausjätteet kuljetetaan kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan, jonka se on sopinut pakkausten tuottajayhteisön kanssa. Muut tuottajavastuunalaiset jätteet, kuten keräyspaperi, paristot sekä sähkö- ja elektroniikkaromu, toimitetaan tuottajien osoittamiin paikkoihin. Jätteet toimitetaan edelleen kierrätyslaitoksiin.

Kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat saostus- ja umpisäiliölietteet kuljetetaan kunnan osoittamaan paikkaan.

1.5 Tuottajavastuu

Osaa jätteistä koskee tuottajavastuu, joka tarkoittaa tuotteita ammattimaisesti markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuutta järjestää käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto kustannuksellaan. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat sähkö- ja elektroniikkaromu, keräyspaperi, henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot, ajoneuvojen renkaat, akut ja paristot sekä kaikkien tuotteiden pakkaukset. Pakkausten osalta tuottajilla tarkoitetaan pakkaajia ja pakattujen tuotteiden maahantuojia.

Tuottaja on velvollinen järjestämään tuottajavastuulle kuuluvien jätteiden keräyksen, kuljettamisen, kierrättämisen, hyödyntämisen ja muun käsittelyn. Käytännössä tuottajat hoitavat velvoitteensa yhteistyössä tuottajayhteisöjen kautta.

Pakkausten tuottajat vastaavat yhteistoiminnassa kunnan kanssa pakkausjätteiden eli kartonki-, muovi-, lasi- ja metallipakkausten kiinteistöittäisestä erilliskeräyksestä kotitalouksilta. Yhteistoiminta tarkoittaa sitä, että kunnallinen jäteyhtiö huolehtii pakkausjätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta, kun taas pakkaustuottajat huolehtivat pakkausjätteiden kierrätyksestä. Tuottajat kustantavat osan keräyksen ja kuljetuksen kuluista. Yhteistoiminnan puitteissa myös muu samaa materiaalia oleva jäte kuin pakkausjäte voi olla mahdollista kerätä yhdessä pakkausjätteen kanssa. Nyt yhdessä kerätään jo pienmetalli ja metallipakkaukset, tulevaisuudessa voi olla mahdollista myös pakkausmuovin ja muun muovin keräys yhdessä. Kiinteistökohtaisen erilliskeräysvelvoitteen ulkopuolisille kotitalouksille tuottajat järjestävät pakkausjätteiden keräykseen ekopisteitä (Rinki-ekopisteet).

Keräyspaperin osalta tuottajan tulee jätelain 49 §:n mukaisesti järjestää käytöstä poistetun keräyspaperin maksuton kuljettaminen pois kiinteistöiltä, jotka sijaitsevat kerrostalo- ja rivitaloalueilla. Tällaisella alueella sijaitseva kiinteistö hankkii yksin tai yhdessä naapurikiinteistöjen kanssa jäteasiat paperinkeräystä varten ja järjestää niille sijoituspaikan. Velvoite ei koske kerros- ja rivitaloalueella sijaitsevia pientaloja, mutta näilläkin alueilla nämäkin kiinteistöt voivat halutessaan liittyä tuottajan järjestämään paperinkeräykseen järjestämällä kiinteistölle keräyspaperin keräyspaikan ja sopimalla asiasta tuottajan kanssa. Muutoin paperijäte vietään näiltä kiinteistöiltä ekopisteisiin. Pientalo- ja haja-asutusalueilla paperinkeräys järjestetään alueellisissa keräyspisteissä (ekopisteissä).

1.6 Kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolella olevien toimintojen jätehuolto

Elinkeinotoiminnasta, sosiaali- ja terveyspalveluista, seurakuntien ja valtion toiminnoista ja muista kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolelle jäävistä toiminnoista ei määrätä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä kattavasti. Jätehuoltomääräykset koskevat näitä toimintoja siltä osin kuin niissä määrätään ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemisestä sekä jätehuollon teknisistä vaatimuksista, kuten jäteastioiden sijoittamisesta ja ajankohdista, jolloin jäteasioita voi tyhjentää.

Mikäli toiminnanharjoittajan tiloissa syntyvä jäte kerätään yhdessä muun kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen kanssa, koskevat näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset toiminnanharjoittajaa täysimääräisesti.

Toiminnanharjoittaja, jonka jätteet eivät kuulu jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle, voi pyytää jätelain 33 §:n mukaisesti kunnalta jätteidensä käsittelyä.

kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella yksityisen palveluntarjoajan puutteen vuoksi. Tällöin jätehuoltomääräykset koskevat kyseistä jätteen haltijaa niiltä osin kuin ne koskevat palvelua, josta on sovittu toiminnanharjoittajan ja kunnallisen jäteyhtiön välillä.

Vaikka kaikki jätehuoltomääräysten vaatimukset eivät koske niitä toimijoita, joiden jätteet eivät kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle, on huomionarvoista, että osin vastaavia veloituksia tulee suoraan jäteasetuksesta. Näin ollen esimerkiksi jätteiden erilliskeräys- ja kierrätysveloitteet sekä rakennus ja purkujätteiden keräys- ja hyödyntämisveloitteet on hoidettava jäteasetuksen 21–27 §:n mukaisesti.

1.7 Roskaantumisen ehkäisy

Jätelain 72 §:ssä säädetään roskaamiskielto eli kielto jättää ympäristöön jätettä, hylätä esinettä tai päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai loukkaantumisen vaaraa. Ympäristöön ei saa jättää sinne kuulumattomia tavaroita.

Siivoamisvelvollinen on jätelain 73 §:n mukaan ensisijaisesti roskaaja. Mikäli roskaaja laiminlyö siivoamisvelvollisuutensa, siivoamisvelvollinen riippuu toiminnasta, jonka takia roskaantuminen on tapahtunut. Tarkemmat määräykset toissijaisesta siivoamisvelvollisuudesta ovat jätelain 74 §:ssä. Siivoamisvelvollisuus on esimerkiksi virkistysalueen haltijalla, yleisötalaisuuden järjestäjällä tai tien pitäjällä. Toissijainen siivoamisvelvollisuus on pääsääntöisesti alueen haltijalla, mikäli se ei jätelain mukaan kuulu muulle taholle.

Roskaantumisen ehkäisemiseksi on eri toimintojen yhteyteen varattava tarpeeksi jätteiden jäteastioita sekä muita jätehuollon palveluita. Esimerkiksi virkistykseen käytettävän alueen haltijan on järjestettävä riittävät jätehuollon palvelut kyseiselle alueelle. On huomattava, että roskaantumisen ehkäisemiseen liittyviä veloituksia annetaan myös muussa lainsäädännössä, esimerkiksi yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (669/1978).

1.8 Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset

Merkittävimmät muutokset jätehuoltomääräyksissä koskevat sekajätteen keräyksen järjestämistä Pielaveden kunnan alueella. Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksen

5.6.2024 § 21 mukaisesti Pielavedellä siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen sekajätteen osalta 1.4.2025 alkaen.

Sisällöllisesti keskeisimmät määräysten muutokset:

- Määräykseen on lisätty mahdollisuus järjestää sekajätteen jätehuolto aluekeräyspisteen kautta vapaa-ajan asunnoille ja tietyin edellytyksin vakituisesti asutuille asunnoille kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa
- Määräykseen on määritelty, kuinka kiinteistöt liitetään jätehuoltoon kunnan järjestämän jätteenkuljetusten osalta
- Määräykseen on lisätty aluekeräyspisteitä koskeva pykälä
- Määräyksistä poistettu energiajätettä koskeva pykälä, sillä alueella ei ole kerätty useaan vuoteen erikseen energiajätettä.
- Määräyksistä on poistettu painorajat jäteastioiden täyttämiseksi, mutta painorajat on sisällytetty ohjeellisena perustelumuiotioon.

Merkittävimmät muutokset jätehuoltomääräyksiin tulevat jätelain (646/2011) muutoksen (15.7.2021/714) myötä.

Sisällöllisesti keskeisimmät määräysten muutokset:

- ~~Määräyksissä on täsmennetty sitä, miten kiinteistöjen liittyminen kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään hoidetaan sekä kunnan että kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.~~
- ~~Tarkennettu kiinteistöillä erikseen lajiteltavia jätelajeja.~~
- ~~Kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteita on tiukennettu~~
 - ~~Taajamissa lasipakkausten ja metallin erilliskeräysvelvoite on laajennettu koskemaan kiinteistöjä, joilla on vähintään viisi asuinhuoneistoa (aikaisemmin rajana on ollut 20 näiden jätelajien osalta).~~
 - ~~Taajamissa muovipakkausten erilliskeräysvelvoite on laajennettu koskemaan kiinteistöjä, joilla on vähintään viisi asuinhuoneistoa (aikaisemmin muovipakkausten erilliskeräykselle ei ole ollut velvoitetta).~~
 - ~~Yli 10 000 asukkaan taajamissa biojätteen erilliskeräysvelvoite kaikille asuinkäytössä oleville kiinteistöille. Käytännössä tämä koskee lisälmen keskeistä taajama-aluetta.~~
- ~~Määräyksissä täsmennetty kuinka biojätteen kompostoinnista on tehtävä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle jätelain mukaisesti.~~
- ~~Jatkossa ei edellytetä kompostorilta lämpöeristystä, jos vain tilavuutta on riittävästi kaikille kiinteistöillä syntyville biojätteille ottaen huomioon talviajan aiheuttama hidastuminen tai pysähtyminen kompostoitumisessa.~~

Lämpöeristysvaatimuksen poistamisella pyritään madaltamaan kompostoinnin aloittamiskynnystä. Mikäli kompostori ei ole lämpöeristetty, täytyy kompostorin omistajan huolehtia erityisen tarkasti, ettei kompostorista aiheudu haju- tai jyrssiöiden aiheuttamia haittoja.

- Jäteastian merkitsemisvaatimuksia on täydennetty siten, että jäteastia on merkittävä jäteasetuksen mukaisesti.
- Jäteastioiden tyhjennysvälien sääntelyä on osin muutettu.
 - Vähän jätettä tuottaville talouksille, joilla on käytössä maksimissaan 240 l astia ja joissa biojätteet lajitellaan, on mahdollistettu normaalia pidempi tyhjennysväli sekä jäteastialle (taajamissa kahdeksan viikkoa kesällä ja kahdeksan viikkoa talvella, taajamien ulkopuolella 8 viikkoa kesällä ja 16 viikkoa talvella). Muutoksilla pyritään kannustamaan jätteen synnyn ehkäisyyn ja jätteen lajitteluun. Samalla kuitenkin varmistetaan, että tyhjennysvälit ovat riittävän tiheät siten, ettei jätettä ohjaudu epäasianmukaiseen käsittelyyn, eikä jätteistä aiheudu haittaa.
 - Jos asuinkiinteistön biojäteastia on osoitettu alle 10 asuinhuoneiston käyttöön tai käytössä on syväkeräys, voi biojäteastian tyhjennysväli olla kaksi viikkoa kesällä ja neljä viikkoa talvella.
 - Kartonki- ja muovipakkausten tyhjennysväli on kesälle pidennetty 8 viikkoon.
- Määräyksiin lisätty säännös biojäteastioiden pesusta.
- Pienille 1–2 henkilön vakituksille asuinkiinteistöille tai vapaa-ajan kiinteistöille on mahdollistettu jätevesilietteiden tyhjennys kahden vuoden välein.
- Määräyksiin on otettu säännös saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapidosta ja kulkemisesta säiliöiden luokse. Säännös on otettu, jotta säiliöt olisivat aina ehjiä, turvallisia ja tarkoitukseen sopivia.

1.9 Lisätietoa

Jätehuoltoa säätelevä lainsäädäntö

Suomen lainsäädäntö on sähköisesti luettavissa Finlex-palvelussa osoitteessa www.finlex.fi Keskeisimmät jätehuoltoa ja jätehuoltomääräysten alaa koskevat lait ja asetukset ovat jätelaki (646/2011) ja jäteasetus (978/2021).

Jätteenkeräyspisteet

Tietoa yleisistä jätteen keräyspisteistä on osoitteessa www.kierrätys.info

Lisätietoa jätehuollosta:

1. Jätehuoltoviranomainen

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta
PL 10, 74101 Iisalmi (Pohjolankatu 14)
puh. 040 632 5500
jatelautakunta@iisalmi.fi
www.jatehuoltolautakunta.fi

2. Kunnallinen jäteyhtiö

Ylä-Savon Jätehuolto Oy
Kierrätyskatu 15, 74140 Iisalmi
puh. 017 743 379
jatekeskus@ylasavonjatehuolto.fi
www.ylasavonjatehuolto.fi

3. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset

Kts. kuntasi internet-sivut

4. Alueellinen ELY-keskus

www.ely-keskus.fi/pohjois-savo

2 Kunnalliset jätehuoltomääräykset

1. Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Sen lisäksi mitä jätelaissa (646/2011) ja sen nojalla on säädetty tai määrätty jätehuollon järjestämisestä, roskaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemisestä sekä jätehuollon valvonnasta noudatetaan näitä sitovia jätehuoltomääräyksiä.

Nämä jätehuoltomääräykset ovat voimassa Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan (jätehuoltoviranomaisen) toimialueella.

Näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluviin jätteisiin ja jätehuoltoon sekä myös kunnan toissijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluviin jätteisiin ja jätehuoltopalveluihin. Lisäksi näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien tuottajavastuunalaisten jätteiden keräämiseen ja käsittelyyn toimittamiseen.

Muilla kuin jätelain 32 §:n ja 33 §:n mukaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvilla kiinteistöillä, kuten elinkeinotoiminnan, seurakuntien, hyvinvointialueiden ja valtion toimintojen kiinteistöillä, syntyvää jätettä koskevat seuraavat pykälät ja momentit:

- 5 § (Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan jätteiden jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden (TSV) perusteella)
- 17 § (Kompostointi) 1, 2, 3, 4, 10, 11 ja 12 momentit
- 18 § (Jätteen polttaminen)
- 19 § (Jätteen hautaaminen tai upottaminen)
- 21 § (Jäteastiatyypit) 1 ja 2 momentit
- 23 § (Jäteastioiden täyttäminen)
- 24 § (Jäteastioiden tyhjennysvälit) – säännöstä sovelletaan yhdyskuntajätteiden osalta

- 26 § (Kunnossapito ja pesu)
- 27 § (Jätteenkeräyspaikka kiinteistöllä)
- 30 § (Alueelliset jätteiden keräyspisteet)
- 31 § (Kuormaaminen)
- 32 § (Kuljettaminen)
- 34 § (Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat) 3, 4 ja 5 momentit
- 36 § (Lietteiden tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi) 1–6 momentit
- 37 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse
- 40 § (Yleisötilaisuuksien jätehuolto)
- 41 § (Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla)
- 42 § (Vaarallisten jätteiden jätehuolto) 1, 2, 6 ja 8 momentit
- 43 § (Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä)
- 44 § (Erityisjätteet)
- 45 § (Tiedottamisvelvoite)
- 46 § Jätehuoltomääräysten valvonta
- 47 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä
- 48 § Voimaantulo

Muussa kuin **kotitalouksissa ja vapaa-ajan asunnoissa asumisessa** tai kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän jätteen käsittelyyn ei sovelleta näiden jätehuoltomääräysten 17–19 §:ää (kompostointi, jätteen polttaminen ja jätteen hautaaminen) siltä osin kuin jätteen käsittelystä on annettu määräyksiä ympäristöluvassa. Määräysten 24 §:n (jäteastioiden tyhjennysvälit) säännöksiä ei sovelleta, kun kyseessä on muu kuin yhdyskuntajäte.

Näitä jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta siltä osin kuin niistä on muualla säädetty tai määrätty erikseen sairaaloiden, terveyskeskusten, laboratorioden, muiden tutkimus- ja hoitolaitosten sekä eläinlääkintälaitosten tartuntavaarallisen ja biologisen jätteen, viiltävän ja pistävän jätteen eikä eläinperäisten sivutuotteiden jätehuollon

järjestämiseen.

2 § Määritelmät

Näissä jätehuoltomääräyksissä tarkoitetaan

Alueellisella jätteen keräyspisteellä tuottajien tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiä alueellisia keräyspaikkoja, kuten ekopisteitä, kiinteistöillä erikseen lajiteltaville kierrätyskelpoiselle jätteelle.

Aluekeräyspisteellä kunnallisen jäteyhtiön järjestämää alueellista jätteen keräyspaikkaa, johon kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen kuulumattomat kiinteistöt toimittavat sekajätteensä. Aluekeräyspisteet ovat vain aluekeräyspistemaksun maksaneiden kiinteistön haltijoiden käytössä.

Asumisessa syntyvällä jätteellä kaikkea kotitalouksissa ~~vakinaisessa asunnossa~~, ja vapaa-ajanasunnoissa, ~~asuntolassa ja muussa asumisessa~~ syntyvää jätettä sen lajista, laadusta ja määrästä riippumatta. Asumisessa syntyvällä jätteellä ei näissä määräyksissä tarkoiteta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavan yrityksen tai yhteisön toimipaikassa eikä vankilassa, puolustusvoimien majoituskasarmissa, vastaanottokeskuksessa tai muussa vastaavassa laitosasumisessa syntyvää jätettä.

Biojätteellä asumisessa, toimistoissa, ravintoloissa, tukkuliikkeissä, ruokaloissa, ateriapalveluissa, vähittäisliikkeissä ja muissa vastaavissa toiminnoissa syntyvää biologisesti hajoavaa elintarvike- ja keittiöjätettä ja elintarviketuotannossa syntyvää vastaavaa jätettä. (Määritelmä poikkeaa jätelain mukaisesta biojätteen määritelmästä siten, että se ei sisällä puutarha- ja puisto-jätettä.)

Ekopisteellä kunnallisen jäteyhtiön tai tuottajan järjestämiä alueellisia keräyspaikkoja, joissa kerättävänä on ainakin yksi kierrätettävä jätelaji. Ekopisteellä ei kerätä sekalaista yhdyskuntajätettä.

Erityisjätteellä jätteitä, joita ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi, mutta jotka vaativat haitallisuutensa, laatunsa tai määränsä takia erityiskäsittelyn tai erityisiä toimenpiteitä keräyksen tai kuljetuksen aikana. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät, pistävät, haisevat sekä pölyävät jätteet.

Jäteasemalla kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön ylläpitämää valvottua pääasiassa kierrätettävien jätteiden tuontipaikkaa, jossa voi olla pienimuotoista käsittelytoimintaa.

Jäteastialla jätteiden keräykseen tarkoitettua kannellista jätessäiliötä, maahan upotettavaa syväkeräyssäiliötä ja muuta jätteiden keräysvälinettä.

Jätehuoltoviranomaisella Ylä-Savon jätehuoltolautakuntaa.

Jätekeskuksella jätteiden vastaanottoa, jossa on useita toimintoja ja jätteen käsittelyä sisältäen kierrätystä tai hyödyntämistä

Keräyspaikalla yhden tai useamman jätelajin keräystä varten muodostettua vastaanottoa, jossa on yksi tai useampi jäteastia kunkin jätelajin lyhytaikaista varastointia ja kuljetusta varten.

Kierrätettävällä jätteellä materiaalina hyötykäyttävää jätettä kuten biojätettä, tekstiilijätettä, lasi-, metalli-, muovi-, kartonki- ja paperipakkausjätteitä ja muita kierrätyskelpoisista materiaaleista koostuvia jätteitä, joille on järjestetty erilliskeräys ja vastaanotto näiden jätehuoltomääräysten mukaan.

Kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella kunnan tai kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta, jossa jätelajit noudetaan kiinteistölle tai sen läheisyyteen sijoitetusta keräyspaikasta tai kahden tai useamman kiinteistön yhteisestä keräyspaikasta taikka jätevesiliete kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän saostussäiliöstä tai umpisäiliöstä.

Kiinteistön haltijalla kiinteistön omistajaa tai omistajan vertaista haltijaa taikka kiinteistöä hallitsevaa vuokraoikeuden haltijaa.

Kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, jossa kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen hankkimisesta sopimalla asiasta yksityisen jätteenkuljetusyrityksen kanssa näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Kimpalla kahden tai useamman lähikiinteistön jätettä, jota kiinteistön haltijat ylläpitävät ja käyttävät yhteisesti.

Kompostoinnilla eloperäisen jätteen käsittelyä pieneliöiden avulla hapellisissa olosuhteissa siten, että saavutetaan yli 40 °C:n lämpötila ja nopeuttaen sen luonnollista hajoamista.

Kuljetusjärjestelmäpäätöksellä jätehuoltoviranomaisen tekemää päätöstä tiettyjen jätelajien ja alueiden kuulumisesta joko kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen tai kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen piiriin.

Kunnallisella jätelyhtiöllä kuntien yhdessä omistamaa alueellista jätehuoltoyhtiötä, Ylä-Savon jätehuolto Oy:tä.

Kunnan järjestämällä jätteenkuljetuksella kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, jossa kunnallinen jäteyhtiö vastaa jätteenkuljetuksen kilpailuttamisesta sekä tilaamisesta noutamaan jätteet kiinteistöiltä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvalla jätteellä

~~vakinaisessa asunnossa kotitaloudessa~~, vapaa-ajan asunnossa, ~~asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä~~ sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvää yhdyskuntajätettä, mukaan lukien keräyksen ja kuljetuksen osalta tuottajavastuunalainen pakkausjäte, joka kerätään jätelain ja näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti kiinteistöittäisessä keräyksessä ja kunnallisen jäteyhtiön järjestämässä tuottajien keräystä täydentävissä ekopisteissä, kotitalouden pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvää jätettä sekä edellä mainituissa toiminnoissa syntyvää jätevesien saostus- ja umpisäiliölietettä ja lisäksi sitä liikehuoneistoissa syntyvää jätettä, jonka keräämisestä kiinteistöllä liikehuoneiston haltija ja kiinteistön haltija ovat sopineet joka kerätään yhdessä ~~asumisessa kotitaloudessa, vapaa-ajan asunnossa~~ tai kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien jätteiden kanssa.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin toissijaisesti kuuluvalla jätteellä (TSV-jätteellä) elinkeinotoiminnan jätettä tai muuta kunnan ensisijaiselle vastuulle kuulumatonta jätettä, jonka haltija on pyytänyt liittymistä kunnan

jätehuoltojärjestelmään muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi. Pyynnön kohteena oleva jäte on pystyttävä käsittelemään kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä eli sen on sovelluttava laadultaan ja määrältään kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla jätteillä jätteitä, jotka jätelain nojalla kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin tai jotka käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvilla kiinteistöillä kiinteistöjä, joilla syntyy kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia jätteitä.

Kunnan jätehuoltojärjestelmällä kunnan järjestämän jätehuollon kokonaisuutta, jonka kautta kunta huolehtii kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvista jätteistä. Kunnan jätehuoltojärjestelmä koostuu keräys- ja vastaanottopisteistä, kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta sekä jätteiden käsittelystä.

Poistotekstiileillä käytöstä poistettuja puhtaita ja kuivia tekstiilejä, jotka eivät sovellu enää uudelleenkäyttöön, koska ne ovat rikkiäisiä tai loppuun kuluneita. Poistotekstiilit soveltuvat materiaalihyötykäyttöön.

Puutarhajätteellä pihan ja puutarhan hoidossa syntyvää maatuvaan pienijakeista jätettä, kuten ruohoja, puiden lehtiä, risuja ja oksia.

Saostus- ja umpisäiliölietteellä talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, laite- eli pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvaa lietettä (vastaava merkitys on myös käsitteellä jätevesiliete).

Sekajätteellä sekalaista yhdyskuntajätettä, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet, kuten kierrätettävät jätteet, vaaralliset jätteet ja erityisjätteet. Sekajäte ohjataan energiahyötykäyttöön.

Sähkö- ja elektroniikkaromulla (SER) käytöstä poistettuja laitteita, jotka ovat toimineet sähkövirralla, akulla, paristolla tai aurinkoenergialla. Myös kaikki lamput lukuun ottamatta hehku- ja halogeenilamppuja luetaan sähkö- ja elektroniikkalaitteiksi.

Taajamalla jätehuoltolautakunnan erikseen määrittelemää tiheästi rakennettua aluetta, jonka pohjana on asemakaavoitetut alueet sekä yhdyskuntarakenteen seurantarjestelmän (YKR) taajama-alueet eli rakennusryhmät, joissa on vähintään 200 asukasta ja joissa rakennusten välinen etäisyys on yleensä enintään 200 metriä.

~~Taajamat on kuvattu kartalle: www.jatehuoltolautakunta.fi/taajamat. Taajamien karttarajaukset voi tarkistaa jätehuoltolautakunnan verkkosivuilta www.jatehuoltolautakunta.fi.~~ Lisäksi kartat on esitetty liitteenä.

Jätehuoltoviranomainen tarkistaa alueiden määrittelyt tarvittaessa, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Tuottajavastuunalaisella jätteellä jätettä, jonka jätehuollosta ja siitä aiheutuvista kustannuksista vastaa jätelain 6 luvun mukaan käytöstä poistetun tuotteen markkinoille saattanut tuottaja tai sen lukuun toimiva tuottajayhteisö. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat moottorikäyttöisten ajoneuvojen renkaat, romuautot, sähkö- ja elektroniikkaromu, paristot ja akut, keräyspaperi sekä pakkaukset.

Vaarallisella jätteellä jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava vaaraomaisuus. Vaarallisia jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, loisteputket ja elohopealamput, maalit, lakat, liimat ja liuottimet, osa

puhdistusaineista, painekyllästetty puu, asbesti, torjunta-aineet, jäteöljyt ja öljyiset jätteet sekä lääkejätteet.

Yhdyskuntajätteellä vakinaisessa asunnossa ja vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä, sekä laadultaan siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätehuollon tavoitteena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Jätehuollon tulee aina olla asianmukaista ja jätteet on kuljetettava sekä käsiteltävä hallitusti.

Jätehuollolla tavoitellaan kestäväää ja puhdasta materiaalkiertoa. Jätteet on lajiteltava ja toimitettava syntypaikoiltaan käsittelyyn siten, että eri jätemateriaalit tulevat käsittelyyn mahdollisimman tehokkaasti eroteltuna ja laadultaan niin hyvänä, että ne soveltuvat materiaalina kierrätettäväksi tai turvallisesti energiana hyödynnettäväksi.

2. Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen on jätelain velvoittamina kuuluttava kunnan jätehuoltojärjestelmään. Myös muiden jätelain 32 §:n mukaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien kiinteistöjen on kuuluttava kunnan jätehuoltojärjestelmään ja noudatettava näitä jätehuoltomääräyksiä.

Liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään tapahtuu lähtökohtaisesti liittymällä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Jätteenkuljetusta varten kiinteistön haltijan on järjestettävä vastaanottoaika, johon sijoitetaan kerättävää jätettä varten tarvittavat jätteastiat. Jätteenhaltijan tulee viedä kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestettyyn jätteastiaan **tai aluekeräyspisteeseen**.

5 § Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan jätteen jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden (TSV) perusteella

Kiinteistö tai muu jätteen tuottaja voi pyytää liittymistä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella. Jätehuolto järjestetään kunnan toissijaisen vastuun perusteella, jos arvioidaan, että yksityinen palveluntarjonta on puutteellista, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Palvelun tarpeesta ilmoittamiseen, palvelun pyytämiseen ja palvelusta sopimiseen liittyvistä menettelyistä on säädetty jätelaissa.

Toissijaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteen osalta kunnallinen jäteyhtiö tekee kiinteistön tai muun jätteen tuottajan tai haltijan kanssa jätelain edellyttämän määräaikaisen, enintään kolmen vuoden mittaisen sopimuksen liittymisestä kunnan jätehuoltojärjestelmään sekä siitä, mitä palveluita kyseinen sopimus koskee.

6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueilla **Iisalmessa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä** sekajätteen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kiinteistön haltija ja erilliskerättävien kierrätyskelpoisten jätteen **sekä Pielaveden kunnan alueella sekajätteen** kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kunnallinen jäteyhtiö.

Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen on hoidettava **ensisijaisesti** kiinteistökohtaisella jäteastialla tai lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (kimppa). **Pielavedellä vapaa-ajan kiinteistöt voivat liittyä vaihtoehtoisesti aluekeräyspisteeseen. Myös vakituisesti asuttujen omakotitalojen ja paritalojen on mahdollista haja-asutusalueella liittyä aluekeräyspisteeseen poikkeusperustein Pielaveden alueella.**

Liittyminen kiinteistön haltijan järjestämään sekajätteen jätteenkuljetukseen **Iisalmessa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä** tapahtuu ottamalla yhteyttä jätehuoltorekisteriin hyväksytyyn jätteenkuljettajaan ja

tekemällä sopimus sekajätteen noutamisesta ja kuljettamisesta kiinteistöiltä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Kiinteistön haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Kiinteistön haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin.

Liittymisvelvoite kunnan järjestämään sekajätteen keräykseen koskee Pielaveden kunnan aluetta. Koko toimialueen taajamissa on liityttävä kunnan järjestämään kierrätettävien jätteen erilliskeräykseen näiden jätehuoltomääräysten 15 tai 16 §:n niin edellyttäessä.

Liittyminen kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen tapahtuu ~~ottamalla yhteyttä ja~~ ilmoittamalla liittymisestä kunnalliselle jäteyhtiölle. ~~Kiinteistön haltija tilaa samalla kiinteistölle näiden jätehuoltomääräysten mukaisen jätteastioiden tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen.~~

Mikäli kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan kiinteistön haltija ei ole ilmoittanut liittymisestä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen ja kyseessä on taajamassa sijaitseva kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistö, kerros- tai rivitalokiinteistö, taikka taajamassa sijaitseva muu vakituiseen asumiseen käytettävä kiinteistö kuten omakotitalo- tai paritalokiinteistö, kiinteistö liitetään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kaikkien jätehuoltomääräysten 14–16 §:ssä vaadittavien jätelajien osalta siten, että kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kiinteistölle jätehuoltomääräysten 21 §:n mukaiset jätteastiat, jotka tyhjenetään vähintään 24 §:n mukaisesti. Vapaa-ajan kiinteistöt sekä haja-asutusalueella sijaitsevat omakotitalot ja paritalot liitetään kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella aluekeräyspisteeseen, mikäli muuta jätehuollon järjestämistapaa ei ole ilmoitettu. Kiinteistön haltijalle ilmoitetaan liittämistä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittämistä seuraavat velvoitteet.

Kunnan järjestämän sekajätteen jätteenkuljetuksen alueella omakotitalot, paritalot ja vapaa-ajan kiinteistöt liitetään aluekeräyspisteen käyttäjiksi myös silloin, jos kiinteistön haltija on ilmoittanut liittymisestä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, mutta jätettä ei viedä kiinteistökohtaiseen jätteastiaan tai kimppa-astiaan. Omakotitalot, paritalot ja vapaa-ajan kiinteistöt liitetään aluekeräyspisteeseen lisäksi niissä tilanteissa, joissa kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei voida järjestää kiinteistölle näiden määräysten mukaisesti. Kiinteistön haltijalle ilmoitetaan tällöin kiinteistön jätehuoltoon tehtävistä muutoksista ja seuraavista velvoitteista.

Tieto kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymisestä **tai aluekeräyspisteeseen liittymisestä** ja kiinteistön jätehuollon järjestämisestä merkitään jätehuoltoviranomaisen ylläpitämään jätehuollon asiakasrekisteriin. Asiakas on velvollinen ilmoittamaan **kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta** asiakasrekisteriin vaikuttavista muutoksista jätehuoltoviranomaiselle **tai** kunnalliselle jäteyhtiölle. **Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta ilmoitus tulee tehdä** jätehuoltoviranomaiselle **ja** jätteenkuljetusyritykselle. Muutokset huomioidaan ilmoituspäivästä alkaen.

~~Erilliskerättävien kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetukseen on liityttävä näiden jätehuoltomääräysten siirtymäsäännösten (49 §) mukaan.~~

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Sovittuaan liittymisestä kiinteistöittäiseen sekajätteiden jätteenkuljetukseen **kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella**, kiinteistön haltija järjestää kiinteistölle jätteiden keräyspaikan sekä hankkii siihen tarvittavan määräysten 21 §:n mukaisen jäteastian ja tilaa jätteenkuljetusyritykseltä **yrittäjältä** jäteastian tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen 24 §:n tyhjennysvälien mukaisesti.

Kun kiinteistön haltija ilmoittaa liittyvänsä kunnan järjestämään erilliskerättävien jätteiden **tai Pielaveden kunnan alueella sekajätteen** jätteenkuljetukseen kiinteistökohtaisella jäteastialla, kiinteistön haltija järjestää kiinteistölle jätteen keräyspaikan sekä tilaa kiinteistölle kunnalliselta jäteyhtiöltä määräysten 21 §:n mukaisen jäteastian tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen jätehuoltomääräysten mukaisille jätelajeille.

Kaikilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla käytössään vähintään sekajätteelle tarkoitettu jäteastia. Lisäksi kiinteistöillä tulee olla käytössään jäteastiat näiden jätehuoltomääräysten 15 ja 16 §:n mukaisesti erilliskerättäville jätelajeille.

Kiinteistöillä muodostuva kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte tulee laittaa kiinteistön jätteenkuljetusta varten järjestettyyn jäteastiaan.

8 § Kiinteistöjen yhteinen jäteastia (kimppa)

Lähikiinteistöt voivat sopia yhteisen jäteastian käytöstä eli muodostaa kimpan. Kimppa-astiaa voidaan käyttää sekä sekajätteen että erilaisten kierrätyskelpoisten jätelajien keräämiseen. Lähikiinteistöillä tarkoitetaan taajamissa samassa tai viereisessä

korttelissa sijaitsevia kiinteistöjä, haja-asutusalueella naapuria tai tiekunnan tai muun vastaavan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavia kiinteistöjä.

Kun **lisalmen, Keitelelen, Kiuruveden, Lapinlahden, Sonkajärven tai Vieremän alueella** kiinteistön haltija liittyy sekajätteen jätteenkuljetukseen kimpan kautta, on kiinteistöjen haltijoiden sovittava tästä yhdessä ja ilmoitettava kimppa-astian käytöstä etukäteen kirjallisesti jätehuoltoviranomaiselle ja jätteenkuljetusyritykselle. Ilmoituksen tulee sisältää kimppa-astian käytöstä ja ylläpidosta vastaavan yhteyshenkilön yhteystiedot, kimppa-astian sijainti ja koko sekä tiedot kimppa-astiaa käyttävistä kiinteistöistä.

Kun kiinteistön haltija liittyy erilliskerättävien jätteiden osalta **tai Pielaveden kunnan alueella sekajätteen osalta** kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kimpan kautta, on kiinteistön haltijoiden sovittava tästä yhdessä. Kimpalle on valittava yhteyshenkilö. Kimpan perustamisesta sekä laskutuksen järjestämisestä on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti kunnalliselle jäteyhtiölle. Ilmoituksen tulee sisältää kimppa-astian käytöstä ja ylläpidosta vastaavan yhteyshenkilön yhteystiedot, kimppa-astian sijainti ja koko sekä tiedot kimppa-astiaa käyttävistä kiinteistöistä.

Jokaisella kimpalla on oltava yhteyshenkilö. Yhteyshenkilö tilaa jätteenkuljetusyritykseltä tai kunnalliselta jäteyhtiöltä kimppa-astian tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen jätehuoltomääräysten mukaisille jätelajeille. Kimpan osakkaat järjestävät kimpalle jätteen keräyspaikan. Kimpan yhteyshenkilön on ilmoitettava kimpassa tapahtuvista muutoksista ja kimppa-astian käytöstä luopumisesta. Kimppaan ei voi liittyä ilman yhteyshenkilön suostumusta. Jos kimpan yhteyshenkilö vaihtuu, on tehtävässä lopettavan vastuuhenkilön ilmoitettava uusi vastuuhenkilö ennen henkilön vaihtumista. **~~Sekajättekimpoista ilmoitus tehdään jätehuoltoviranomaiselle ja kuljetusyritykselle. Kierrätyskelpoisten jätteiden jättekimpoista ilmoitus tehdään kunnalliselle jäteyhtiölle.~~**

Kimppa-astiaa käyttävältä kiinteistöltä on vietävä kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kimppa-astiaan. Kimppa-astiaa voidaan käyttää sekä sekajätteen että erilaisten kierrätettävien jätelajien keräämiseen. Kimppa-astiassa on oltava riittävästi tilavuutta kutakin osakasta kohti. Kullakin sekajätteen kimppa-astiaa käyttävällä vakituksessa asuinkäytössä olevalla asuinhuoneistolla on oltava käytössään sekajätteen astiatilavuutta vähintään 60 litraa neljää viikkoa kohden ja vapaa-ajan asunnolla 30 litraa neljää viikkoa kohden. Kullakin biojätteen kimppa-astiaa käyttävällä vakituksessa asuinkäytössä olevalla asuinhuoneistolla on oltava biojätteen astiatilavuutta 7,5 litraa viikkoa kohden.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi puuttua kimppa-astian käyttöön, mikäli käytöstä aiheutuu haittaa terveydelle, ympäristölle tai roskaantumista. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa kimppaa koskevia ohjeita ja voi päätöksellään lakkauttaa kimppa-astian käytön kokonaan tai osittain, jos yhteisen jäteastian ylläpidossa ja käytössä on toistuvia laiminlyöntejä.

9 § Aluekeräyspiste

Kun kiinteistön haltija itse liittyy kunnan jätehuoltojärjestelmään aluekeräyspisteeseen kautta, kiinteistön haltija ilmoittaa käytettävästä aluekeräyspisteestä kunnalliselle jäteyhtiölle. Kun kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittymisestä, jätehuoltoviranomainen ilmoittaa kiinteistön haltijalle liittämistä ja kertoo liittämisen perusteet sekä liittämistä seuraavat velvoitteet.

Aluekeräyspistettä käytävältä kiinteistöltä on vietävä kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte aluekeräyspisteeseen. Aluekeräyspisteeseen käyttöoikeus on ainoastaan jätetaksan mukaisen käyttömaksun maksavilla asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöillä, ja sinne voi toimittaa ainoastaan asumisessa syntyvää jätettä.

Jätteiden pienimuotoinen väliaikainen varastointi kiinteistöllä ennen aluekeräyspisteeseen toimittamista ei saa aiheuttaa hygieenisiä haittoja, hajuhaittoja tai muutakaan haittaa terveydelle tai ympäristölle. Sekajätettä ei ole suositeltavaa varastoida kiinteistöllä pidempään kuin kaksi viikkoa.

10 § Korttelikohtaiset ja muut vastaavat järjestelmät

Alueilla, joilla on käytössä jätteiden putkikeräysjärjestelmä, korttelikohtainen syväkeräysjärjestelmä, korttelikeräys tai muu vastaava järjestelmä, kiinteistöt liittyvät kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään ja kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymällä putkikeräysjärjestelmän, korttelikohtaisen syväkeräysjärjestelmän, korttelikeräyksen tai muun vastaavan alueella olevan järjestelmän käyttäjäksi.

Putkikeräysjärjestelmään tai korttelikohtaiseen syväkeräysjärjestelmään, korttelikeräykseen tai muuhun vastaavaan järjestelmään liittyneiden kiinteistöjen jäteastian toimii putkikeräysjärjestelmän syöttöpaikka tai yhteinen keräysastia tai syväkeräysastia sekä korttelikohtainen keräyshuone, jossa on jätteasiat sellaisille järjestelmään soveltumattomille jätteille, jotka voidaan kuitenkin kuljettaa tavanomaisessa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

11 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Kun kiinteistöllä syntyy jätteitä, jotka eivät suuren kokonsa, poikkeuksellisen laatunsa tai määränsä vuoksi sovellu kuljettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai sovellu kerättäväksi **aluekeräyspisteissä tai** ekopisteissä jätteen haltija vastaa tällaisten jätteiden kuljettamisesta itse tai tilaamalla jätehuoltorekisteriin merkityn kuljettajan mahdollisesti tarjoaman erillisen noutopalvelun.

Jätteenkuljettaja voi kieltäytyä sellaisen jäteastian tyhjentämisestä, johon on sijoitettu näistä jätehuoltomääräyksistä poiketen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä. Tällöin kiinteistön haltijan on huolehdittava jäteastian tyhjentämisestä, jätteenkuljetuksen tilaamisesta ja jätteiden kuljettamisesta.

12 § Jätteiden vastaanottoapaikat

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin paikkoihin. Vastaanottoapaikkoja jätteille, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa **tai vastaanoteta aluekeräyspisteissä**, ovat kunnallisen jäteyhtiön järjestämät vastaanottoapaikat, kuten jätekeskus, jäteasemat ja ekopisteet. Puutarhajätteille on lisäksi kunnan järjestämiä vastaanottoapaikkoja. Tuottajavastuunalaiset jätteet toimitetaan tuottajien järjestämiin vastaanottoapaikkoihin tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin täydentäviin vastaanottoapaikkoihin, joista jätteet toimitetaan tuottajan järjestämään jätehuoltoon.

Kunnallisen jäteyhtiön on pidettävä ajantasaista listaa järjestämistään vastaanottoapaikoista. Lista kunnallisen jäteyhtiön osoittamista vastaanottoapaikoista, **pl. aluekeräyspisteistä**, on saatavana kunnallisen jäteyhtiön internet-sivuilla.

Jätteiden toimittaminen yleisille vastaanotto- ja käsittelypaikoille on sallittu paikan pitäjän antamien ohjeiden mukaisesti ja ilmoitettuna aukioloaikoina. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkaan saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, joka on vastaanotto tai -käsittelypaikan vastaanottoehtojen mukaista tai joille on varattu vastaanottoapaikassa oma jäteastia. Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta sinne soveltumatonta jätettä.

3. Luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä

13 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvästä yhdyskuntajätteestä on lajiteltava erikseen kierrätettävät jätteet ja muut tämän säännöksen mukaiset jätteet siltä osin kuin niiden keräys on järjestetty kiinteistöittäisesti tai alueellisissa keräyspisteissä. Jätteen haltija huolehtii jätteiden lajittelusta ja keräykseen toimittamisesta.

Biojäte on lajiteltava erikseen kiinteistöillä, jotka kuuluvat näiden jätehuoltomääräysten ~~14 tai 15 §:n~~ 15 tai 16 §:n mukaan biojätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin taikka, jotka ovat ilmoittaneet kompostoivansa biojätteen. Jos biojätettä ei kerätä erikseen tai kompostoida, se laitetaan sekajäteastiaan.

Kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä pienmetalli toimitetaan tuottajien tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämään ekopisteeseen tai kiinteistöittäiseen jäteastiaan, jos kiinteistö kuuluu jätehuoltomääräysten ~~14 tai 15 §:n~~ 15 tai 16 §:n mukaan näiden jätteiden kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin.

Poistotekstiilit toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön järjestämään alueelliseen keräyspisteeseen.

Paperijäte on lajiteltava erikseen ja toimitettava tuottajavastuulla järjestettyyn keräysastiaan kiinteistöillä tai tuottajan alueelliseen keräyspisteeseen.

Myös muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin paperi ja pakkausjätteet (kuten paristot ja akut sekä sähkö- ja elektroniikkaromu sekä ajoneuvojen renkaat) on lajiteltava erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottopaikkaan. Pantilliset juomapakkaukset on toimitettava näitä varten järjestettyihin palautuspisteisiin.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi näissä jätehuoltomääräyksissä erikseen luvussa 10 annettujen määräysten mukaisesti.

Puutarha- ja puistojäte sekä risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöillä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvissa toiminnoissa, mukaan lukien asumisessa, syntyvä rakennus- ja purkujäte lajitellaan jäteasetuksen 26 §:n mukaisesti.

Mikäli rakennus- ja purkujäte on peräisin kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta, jätteen haltijan on lajiteltava ja toimitettava syntyvä jäte kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottoaikaan.

14 § Sekajäte

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä on oltava sekajätteelle kiinteistökohtainen jäteastia tai kimppa-astia. **Aluekeräyspisteen käyttäjien on vietävä sekajäte aluekeräyspisteeseen.**

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvä muu kuin kierrätystä varten lajiteltu ja erilliskerätty jäte on laitettava kiinteistön sekajäteastiaan. Sekajätteelle tarkoitettuun jäteastiaan ei kuitenkaan saa laittaa sinne kuulumattomia jätteitä, jotka on lueteltu 23 §:ssä.

Pieniä määriä sellaista palamatonta ainetta, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöillä tai keräyspisteissä, kuten yksittäisten lasi- ja posliiniastioiden sirpaleita ja yksittäisiä pieniä PVC-muovisia esineitä, voi laittaa sekajäteastiaan. Suuremmat palamatonta ainetta olevat jätteet ja jäte-erät on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin vastaanottoaikoisiin. Vaarallista jätettä ei saa laittaa sekajäteastiaan edes pieniä määriä.

15 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

Sekajäteastian lisäksi kiinteistölle on järjestettävä taajamissa jäteastiat erilliskerättäville kierrätettäville jätelajeille seuraavasti:

Huoneistojen lukumäärä kiinteistöllä	Lajiteltavat ja kiinteistöittäin erilliskerättävät jätelajit					
	Biojäte	Kartonkipakkaukset	Muovipakkaukset	Lasi-pakkaukset	Metalli	Paperi
1-4 tai enemmän*	X					kuten jätelain 49 ja
5 tai enemmän	X	X	X	X	X	50 § määräävät**

*Velvoite koskee kaikkia kiinteistöjä lisälmen keskeisellä taajama-alueella.

**Jätelain 49 § edellyttää, että tuottaja kerää paperin maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta muualta kuin pientalo- ja haja-asutusalueelta. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön

haltijan on järjestettävä kiinteistölle vastaanottoaika paperin keräystä varten (velvoite ei koske pientaloja ja haja-asutusalueen kiinteistöjä).

Taajamat, joita erilliskeräysvelvoitteet koskevat, on määritelty ajantasaisesti kartalle [jätehuoltolautakunnan verkkosivuille www.jatehuoltolautakunta.fi/taajamat](http://www.jatehuoltolautakunta.fi/taajamat). Jätehuoltoviranomainen tarkistaa alueiden määrittelyt tarvittaessa, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Biojätteen erilliskeräysvelvoite ei koske kiinteistöjä, joilla syntyvä biojäte kompostoidaan näiden jätehuoltomääräysten 17 §:n mukaisesti. Mikäli biojäte kompostoidaan vain osan vuotta, on biojätteen erilliskeräys järjestettävä koko sille ajanjaksolle, jona biojätettä ei kompostoida.

Kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä ei edellä mainitut velvoitteet eivät koske ja jonka kiinteistö sijaitsee taajamassa, voi halutessaan liittää kiinteistönsä vapaaehtoisesti kunnan järjestämään erilliskerättävien kierrätyskelpoisten jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetukseen. Kuljetuksesta on tällöin sovittava kunnallisen jäteyhtiön kanssa.

Muulla alueella sijaitsevan kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä ei edellä mainitut velvoitteet eivät koske, voi halutessaan tilata erilliskerättävien kierrätyskelpoisten jätteiden jätelajien kiinteistöittäisen kuljetuksen yksityiseltä jätteenkuljetusyritykseltä.

Kiinteistöiltä erilliskerätyt jätteet tulee kuljettaa näiden jätehuoltomääräysten 34 §:n mukaiseen vastaanottoaikaan.

16 § Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Taajamissa sijaitsevilla asema- tai yleiskaavoitetulla palvelu-, matkailu- tai työpaikka-alueilla kunnan yhdyskuntajätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat muussa kuin asumisessa syntyvät kierrätettävät jätteet on lajiteltava ja erilliskerättävä omiin kiinteistökohtaisiin jäteastioihin seuraavasti:

Kierrätettävä jäte	Erilliskerättävä, jos
Biojäte	kiinteistöllä on ruoan valmistusta tai ruokala tai biojätettä syntyy muuten merkittäviä määriä (vähintään 10 kg viikossa)
Kartonkipakkaukset	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 5 kg viikossa

Metalli	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 2 kg viikossa
Lasipakkaukset	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 2 kg viikossa
Muovipakkaukset	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 5 kg viikossa
Paperi	kuten jätelain 49 ja 50 § määräävät

* Jätelain 49 § edellyttää, että tuottaja kerää paperin maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta muualta kuin pientalo- ja haja-asutusalueelta. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä kiinteistölle vastaanottoaika paperin keräystä varten (velvoite ei koske pientaloja ja haja-asutusalueen kiinteistöjä).

Taajamat, joita erilliskeräysvelvoitteet koskevat, on määritelty ajantasaisesti kartalle [jätehuoltolautakunnan verkkosivuille www.jatehuoltolautakunta.fi/taajamat](http://www.jatehuoltolautakunta.fi/taajamat). Jätehuoltoviranomainen tarkistaa alueiden määrittelyt tarvittaessa, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä **ei** edellä mainitut velvoitteet **eivät** koske ja jonka kiinteistö sijaitsee taajamassa, voi halutessaan liittää kiinteistönsä kunnan järjestämään erilliskerättävien kierrätyskelpoisten jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetukseen vapaaehtoisesti. Kuljetuksesta on tällöin sovittava kunnallisen jäteyhtiön kanssa.

Muulla alueella sijaitsevan kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä **ei** edellä mainitut velvoitteet **eivät** koske, voi halutessaan tilata erilliskerättävien kierrätyskelpoisten jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetuksen yksityiseltä jätteenkuljetusyritykseltä.

Kierrätyskelpoiset erilliskerätyt jätteet tulee kuljettaa näiden jätehuoltomääräysten 34 §:n mukaiseen vastaanottoaikaan.

Energiajäte

~~Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvilla kiinteistöillä yhdyskuntajätteenä syntyvän energiajakeen erilliskeräys on kiellettyä. Energiajakeeseen aiemmin laitettut hyötyjätteet on lajiteltava syntypaikalla erikseen ja toimitettava kierrätykseen näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Energiajakeeseen aiemmin lajiteltu kierrätyskelvoton jäte on laitettava sekajäteastiaan, josta sekajäte toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön järjestämään energiahyötykäyttöön.~~

4. Luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

17 § Kompostointi

Kiinteistöllä saa kompostoida siellä syntyvää biojätettä. Kompostori on sijoitettava, rakennettava ja ylläpidettävä niin, että sen käytöstä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Kompostoinnista ei saa aiheutua roskaantumista. Kompostoriin ei saa laittaa muuta kuin kompostoituvaa jätettä. Biojätteen tai puutarhajätteen kompostoriin ei myöskään saa laittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai niiden sellaisia osia, jotka voivat juurtua tai siementää.

Biojätteen saa kompostoida vain sitä varten suunnitellussa, tarkoitukseen sopivassa, suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, jossa on kansi sekä pohja tai pohjaverkko. Haittaeläinten pääsy kompostoriin on oltava estetty (kompostorissa ei saa olla yli 7 mm:n rakoja).

Kompostorin tilavuuden tulee olla riittävä kaikille kiinteistöllä syntyville biojätteille huomioiden kylmien vuodenaikojen aiheuttama hidastuminen tai pysähtyminen kompostoitumisessa.

Kompostoria on hoidettava niin, että biojäte kompostoituu ja kompostori on asianmukaisessa kunnossa. Jätteen voi poistaa kompostorista ja hyödyntää omatoimisesti vasta, kun se on maatonut. Bokashilla tai muulla vastaavalla menetelmällä fermentoitu eli käymisprosessoituu biojäte tulee jälkikäsitellä kompostoimalla suljetussa ja ilmastoidussa kompostorissa ennen jätteen omatoimista hyödyntämistä.

Kompostori voi olla myös useamman lähikiinteistön (2–5 kiinteistön) tai huoneiston yhteinen. Kompostorille on valittava yhteyshenkilö, jos kyseessä on usean kiinteistön yhteinen kompostori. Kompostorissa on oltava riittävästi tilavuutta kutakin kompostoria käyttävää kotitaloutta kohti. Yhteinen kompostori on sijoitettava niin, että se on aina saavutettavissa kaikille sitä käyttäville kotitalouksille.

Jätteen haltijan on ilmoitettava jätehuoltoviranomaisen ylläpitämää rekisteriä varten jätehuoltoviranomaiselle kirjallisesti tai sähköisellä lomakkeella kahden kuukauden sisällä biojätteen kompostoinnin aloittamisesta seuraavat tiedot:

- 1) Kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja mahdollisuuksien mukaan kiinteistö- tai rakennustunnus;
- 2) rakennuksen tyyppi ja asuinhuoneistojen lukumäärää muusta kuin omakotitalosta;

- 3) jätteen käsittelystä vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot;
- 4) kompostorin käyttötilavuus ja laitteiston vuotuinen käyttökuukausien määrä
- 5) tiedot kompostorin rakenteesta, ilmastoinnista ja tiiviydestä
- 6) omatekoisen kompostorin valmistusmateriaali taikka tehdasvalmisteisen kompostorin malli ja merkki.

Jätteen haltijan on ilmoitettava myös kompostoinnissa tapahtuneista muutoksista tai kompostoinnin loppumisesta kahden kuukauden sisällä lopettamisesta.

Useamman talouden käyttäessä samaa kompostoria, tulee jätteen käsittelystä vastaavan henkilön ilmoittaa edellä mainitut tiedot kaikkien kompostoria käyttävien osalta jätehuoltoviranomaiselle vähintään kahden kuukauden sisällä kompostoinnin aloittamisesta. Jätteen käsittelystä vastaavan henkilön on ilmoitettava myös kompostoinnin loppumisesta vähintään kahden kuukauden sisällä lopettamisesta. Jos käsittelystä vastaava henkilö vaihtuu, on lopettavan vastuuhenkilön ilmoitettava uusi vastuuhenkilö jätehuoltoviranomaiselle ennen tehtävässä lopettamista.

Ilmoitus biojätteen kompostoinnista on voimassa viisi vuotta. Jos biojätteen kompostointi kiinteistöllä jatkuu, on ilmoitus uusittava, kun sen voimassaolo päättyy.

Kuivakäymäläjätettä, lemmikkieläinten ulosteita ja näiden määräysten 38 §:ssä tarkoitettua saostussäiliö- tai pienpuhdistamolietettä saa kompostoida vain sitä varten suunnitellussa suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, joka on suojattu haittaeläinten pääsylvä ja jonka valumavesien pääsy maahan on estetty. Kompostoria on hoidettava ohjeiden mukaisesti ja se on pidettävä aina asianmukaisessa kunnossa. Ulosteperäisen jätteen kompostointiaika on vähintään yksi vuosi.

Puutarhajätettä saa kompostoida lämpöeristämättömässä kompostorissa, kompostointikehikossa tai aumassa. Puutarhajätettä ei saa kuljettaa puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille.

Komposti on sijoitettava siten, ettei siitä aiheudu haittaa naapureille tai ympäristölle. Muun kuin puutarhajätteen kompostoria ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi kaivoa tai vesialuetta eikä ilman naapurin suostumusta viittä metriä lähemmäksi tontin rajaa. Kompostori voidaan kuitenkin sijoittaa aina hyväksytyissä rakennuslupakuvissa merkittyyn jätehuollolle varattuun tilaan.

Jätevesiviemäriin liitetyn jätemylyn käyttäminen on kielletty. Ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty.

18 § Jätteen polttaminen

Jätteiden hävittäminen polttamalla on kielletty. Kiinteistön tulipesissä (keskukslämmityskattilassa tai muussa kiinteässä lämmityslaitteessa) saa kuitenkin polttaa käsittelemätöntä puujätettä, risuja ja oksia. Vähäisiä määriä paperia, pahvia ja kartonkia saa polttaa kiinteistön tulipesissä sytykkeenä.

Jätteiden avopoltto on kielletty. Taajaman ja asemakaavoitettujen alueiden ulkopuolella saa kuitenkin avotulella polttaa kuivia olkia, risuja, oksia, kantoja ja puhdasta puuta.

Polttaminen ei saa aiheuttaa naapurustolle savu-, noki-, haju- tai terveyshaittaa.

Jätteen polttokielto ei koske sellaista jätteen laitosmaista energiahyödyntämistä, johon on saatu ympäristölupa tai muu viranomaisen hyväksyntä.

19 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen

Jätteen hautaaminen maahan tai upottaminen vesistöön on kielletty.

20 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoinen, ei ammattimainen ja kertaluontoiseksi luokiteltava käyttö omassa maanrakentamisessa on sallittu pohjavesialueen ulkopuolella, kun asiasta ilmoitetaan kirjallisesti vähintään kahta viikkoa ennen toimenpidettä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Edellytyksenä on, että tiili- ja betonimurskeen käyttö korvaa vastaavaan tarkoitukseen sopivien maa-ainesten käyttöä. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää toimenpiteen tai antaa määräyksiä jätteen hyödyntämisestä.

5. Luku Jäteastiat ja niiden tyhjentäminen

21 § Jäteastiatyypit

Kiinteistön haltijalla tulee olla käytössään riittävä määrä jäteastioita näiden jätehuoltomääräysten mukaista jätteiden keräämistä varten.

Jäteastian on sovelluttava siihen kerättävälle jätelajille ja sen koon on vastattava kiinteistöllä syntyvää jätemäärää. Erilliskerättävien kierrätettävien jätteiden

keräyskapasiteettia on oltava kiinteistöllä niin paljon, ettei kierrätettäviä jätteitä ohjaudu liian vähäisen astiatilavuuden vuoksi sekajätteeseen. Jäteastiat on mitoitettava siten, että ne ovat aina suljettavissa tyhjennysväli huomioon ottaen. Jäteastioiden käytöstä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle, eivätkä ne saa vaarantaa työturvallisuutta.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastioina voidaan käyttää

1. käsin siirrettäviä, enintään 660 litran kannellisia tartuntakahvoin ja pyörin varustettuja jäteastioita, jotka soveltuvat puristinlaittein varustettujen jäteautojen koneelliseen kuormaukseen ja pesuun;
2. maahan upotettuja jätessäiliöitä, jotka tyhjennetään koneellisesti jäteautoon kiinteistöllä silloin, kun ne sopivat keräyslogistiikkaan;
3. poikkeuksellisten jäte-esineiden tai suurten jättemäärien tilapäiseen keräykseen soveltuvia muita jäteastioita.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien jätteiden keräyksessä ei saa kuitenkaan käyttää pikakontteja eikä vaijerikuormattavia vaihtolavoja. Jätessäkeille tarkoitettuja jätessäkkileneitä ei saa käyttää jäteastioina.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jäteyhtiö toimittaa **kiinteistön haltijan tilauksesta** käsin siirrettävät, enintään 660 litran jäteastiat kiinteistöille, joilla syntyy kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa jätettä. **Mikäli kiinteistön haltija ei itse tilaa jäteastioita ja kunnallinen jäteyhtiö toimittaa ne kiinteistölle näiden jätehuoltomääräysten 6 §:n mukaisesti, jäteastioiden koko suhteutetaan kiinteistöllä syntyvään jättemäärään ja keräyspaikan kokoon.** Käytössä olevat jäteastiat korvataan kunnallisen jäteyhtiön toimittamilla jäteastioilla vasta, kun ne ovat huonokuntoisuuden vuoksi käyttöön sopimattomia tai mikäli ne eivät täytä edellä mainittuja jäteastialle määritellyjä ehtoja. Kunnallinen jäteyhtiö arvioi jäteastioiden korvaamisen tarpeen.

Kiinteistön haltija vastaa muiden kuin em. kunnallisen jäteyhtiön toimittamien jäteastioiden hankkimisesta kiinteistölle.

Mikäli kiinteistöllä käytetään kiinteistön haltijan itse hankkimaa jäteastiaa, on jäteastian oltava kulloinkin voimassa olevan jäteastiastandardin mukainen.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jäteyhtiö voi hyväksyä kiinteistökohtaisesti muidenkin jäteastioiden käytön, mikäli siitä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle eikä se vaaranna työturvallisuutta tai kalustoa.

22 § Jäteastian merkitseminen

Jätteen haltija huolehtii jäteastian merkitsemisestä jäteasetuksen mukaisesti, joko kanteen tai etuseinään selkeästi erottuvalla merkinnällä siihen kerätyn jätelajin ja keräyksestä vastaavan kunnallisen jäteyhtiön tai jätteenkuljetusyrityksen yhteystiedot ja huolehtii lajitteluohjeiden nähtävillä olosta astiassa tai sen välittömässä läheisyydessä jäteasetuksen mukaan.

Jäteastia, joka ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on yksilöitävä kiinteistön tai kimpan osoitteella. Samoin on yksilöitävä jäteastia, joka sijaitsee keräyspaikassa, jossa on useamman jätteen haltijan jäteastioita. Kiinteistökohtaisen jäteastian yksilöintimerkinnän on velvollinen tekemään jätteen haltija. Kimppa-astian yksilöinnin on velvollinen tekemään kimpan yhteyshenkilö. Yksilöintimerkinnän tulee olla selkeästi erottuva ja se tulee olla jäteastian etuseinässä tai kannessa.

23 § Jäteastioiden täyttäminen

Jäteastiaan saa laittaa vain astiaan tarkoitettua jätettä.

Käsin siirrettävää jäteastiaa ei saa täyttää siten, että sen tyhjentäminen sijaintipaikan olosuhteiden, jäteastian rakenteen, ~~jätteen painon~~ tai ominaisuuksien vuoksi aiheuttaa tyhjentäjälle työturvallisuusriskin. ~~Käsin siirrettäväksi tarkoitettua jäteastiaa ei saa myöskään täyttää siten, että sen paino aiheuttaa työturvallisuusriskin.~~

~~Käsin siirrettäväksi tarkoitettuihin jäteastioihin jätettä saa laittaa enintään seuraavasti:~~

- ~~• korkeintaan 240 litran jäteastiat 40 kg~~
- ~~• 241–660 litran astiat jäteastiat 60 kg~~

~~Sekä kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa että kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa muiden kuin käsin siirrettävien jäteastioiden osalta painorajat määräytyvät kuormausolosuhteista riippuen jätteenkuljetusyrityksen tai kunnallisen jäteyhtiön kanssa tehtävän sopimuksen perusteella.~~

~~Jätteet on laitettava jäteastiaan siten, että kannen saa suljettua.~~ Jäteastian ulkopuolelle saa jättää jätettä vain poikkeustapauksessa. Jos jäte ei mahdu tai sitä ei muusta syystä voi panna jäteastiaan, se voidaan sijoittaa tilapäisesti jätteelle varatun keräyspaikan välittömään läheisyyteen. Tämä koskee ainoastaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettavia jätteitä. Jäte tulee pakata siten, että jäteauton kuljettaja saa kuormattua sen turvallisesti ja ettei se aiheuta missään tilanteessa haju- tai jyrjäjähaittoja. Irtojätösäkki tai muu jätepakkaus ~~saa painaa korkeintaan 15 kg, eikä se ei~~ saa sisältää viiltäviä, pistäviä tai teräviä esineitä, eikä jäljempänä lueteltuja

sekajäteastiaan soveltumattomia jätteitä. Jätteen on tässäkin tapauksessa sovelluttava laatunsa, kokonsa ja määränsä puolesta kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

Sekajäte, joka voi liata jäteastiaa, tulee pakata ennen sen laittamista jäteastiaan. Hienojakoinen ja pölyävä jäte on pakattava tiiviisti ennen sijoittamista jäteastiaan. Biojäte on pakattava biohajoavaan materiaaliin ennen sen sijoittamista biojäteastiaan. Biojätteen keräämiseen tarkoitettuun jäteastiaan ei saa laittaa nestemäistä biojätettä. Jätteet on sijoitettava jäteastiaan siten, että koneellinen tyhjennys on aina mahdollista.

Sekajäteastiaan ei saa laittaa:

- palo- tai räjähdysvaaran aiheuttavia jätteitä
- vaarallisia jätteitä (ml. lääkkeitä)
- jauhesammuttimia
- metallia
- erityisjätteitä
- aineita tai esineitä, jotka painonsa, kokonsa, muotonsa, lujuutensa tai muun syyn takia voivat aiheuttaa vaaraa tai työturvallisuusriskin tyhjentäjälle, jätteen tuojalle, jäteastiaa käsitteleville tai jätteenkäsittelijälle
- aineita tai esineitä, jotka voivat vahingoittaa jäteastiaa tai jäteautoa tai vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormaamista tai purkamista
- nestemäisiä jätteitä
- hiekoitushiekkaa ja maa-aineksia
- suuria määriä rakennus- ja purkujätettä
- suuria määriä puutarhajätettä tai risuja

Pieniä määriä sellaista palamatonta ainetta, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöllä tai keräyspisteissä, kuten yksittäisten lasi- ja posliiniastioiden sirpaleita ja yksittäisiä pieniä PVC-muovisia esineitä, voi laittaa sekajäteastiaan. Suuremmat palamatonta ainetta olevat jätteet ja jäte-erät on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön jätekeskukselle tai jäteasemalle. Vaarallista jätettä ei saa laittaa sekajäteastiaan edes pieniä määriä.

Kauttaaltaan jäähtynyttä ja kytemätöntä tuhkaa ja nokea saa sijoittaa sekajätteen jäteastiaan tiiviiseen ja kestäväan pakkaukseen pakattuna.

24 § Jäteastioiden tyhjennysvälit

Jäteastiat on tyhjennettävä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa säännöllisesti niin, ettei jäteastiasta aiheudu hajuhaittaa eikä muita haittoja esimerkiksi jätteenkuljetukselle, kuitenkin vähintään seuraavasti:

Jätelaji	Pisin tyhjennysväli kesäaikana (viikot 18–40)	Pisin tyhjennysväli talviaikana (viikot 41–17)
Sekajäte taajamassa	2 viikkoa	4 viikkoa
Sekajäte taajamassa, joka ei sisällä biojätettä (kiinteistöllä on biojätteen erilliskeräys tai kompostointi, josta on voimassa kompostointi-ilmoitus)	4, 8* viikkoa	8 viikkoa
Sekajäte haja-asutusalueella	2 viikkoa	8 viikkoa
Sekajäte haja-asutusalueella, joka ei sisällä biojätettä (kiinteistöllä on biojätteen erilliskeräys tai kompostointi, josta on voimassa kompostointi-ilmoitus)	8 viikkoa	8, 12*, 16* viikkoa
Biojäte	1 viikko	2 viikkoa
Kartonki- ja muovipakkaukset	8 viikkoa	8 viikkoa
Metalli ja lasipakkaukset	16 viikkoa	16 viikkoa

*Jos kiinteistöllä on korkeintaan 240 litran sekajäteastia, syntyvä sekajättemäärä on vähäinen ja biojäte erilliskerätään tai kompostoidaan asianmukaisesti kiinteistöllä ympäri vuoden, voi sekajäteastian tyhjennysväli olla taajamissa kahdeksan viikkoa ympäri vuoden ja taajamien ulkopuolella kesällä kahdeksan viikkoa ja talvella 12–16 viikkoa. **Iisalmissa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä** sekajäteastian tyhjennysvälin pidentämisestä tehdään kirjallinen ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle, jonka jälkeen asiasta sovitaan **jätteenkuljetusyrityksen kuljettajan** kanssa. **Pielaveden kunnan alueella sekajäteastian tyhjennysvälin pidentämisestä voi sopia suoraan jäteyhtiön kanssa.**

Jäähdytyslaittein (lämpötila alle + 5 C) varustetun sekajäteastian tai biojäteastian tyhjennysväli voi kuitenkin olla enintään neljä (4) viikkoa ympäri vuoden.

Jos asuinkiinteistön biojäteastia on osoitettu alle 10 asuinhuoneiston käyttöön tai käytössä on syväkeräys, voi biojäteastian tyhjennysväli olla kaksi viikkoa kesällä ja neljä viikkoa talvella.

Vapaa-ajan kiinteistöjen sekajäteastiat on tyhjennettävä vuoden aikana vähintään kaksi kertaa korkeintaan kahdeksan viikon tyhjennysvälin mukaisesti sinä aikana, kun vapaa-ajan kiinteistöä käytetään eniten. Kahdeksan viikon tyhjennysvälin edellytyksenä on, että biojätteet erilliskerätään tai kompostoidaan kiinteistöllä. Vain kesäaikaan käytettävissä olevien vapaa-ajan kiinteistöjen jäteastiatyhjennykset on ajoitettava kesäaikaan (viikot 18–40) siten, että kesäajan käytön päättyessä jäteastia on tyhjä. Jäteastia on tyhjennettävä muutoin tarpeen mukaan, kun kiinteistöä käytetään.

Syntyvään jätemäärään nähden ylisuuren jäteastian käyttö ei oikeuta tyhjennysvälin pidennykseen.

Erilliskerättyjen kierrätettävien jätteiden jäteastiat on tyhjennettävä siten, ettei niiden täyttymisen seurauksena aiheudu kierrätettävien jätteiden sijoittamista sekajätteen joukkoon. Jätteet, joiden säilyttäminen kiinteistöllä voi aiheuttaa ympäristölle tai terveydelle haittaa, on kuljetettava viipymättä asianmukaiseen käsittelyyn.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa ohjeita ja määräyksiä jäteastian käytöstä ja tyhjennysväleistä, mikäli jätteistä aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka roskaantumista. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa jäteastian käyttöä ja tyhjennysvälejä koskevia ohjeita, ja voi päätöksellään tihentää jäteastian tyhjennysväliä, jos jätteiden lajittelussa on toistuvia laiminlyöntejä tai jäteasiasta aiheutuu haittaa esimerkiksi jätteenkuljetukselle.

25 § Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen

Vakituisen asuinkiinteistön ja muun ympärivuotisessa käytössä olevan kiinteistön jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää määräajaksi ympärivuotisessa käytössä olevan kiinteistön ollessa kokonaan käyttämättömänä lomamatkan tai muun syyn vuoksi. Jäteastia on tyhjennettävä ennen jätteenkuljettamisen keskeyttämistä.

Määräaikaisen keskeytyksen kestäessä korkeintaan kuusi kuukautta, asiasta sovitaan sen toimijan kanssa, joka jäteastian tyhjentää eli ~~jätelajin mukaan~~ joko jätteenkuljetusyrityksen tai kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Tätä pidempien keskeytysten myöntämisen ratkaisee jätehuoltoviranomainen. Jätehuoltoviranomainen

käsittelee myös sellaiset keskeytyspyynnöt, joissa keskeyttämisen peruste on epäselvä tai keskeytyksiä pyydetään toistuvasti.

Keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistöllä on käytössään kiinteistökohtainen jäteastia ja kiinteistö on luotettavasti esitetyn syyn perusteella tilapäisesti kokonaan käyttämätön. Jäteastian tyhjennysten keskeyttämistä ei saa käyttää siten, että sillä pidennetään näiden jätehuoltomääräysten 24 §:n mukaista jäteastian tyhjennysväliä kiinteistön ollessa käytössä.

26 § Kunnossapito ja pesu

Jätteen haltijan on huolehdittava käytössään olevan jäteastian korjauksesta, kunnossapidosta ja puhdistamisesta. Jätteen haltijan on huolehdittava myös siitä, etteivät jäteastiat pääse siirtymään paikoiltaan ja että jäteastioiden kannet pysyvät kaikissa sääolosuhteissa suljettuina. Jätteen haltijan on tarkistettava jäteastioiden kunto ja tiiveys säännöllisesti.

Yhdyskuntajätteiden jäteastiat tulee pestä tarpeen mukaan, sekajäteastiat kuitenkin vähintään kerran vuodessa ja biojäteastiat vähintään kaksi kertaa vuodessa.

6. Luku Jätteen keräyspaikat

27 § Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä

Kiinteistön jäteastiat on sijoitettava keräyspaikkaan, joka on valittava siten, ettei jäteastioiden tyhjennyksestä aiheudu tarpeetonta vaaraa tai haittaa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai tyhjentäjälle. Keräyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla raskaalle ajokalustolle riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka. Kiinteistöllä sijaitsevan ajoväylän tulee kantaa tieliikennelain ja sen nojalla annettujen asetusten sallimat ajoneuvojen painot. Ajoväylän varrella sijaitsevat rakenteet tai kasvillisuus eivät saa aiheuttaa haittaa jätteenkuljetukselle.

Jos jäteastian tyhjentäminen edellyttää liikkumista yksityisellä tiellä, on tienpitäjällä vastuu tien kunnossapidosta. Jotta jäteauto voi liikkua tiellä kaikkina vuodenaikoina, myös kelirikkokaudella, tulee tienpitäjän osoittaa mahdollisten painorajoitusten aikana lupa kuljetusten suorittamiselle liikennemerkein.

Kiinteistöjen jäteastiat on sijoitettava siten, ettei niistä aiheudu haittaa asumiselle ja viihtyvyydelle. Keräyspaikka on sijoitettava riittävän kauas rakennuksen ilmanottoaukoista sekä asuntojen ikkunoista. Työpaikkahuoneistojen ja enemmän kuin

kaksi huoneistoa käsittävän asuinkiinteistön keräyspaikka tulee sijoittaa vähintään kahdeksan metrin päähän kiinteistön ilmanottoaukoista ja asuinhuoneiden ikkunoista, ellei kunnan rakennusjärjestyksessä ole toisin säädetty tai asemapiirroksessa muuta hyväksytty.

Käsin siirrettävät pyörälliset jäteastiat on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi ja turvallisesti vähintään 10 metrin etäisyydelle jäteastioista. Kiinteistöllä sijaitsevan ajoväylän tulee kantaa tieliikennelain sallimat ajoneuvojen painot. Mikäli kiinteistöllä ei ole keräyspaikaksi soveltuvaa paikkaa, on kiinteistön haltijan selvitettävä keräyspaikan perustamismahdollisuudet kiinteistön välittömään läheisyyteen.

Jäteastiat, jotka eivät ole käsin siirrettävissä on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettä tyhjentämään jäteastiat.

Jäteastiat on sijoitettava vaakasuoralle, kulutusta kestäväälle ja jäteastioiden siirtoon sopivalle alustalle siten, etteivät jäteastiat jäädy alustaansa kiinni. Alueiden ja väylien, joilla jäteastioita siirretään jätteen kuormausta ja kuljetusta varten, tulee olla riittävän kantavia, kovapintaisia ja tasaisia. Jäteastian siirtoväylän kaltevuuden ylittäessä 1:5, kiinteistön haltijan on huolehdittava, että tyhjentäjän käytössä on siirtoa helpottavat laitteet tai rakenteet.

Keräyspaikka on mitoitettava siten, että eri jätelajien jäteastiat voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jäteastioita. Keräyspaikkaan tulee olla esteetön pääsy. Keräyspaikan on oltava saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä. Jos keräyspaikka on aitauksessa, katoksessa tai jätehuoneessa tulee sisäänkäynnin tilaan olla suoraan ulkotiloista. Keräyspaikalle johtava ovi on varustettava laitteella, jolla ovi saadaan pysymään auki. Oviaukkojen on oltava riittävän leveät niin, ettei jäteastioiden siirtäminen aiheuta vaurioita rakenteisiin. Keräyspaikalla on oltava riittävä valaistus. Mikäli keräyspaikka sijaitsee jätehuoneessa, on huolehdittava riittävästä ilmastoinnista ja viemäröinnistä.

Jätteen keräyspaikkaa ei saa käyttää muuna varastona. Keräyspaikkaan ei saa sijoittaa jätettä tai tavaraa, jota ei ole tarkoitettu kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Kiinteistöllä olevia jäteastioita ei saa käyttää muun kuin jätteen säilytykseen siten, että jätteenkuljettaja voi erehtyä kuormaamaan jätteenä kuljetettavaksi tavaraa, jota ei ole siihen tarkoitettu.

Kiinteistön haltija vastaa keräyspaikan ja jäteastioiden siirtoväylien asianmukaisesta varustuksesta, kunnossapidosta ja siisteydestä. Lumen auraus ja liukkaiden torjunta on hoidettava siten, että jäteastioiden siirtäminen ja tyhjentäminen on turvallista ja toimivaa.

28 § Keräyspaikan tai jätteastian lukitseminen

Jos kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija on lukinnut jätteastian sijoituspaikalle johtavan reitin tai jätteastian, ja kiinteistö kuuluu kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin, on lukitus järjestettävä siten, että jätteenkuljettajan käytössä oleva jätehuoltoviranomaisen hallinnoima yleisavain sopii lukkoon. Lukituksessa on käytettävä kaksoispesälukkoa. Jos tämä ei ole mahdollista, voidaan käyttää avainsäiliötä, johon jätteenkuljettajan yleisavain sopii ja johon sijoitetaan tarvittava avain. Avainsäiliö on sijoitettava keräyspaikalle johtavan reitin välittömään läheisyyteen. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää numerokoodilukitusta. Kiinteistön on ilmoitettava koodi jätteenkuljettajalle. Keräyspaikan lukituksen tulee olla avattavissa keräyspaikan sisäpuolelta ilman avainta.

Kiinteistön haltija vastaa lukituksen asennus- ja huoltokustannuksista sekä lukituksen toimintakuntoisuudesta.

29 § Keräyspaikan suojaaminen

Taajamissa keräyspaikat, joissa on vähintään neljä (4) käsin siirrettävää jätteastiaa, tulee sijoittaa jätekatokseen tai jätteastiasuojaan. Jätekatoksen tai jätteastiasuojan sijoittamisessa on huomioitava voimassa olevat palo- ja pelastustoimen määräykset.

30 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet

Alueellisia jätteiden keräyspisteitä koskevat määräykset ovat voimassa sekä kunnallisen jäteyhtiön, tuottajien ja mahdollisten muiden tahojen järjestämällä alueellisilla keräyspisteillä, eli kuten aluekeräyspisteillä ja ekopisteillä.

Alueelliselle keräyspisteelle saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, jota varten jättepisteellä on jätteastia. Jätteet tulee toimittaa keräyspisteeseen riittävän usein ja niin, ettei keräyspisteeseen aiheudu ylitäyttöä liian suurten kertaerien vuoksi. Jätteitä ei saa jättää jätteastioiden ulkopuolelle. Mikäli jätteastiat ovat täysiä, jätteet tulee toimittaa toiselle alueelliselle jätteiden keräyspisteelle.

Alueellisesta jätteiden keräyspisteestä vastaavan tahon on huolehdittava keräyspisteen ylläpidosta, puhdistamisesta ja tyhjentämisestä siten, että keräyspisteestä ei aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön likaantumista tai roskaantumista. Keräyspisteestä vastaavalla taholla on velvollisuus pitää keräyspiste ja sen ympäristö siistinä ja kunnossa. Alueellisella jätteiden keräyspisteellä tulee olla siitä vastaavan tahon yhteystiedot.

7. Luku Jätteenkuljetus

31 § Kuormaaminen

Jätteiden kuormaaminen taajamassa olevalla asuinkiinteistöllä tai sen lähistöllä on sallittu arkisin klo 6–22 ja lauantaisin klo 7–18. Useamman pyhäpäivän sattuessa peräkkäin, on jätteiden kuormaaminen sallittu pyhänä kuten lauantaisin eli klo 7–18

Jätteenkuljettajan on huolehdittava, että jätettä ei pääse leviämään kuormauksen aikana ympäristöön.

32 § Kuljettaminen

Jätteet on kuljetettava säiliössä tai peitettävä siten, että jätteitä ei pääse kuljetuksen aikana leviämään ympäristöön, eivätkä ne aiheuta tapaturmavaaraa. Kuljetettaessa pölyvää, kevyttä, pienikokoista tai nestemäistä jätettä on varmistuttava säiliön tiiveydestä. Jätteenkuljettaja vastaa siitä, että jätettä ei pääse leviämään ympäristöön kuljetuksen aikana.

Kuljetustapa tai -välineet eivät saa heikentää erilliskerättävien jätejakeiden kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta, joka koskee mm. saostus- ja umpisäiliölietteiden, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteiden, pilaantuneiden maainesten, rakennus- ja purkujätteen, POP-jätteiden sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Jos jäte noudetaan kotitaloudesta, siirtoasiakirjaveloitteista huolehtii jätteenkuljettaja.

33 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eritellyt ajantasaiset tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä jätelain 39 §:n ja jäteasetuksen 42 §:n mukaisesti. Tiedot on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle neljännesvuosittain sähköisesti muokattavassa muodossa jätehuoltoviranomaisen edellyttämän aikataulutuksen mukaisesti.

Kunnallinen jäteyhtiö voi kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen tilaajana sopia jätteenkuljettajien kanssa kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen kuljetustietojen toimittamisesta siten, että kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kuljetustiedot

jätehuoltoviranomaiselle jätehuoltoviranomaisen kanssa sovitulla tavalla sähköisesti vähintään neljännesvuosittain.

Kuljetustietojen toimittamisvelvollisuus ei koske saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusta koskevien tietojen toimittamista kunnan jätehuoltoviranomaiselle, jos jätteenkuljettaja on toimittanut jätelain 39 §:ssä tarkoitetut tiedot jätelain 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun rekisterin välityksellä. Mikäli toimitetut tiedot ovat puutteelliset, voi jätehuoltoviranomainen vaatia toimittamaan tiedot sille erikseen. Siirtoasiakirjan laatineen jätteen haltijan tai kotitaloudesta jätettä noudettaessa jätteen kuljettajan, on huolehdittava siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta jätelain 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin.

Tiedot jätehuoltoviranomaiselle on toimitettava taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Tietojen tulee olla muokattavissa ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja.

Jätehuoltoviranomainen ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä, jonne edellä mainitut tiedot merkitään niiden luovuttamisen jälkeen.

34 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Jätteenkuljettajan on kuljetettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin vastaanottopaikkoihin. Erilliskerättyjen pakkausjätteiden osalta jätteet on kuljetettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan ja tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan.

Jätteenkuljettaja ei saa välivarastoida kuljettamiaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä, ellei välivarastoinnista ole sovittu kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Välivarastointipaikalla on lisäksi oltava tarvittavat luvat (ympäristölupa tai jätelain 100 §:n mukainen rekisteröinti)

Jätteiden toimittaminen vastaanotto- ja käsittelypaikoille on sallittu ilmoitettuina aukioloaikoina. Jätteiden toimittamisessa on noudatettava vastaanottoaikan pitäjän antamia ohjeita. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin.

Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta jätettä, mikäli jäte ei ole vastaanottoaikan vastaanottoehtojen mukaista tai jos paikkaa ei ole hyväksytty kyseisen jätelajin vastaanotto- tai käsittelypaikaksi.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin ei saa toimittaa sekajätteen seassa sellaisia jätelajeja, joille on järjestetty vastaanottoa muulla.

8. Luku Erotuskaivojätteet ja lietteet

35 § Erotuskaivojätteet ja niiden toimittaminen käsiteltäväksi

Hiekanerotuskaivot, öljynerotuskaivot ja rasvanerotuskaivot on tarkastettava ja tyhjennettävä säännöllisin välein, kuitenkin aina tarvittaessa ja käytössä olevat öljynerotuskaivot ja rasvanerotuskaivot vähintään kerran vuodessa. Erotuskaivojen hälyttimet on tarkastettava säännöllisesti ja pidettävä kunnossa. Hulevesijärjestelmistä liete on tyhjennettävä tarvittaessa.

Kiinteistön haltijan on pidettävä kirjaa erotuskaivojätteiden poistoista ja hälyttimien tarkastuksista. Nämä tiedot on pyydettäessä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Erotuskaivojätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin ko. jätelajin kuljettajaksi. Jätteen haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Jätteen haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat erotuskaivojätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön tai kunnan osoittamaan vastaanottoaikaan.

36 § Lietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi

Saostussäiliöistä, pienpuhdistamojen lietetiloista ja muista vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Lietteenpoisto on tehtävä järjestelmän suunnittelijan / valmistajan antamien ohjeiden mukaan näitä vähimmäisvelvoitteita useammin siten, että jätevesienkäsittelyjärjestelmä toimii asianmukaisesti.

Mikäli saostussäiliöön tai vastaavaan säiliöön ohjataan pelkäästään harmaita jätevesiä tai kiinteistöllä on käytössä erotteleva kuivakäymälä ja virtsa ohjataan saostussäiliöön, tulee jätevesiliete poistaa säiliöstä tarvittaessa.

Umpisäiliöitä ja niiden täyttymistä sekä täyttymishälyttimen toimintaa on seurattava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöt on tyhjennettävä viimeistään niiden täytyessä, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Fosforinpoistokaivot on tarkistettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa.
Fosforinpoistokaivot on tyhjennettävä tarvittaessa.

Kiinteistön haltijan on pidettävä kirjaa lietteenpoistoista. Nämä tiedot on pyydettyä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Jätevesilietteen ja umpisäiliöiden jätevedet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin ko. jätelajin kuljettajaksi. Jätteen haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Jätteen haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat jätevesilietteet ja umpisäiliöiden jätevedet on toimitettava kunnan osoittamaan vastaanottoaikaan.

37 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse

Kiinteistön omistajan tai kiinteistön muun haltijan on huolehdittava, että kiinteistön jätevesilietesäiliöt ja niihin liittyvät rakenteet ovat ehjiä, turvallisia ja tarkoitukseensa sopivia. Lietetilan on oltava rakenteeltaan ja kunnoltaan sellainen, että siitä ei tyhjentämisen yhteydessä pääse tyhjennyskalustoon maa-aineksia.

Kiinteistön haltijan on annettava lietesäiliön tyhjentäjälle tarvittavat ohjeet tyhjennyksen suorittamiseksi.

Kiinteistön haltija vastaa siitä, että lietesäiliöiden luokse pääsee esteettömästi ja turvallisesti yleisesti käytössä olevalla jätevesilietteiden kuljetuskalustolla.

Lietetilan sijainti on oltava tyhjennysajankohtana selkeästi merkittynä ja tyhjennettävien säiliöiden kannet tulee olla näkyvissä.

Jätevesilietesäiliöiden kansien pitää olla käsin tai käsikäyttöisellä apuvälineellä tyhjentäjän aukaistavissa työturvallisuuden vaarantumatta. Tyhjentäjän on suljettava kansi huolellisesti. Kiinteistön haltija vastaa muista lietesäiliön tyhjennyksen jälkeisistä toimenpiteistä, kuten lietesäiliön mahdollisesta lukitsemisesta.

Jos kiinteistön haltija ei voi järjestää yleisesti käytössä olevalle kalustolle kulkuyhteyttä kiinteistölle, kiinteistöllä on käytettävä jätevesijärjestelmää, jonka lietesäiliö tyhjenetään laitevalmistelijan käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti itse ja säiliöstä

poistettu jätevesiliete käsitellään omatoimisesti näiden jätehuoltomääräysten 17 §:n ja 38 §:n mukaisesti.

38 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Jätevesilietteen omatoiminen käsittely on kielletty lukuun ottamatta seuraavia tähän säännökseen sisällytettyjä tilanteita.

Omassa asumisessa syntyvän jätevesilietteen saa levittää asianmukaisesti käsiteltynä lannoitustarkoituksessa viljelyksessä olevalle omassa hallinnassa olevalle pellolle haja-asutusalueella. Jätevesilietettä ei kuitenkaan saa levittää pohjavesialueella. Lieite on aina käsiteltävä mikrobiologisesti turvalliseksi voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti kalkkistabiloinnilla, termofiilisellä stabiloinnilla tai muulla Ruokaviraston hyväksymällä tavalla.

Jätteen haltijan on ilmoitettava kirjallisesti lietteen omatoimiseen käsittelyyn siirtymisestä viimeistään kahta kuukautta ennen käsittelyn aloittamista.

Jätehuoltoviranomainen voi kieltää omatoimisen käsittelyn, mikäli se ei ole ilmoituksen perusteella asianmukaista. Ilmoitusta lietteen omatoimisesta käsittelystä ei tarvitse tehdä, mikäli jätevedet eivät sisällä vesikäymälöiden vesiä.

Aktiiviviljelijänä toimiva jätteen haltija saa ottaa käsiteltäväkseen naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla, yhteensä enintään neljällä kiinteistöllä syntyvän lietteen ja levittää peltoon lannoitustarkoituksessa samoin edellytyksin kuin omassa toiminnassa syntyneen lietteen. Tällainen yhteinen käsittely voi olla korkeintaan viidellä kiinteistöllä ja asuinhuoneistolla. Sen, joka vastaanottaa, käsittelee ja hyödyntää lietteen on ilmoitettava asiasta kirjallisesti viimeistään kahta kuukautta ennen tyhjennyksiä jätehuoltoviranomaiselle.

Jätevesilietteen käyttöä lannoitustarkoituksessa koskevan ilmoituksen tulee sisältää tarvittavat tiedot lietteiden omatoimisen käsittelyn asianmukaisuuden arvioimiseksi. Ilmoituksessa on oltava käsittelystä ja hyödyntämisestä vastaavan henkilön yhteystiedot sekä tiedot kiinteistöistä, joiden jätevesilietteitä hyödynnetään. Lisäksi ilmoituksessa tulee olla tiedot kiinteistöllä syntyvistä ja käsiteltävistä jätevesilietteistä, tiedot jätevesilietteen käsittelymenetelmästä ja levitysalueesta ja sen käytöstä.

Ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä tai yhteiskäsittelystä on voimassa viisi vuotta, minkä jälkeen jätevesilietteiden käsittelystä on tehtävä jätehuoltoviranomaiselle uusi ilmoitus. Jos omatoimisesta käsittelystä tai yhteiskäsittelystä luovutaan jo tätä ennen, on ilmoituksen tehnyt lietteen käsittelijä velvollinen ilmoittamaan tästä jätehuoltoviranomaiselle.

Omalla kiinteistöllä syntyvän saostussäiliön tai laitepuhdistamon liettilan lietteen voi kompostoida kiinteistöllä näiden jätehuoltomääräysten 17 §:n mukaisesti, jos kiinteistöllä syntyy vain harmaita jätevesiä ja syntyvien jätevesilietteiden määrä on vähäinen. Kompostointi on sallittua myös silloin, jos syntyvän jätevesilietteen määrä on vähäinen ja se on kiinteässä muodossa. Lietteen määrän katsotaan olevan vähäinen, jos sitä syntyy vähemmän kuin 20 litraa tyhjennyskertaa kohden ja vähemmän kuin 60 litraa vuodessa.

Jätteen haltijan on ilmoitettava lietteen omatoimisesta käsittelystä kompostoimalla jätehuoltoviranomaiselle. Jos omatoimisesta käsittelystä kompostoimalla luovutaan, on jätteen haltija velvollinen ilmoittamaan myös tästä jätehuoltoviranomaiselle.

Fosforinpoistokaivojen massat voidaan hyödyntää maanparannusaineena pelloilla tai kompostoida kiinteistöllä siten, ettei siitä aiheudu haittaa naapureille tai ympäristölle.

Saostuskaivojen, pienpuhdistamoiden, umpisäiliöiden ja vastaavien jätevesilietteitä tai jätevesiä ei saa levittää metsään tai muualle maastoon.

39 § Käymäläjäte

Kuivakäymäläjätteet tulee kompostoida näiden jätehuoltomääräysten 17 §:n mukaisesti kiinteistöllä tai toimittaa kunnallisen jätelyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan. Käymäläjätettä ei saa laittaa kiinteistön jäteastioihin, **viellä aluekeräyspisteisiin** tai haudata maahan kompostoimatta.

Kemiallisten käymälöiden käymäläjäte on toimitettava kunnan viemäriverkkoon vesihuoltolaitoksen ohjeiden mukaisesti, tai muuhun luvalliseen paikkaan.

9. Luku Roskaantumisen ehkäiseminen

40 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuden järjestäjä vastaa järjestettävän tilaisuuden jätehuollosta. Järjestäjä vastaa myös jätehuoltoon liittyvästä neuvonnasta tilaisuuden aikana sekä jätteiden lajittelusta ja erilliskeräämisestä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Yleisötilaisuus on suunniteltava siten, että syntyvän jätteen määrä on mahdollisimman vähäinen. Tapahtuma-alueelle on sijoitettava riittävästi ja kattavasti jäteastioita eri jätelajien keräämistä varten.

Jäteastiat on tyhjennettävä ja alue siivottava välittömästi tilaisuuden päätyttyä sekä tarvittaessa tilaisuuden aikana. Jäteastiat on tyhjennettävä aina niiden täyttyessä. Monipäiväisissä tilaisuuksissa jäteastiat on lähtökohtaisesti tyhjennettävä ja alue siivottava vähintään kerran päivässä.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräys on järjestettävä yleisötilaisuudessa näiden jätehuoltomääräysten 16-15 §:ssä jätteen arvioituun syntymämäärään perustuvien edellytyksin. Biojäte on lajiteltava ja erilliskerättävä aina, kun yleisötilaisuudessa tarjoillaan elintarvikkeita ja biojätettä syntyy arviolta vähintään 10 kg tapahtumaa kohden.

Yli 5000 henkilön yleisötilaisuudesta on laadittava jätehuoltosuunnitelma ja esitettävä se pyydettyäessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa.

Roskaantuneen alueen toissijaisen siivoamisvastuun osalta järjestäjänä pidetään myös tilaisuuden tai tapahtuman kokoonkutsujaa.

41 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Roskaaminen ja jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla on kielletty.

Jäteastian ylläpitäjän on huolehdittava jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä.

10. Luku Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

42 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Erilaatuiset vaaralliset jätteet on lajiteltava ja kerättävä erikseen.

Kiinteistöillä kerättävät ja varastoitavat vaaralliset jätteet on toimitettava niille tarkoitettuihin vastaanottoaikoihin vähintään kerran vuodessa.

Vaarallista jätettä ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

Asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaaralliset jätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön niille osoittamaan vastaanottoaikaan. Maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden osalta tämä koskee kohtuullista jättemäärää, muutoin syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on oikeus sen vastaanottamiseen.

Tuottajavastuunalaiset vaaralliset jätteet (esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromu sekä paristot ja akut) on toimitettava tuottajien niille järjestämiin vastaanottoaikoihin. Lääkejätteet on toimitettava apteekkiin, joka on sopinut niiden vastaanottoaikojen järjestämisestä kunnallisen jäteyhtiön kanssa tai kunnallisen jäteyhtiön niille osoittamaan paikkaan.

Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä sekä elinkeinotoiminnassa syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on oikeus sen vastaanottamiseen.

Määrältään suurten vaarallista jätettä olevien erien toimittamisesta on sovittava etukäteen vastaanottajan kanssa.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä säädetään jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaarallinen jäte on pakattava alkuperäispakkaukseensa, mikäli se on mahdollista ja turvallista.

43 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä

Muilla kuin omakotitalo-, paritalo- tai vapaa-ajan kiinteistöllä järjestettävän vaarallisen jätteen keräämisen tulee tapahtua erillisessä lukitussa tai valvotussa tilassa tai vaarallinen jäte tulee kerätä sellaisiin kaappeihin ja astioihin, joista sitä ei voi vapaasti poistaa. Kutakin vaarallista jätelajia varten tulee olla oma merkitty jäteastiansa.

Nestemäiset vaaralliset jätteet on säilytettävä ehjissä tiiviisti suljetuissa niille tarkoitetuissa astioissa. Nestemäistä vaarallista jätettä sisältävät astiat on sijoitettava nestettä läpäisemätöntä materiaalia olevalle alustalle siten, että pääsy maaperään ja vesistöön sekä viemäriin on estetty.

Kiinteistön haltijan on asetettava vaarallisten jätteiden keräyspisteen käyttöä koskevat ohjeet sellaiseen paikkaan, että ne ovat kaikkien tilaa käyttävien nähtävissä. Lisäksi kiinteistön haltijan on tiedotettava keräyspisteen käyttäjiä siitä, kuinka vaarallisten jätteiden keräys kiinteistöllä on järjestetty.

44 § Erityisjätteet

Erityisjäte on pidettävä erillään ja pakattava lujiin ja tiivisti suljettuihin astioihin. Astioihin on merkittävä jätteen laatu, siitä mahdollisesti aiheutuva haitta ja siitä johtuvat toimenpiteet.

Terveystieteiden erityisjäte on pakattava ja pakkaukset on merkittävä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Merkinnöissä on käytävä ilmi, mitä pakkaus sisältää.

Tunnistettava biologinen jäte ja tartuntavaarallinen jäte on toimitettava poltettavaksi tai muuhun asianmukaiseen käsittelyyn.

11. Luku Muut määräykset

45 § Tiedottamisvelvoite

Kiinteistön haltijan on tiedotettava kiinteistön asukkaille ja kiinteistöllä työskenteleville näiden jätehuoltomääräysten mukaisista jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä sekä seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä. Tiedottamisvelvoitetta jätehuollon järjestelyistä sovelletaan elinkeinotoimintaan siltä osin, kuin näitä sovelletaan elinkeinotoiminnan jätehuoltoon.

46 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta

Näiden määräysten noudattamista seuraa jätehuoltoviranomainen siltä osin kuin kyseessä on kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien kiinteistöjen jätehuollon järjestäminen. Määräysten noudattamista kokonaisuudessaan valvovat eli valvontaviranomaisina toimivat kunkin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä alueen ELY-keskus.

47 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksissa perustelluista erityisistä syistä myöntää poikkeuksen näiden jätehuoltomääräysten noudattamisesta, tarvittaessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaista kuultuaan.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen ei saa vaarantaa asianmukaista jätehuollon järjestämistä, aiheuttaa vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle tai aiheuttaa roskaantumista.

48 § Voimaantulo

Nämä jätehuoltomääräykset tulevat voimaan ~~1.7.2023~~ 1.4.2025 ja niillä kumotaan alueella aikaisemmin voimassa olleet jätehuoltomääräykset ja niihin tehdyt muutokset, jotka on hyväksytty Ylä-Savon jätehuoltolautakunnassa ~~16.12.2015-27 §~~ 1.7.2023 22 §.

Nämä jätehuoltomääräykset astuvat voimaan, vaikka niiden hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta.

49 § Siirtymäsäännökset

Pielaveden alueella sekajätteen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen (6 §) tulee liittyä 1.4.2025 alkaen.

Velvollisuutta liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään (4 §) rajataan jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti 1.1.2026 alkaen.

~~Biojätteen kunnan järjestämään kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen (6 §) tulee liittyä viimeistään 19.7.2024.~~

~~Muun kierrätyskelpoisen jätteen kunnan järjestämään kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen (6 §) tulee liittyä 1.7.2023 alkaen.~~

~~Jätehuoltomääräysten 14 §:n ja 15 §:n mukainen muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin kerääminen tulee aloittaa niillä kiinteistöillä, joita velvoite ei ole aikaisemmin koskenut, viimeistään 1.7.2023.~~

~~Jätehuoltomääräysten 14 §:n mukainen biojätteen erilliskeräys tulee aloittaa niillä asuinkiinteistöillä, joita velvoite ei ole aikaisemmin koskenut, viimeistään 19.7.2024.~~

~~Jätehuoltomääräysten 21 §:ssä kielletyt pikakontit ja vaijerikuormattavat vaihtolavat on poistettava käytöstä viimeistään 1.7.2024.~~

YLÄ-SAVON
JÄTEHUOLTO
LAUTAKUNTA

Ylä-Savon
jätehuoltomääräysten
perustelumuistio

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta

Hyväksytty XX.XX.2025

Voimaantulo 1.4.2025

Luonnos

Asiasisällön muokkaukset voimassa oleviin määräysten perusteluihin (Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 20.6.2023 § 22) on merkitty vihreällä, poistettava asiasisältö punaisella yliviivattuna.

Sisällys

1. Luku	Soveltamisala ja yleiset velvoitteet.....	4
1 §	Soveltamisala	4
2 §	Määritelmät.....	5
3 §	Jätehuollon tavoitteet.....	5
2. Luku	Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen.....	5
4 §	Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään.....	5
5 §	Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan jätteiden jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden (TSV) perusteella	7
6 §	Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen.....	8
7 §	Kiinteistökohtainen jäteastia	12
8 §	Kiinteistöjen yhteinen jäteastia (kimppa)	13
9 §	Aluekeräyspiste.....	16
10 §	Korttelikohtaiset ja muut vastaavat järjestelmät	17
11 §	Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen.....	18
12 §	Jätteiden vastaanottopaikat.....	18
3. Luku	Jätteiden kerääminen kiinteistöllä.....	19
13 §	Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit	19
14 §	Sekajäte	22
15 §	Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet	23
16 §	Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet.....	25
Energiajäte.....		26
4. Luku	Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen	27
17 §	Kompostointi.....	27
18 §	Jätteen polttaminen.....	30

19 §	Jätteen hautaaminen tai upottaminen	31
20 §	Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa	31
5. Luku	Jäteastiat ja niiden tyhjentäminen.....	32
21 §	Jäteastiatyypit.....	32
22 §	Jäteastian merkitseminen	34
23 §	Jäteastioiden täyttäminen.....	35
24 §	Jäteastioiden tyhjennysvälit	36
25 §	Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen.....	38
26 §	Kunnossapito ja pesu	39
6. Luku	Jätteen keräyspaikat	39
27 §	Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä	39
28 §	Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen	42
29 §	Keräyspaikan suojaaminen.....	42
30 §	Alueelliset jätteiden keräyspisteet	42
7. Luku	Jätteenkuljetus	43
31 §	Kuormaaminen	43
32 §	Kuljettaminen.....	43
33 §	Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen.....	44
34 §	Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat.....	45
8. Luku	Erotuskaivojätteet ja lietteet.....	46
35 §	Erotuskaivojätteet ja niiden toimittaminen käsiteltäväksi	46
36 §	Lietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi	46
37 §	Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse.....	48
38 §	Lietteiden omatoiminen käsittely.....	49
39 §	Käymäläjäte.....	51
9. Luku	Roskaantumisen ehkäiseminen	52
40 §	Yleisötilaisuuksien jätehuolto	52
41 §	Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla	52

10. Luku	Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet	53
42 §	Vaarallisten jätteiden jätehuolto	53
43 §	Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä.....	55
44 §	Erytisjätteet	55
11. Luku	Muut määräykset.....	56
45 §	Tiedottamisvelvoite	56
46 §	Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta	56
47 §	Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	56
48 §	Voimaantulo.....	57
49 §	Siirtymäsäännökset	57

1. Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin (646/2011), jäteasetukseen (Valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021) ja muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kunnan jätehuoltomääräyksiin. Jätehuoltomääräykset täydentävät ja tarkentavat lainsäädäntöä. Niissä määrätään sitovasti, miten alueella on toimittava jätehuollon järjestämisessä, roskaantumisen ja jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemisessä sekä jätehuollon valvonnassa.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan koko Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan toimialueella eli kaikissa sen toimialueen kunnissa. Tämä toimialue on sama kuin kunnallisen jäteyhtiön, Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n, toimialue.

Jätelain 91 §:ssä on määritelty, mistä asioista jätehuoltomääräyksiä voidaan antaa ja keitä ne koskevat. Ensisijaisesti jätehuoltomääräykset koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvastuulla olevaa jätehuoltoa. Osin määräykset koskevat myös muuta jätehuoltoa. Jätelain mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden teknisiin vaatimuksiin liittyvissä asioissa myös muiden kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta. Määräykset koskevat toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Näitä jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta siltä osin kuin niistä on muualla säädetty tai määrätty erikseen sairaaloiden, terveyskeskusten, laboratorioden, muiden tutkimus- ja hoitolaitosten sekä eläinlääkintälaitosten tartuntavaarallisen ja biologisen jätteen, viiltävän ja pistävän jätteen eikä eläinperäisen jätteen jätehuollon järjestämiseen. Edellä mainittujen jätteiden osalta on jätehuollon järjestämisestä säädetty ja ohjeistettu osin erikseen ja nämä jätteet on ominaisuuksiensa vuoksi käsiteltävä erityisten säännösten ja ohjeiden mukaisesti. Jos jostakin asiasta ei ole kyseisten jätteiden osalta erikseen säädetty, sovelletaan tällöin jätehuoltomääräyksiä.

2 § Määritelmät

Jätehuoltomääräyksissä on määritelty ne käsitteet, joita jätehuoltomääräyksissä käytetään ja joiden ymmärtäminen on tärkeää määräyksiä sovellettaessa.

Säännöksessä on määritelmät muun muassa jätehuollon eri toimijoille, eri jätelajeille ja erilaisille jätteiden keräyspisteille. Siltä osin kuin käsitteitä käytetään myös jätelaissa tai jäteasetuksessa, ovat määritelmät pääosin yhteneväiset lainsäädännössä käytettyjen määritelmien kanssa.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätelaissa (8 §) kaikkia toimijoita veloitetaan ensisijaisesti vähentämään jätteen määrää ja haitallisuutta ja ohjataan etusijajärjestyksen mukaiseen toimintaan. Jos jätteen syntyä ei pystytä välttämään, etusijajärjestyksen mukaan jäte tulee ensisijaisesti valmistella uudelleen käyttöön tai kierrätykseen. Ellei tämä ole mahdollista, jäte voidaan hyödyntää energiana.

Tavoitteita koskevassa säännöksessä ei anneta jätelakia tarkentavaa määräystä vaan, vaan siinä käsitellään sitä, mihin pyritään tilanteessa, jossa jätettä on syntynyt ja jätehuolto ja jätehuoltomääräyksiä tarvitaan. Jätehuollon tarkoituksena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Tämän vuoksi jätehuollon tulee aina olla asianmukaista ja jätteet on kuljetettava sekä käsiteltävä hallitusti. Jätehuolto on myös osa kiertotaloutta, joten jätehuollolla tavoitellaan kestäväää ja puhdasta materiaalikiertoa.

2. Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Jätelain 41 §:ssä edellytetään, että kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään. Näin jätteet saadaan kerättyä ja kuljetettua asianmukaiseen käsittelyyn, jossa niistä ei aiheudu

roskaantumista taikka haittaa ympäristölle tai terveydelle. Velvollisuus kuulua järjestetyn jätehuollon piiriin on kiinteistö- ja asuntokohtainen eli jos samalla kiinteistöllä sijaitsee monta eri asuin- tai vapaa-ajan rakennusta, on jokaisen näistä rakennuksista oltava kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä.

Liittymisvelvollisuus kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään koskee kaikkia käytössä olevia ja käytettävissä olevia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, koska näillä kiinteistöillä jätettä voi syntyä. Jätelaki ei mahdollista sitä, että asuin- tai vapaa-ajan kiinteistö vapautettaisiin liittymisvelvollisuudesta. Ainoastaan, jos katsotaan, ettei kiinteistö ole lainkaan käytettävissä asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen eli kyseessä on täysin käyttökelvoton kiinteistö, ei liittymisvelvollisuutta ole. Jos kuitenkin käyttökeltomalle kiinteistölle on varastoitu asumisessa syntyviä jätteitä, on näiden jätteiden noutamisesta sovittava **Pielavedellä Ylä-Savon Jätehuollon kanssa ja muissa kunnissa** jätteenkuljetusyrityksen kanssa tai toimitettava jätteet itse jätekeskukselle.

Muiden kuin asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan yhdyskuntajätteen osalta. Liittymisvelvollisuus koskee kaikkia niitä kiinteistöjä, joilla syntyy jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulla olevaa jätettä. Tällaista jätettä on kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte. Esimerkiksi kuntien virastojen, koulujen, päiväkotien ja liikuntapaikkojen on liityttävä kunnan järjestämään jätehuoltoon.

Jätteen haltijan on luovutettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestäänsä keräyspaikkaan **tai aluekeräyspisteeseen**. Jätelain nojalla kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä ei siis saa käsitellä itse (muutoin kuin jätehuoltomääräysten 4 luvussa säädetyissä tapauksissa), eikä sitä saa luovuttaa millekään muulle toimijalle kuin kunnalliselle jätehuoltoyhtiölle. Näin varmistetaan kunnallisen jätehuollon toimivuus.

Jos kiinteistöllä on muutakin kuin kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvaa toimintaa, ei tässä toiminnassa syntyvää jätettä ole tarvetta luovuttaa kunnan järjestämään jätehuoltoon, jos sitä ei kerätä yhdessä kunnan vastuulle kuuluvan jätteen kanssa. Jos yhdyskuntajätteet kerätään kuitenkin yhdessä, kuuluvat ne kaikki kunnan järjestämään jätehuoltoon. Esimerkiksi, jos kiinteistöllä on sekä asumista että yritystoimintaa, ja yritykset käyttävät toiminnassaan syntyvälle yhdyskuntajätteelle samoja jäteastioita kuin kotitaloudet, kunta huolehtii koko tästä

jätehuollon kokonaisuudesta.

5 § Elinkeino toiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan jätteen jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden (TSV) perusteella

Jätelain 33 §:n mukaan kunnan on järjestettävä tietyin edellytyksin myös sellaisen toiminnan jätehuolto, joka ei muutoin kuulu kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. Kunnan on järjestettävä esimerkiksi elinkeino toiminnan taikka hyvinvointialueen, valtion tai seurakunnan kiinteistön jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Näin turvataan jätehuoltopalvelut näille jätteen tuottajille silloin, kun yksityistä jätehuoltopalvelua ei tietyllä alueella ole kohtuullisesti saatavilla. Käytännössä palvelun järjestää tällöin kunnallinen jäteyhtiö.

Jos toiminnanharjoittaja tarvitsee jätehuoltopalvelua kunnalta, noudatetaan palvelun tarpeesta ilmoittamiseen, palvelun pyytämiseen ja palvelusta sopimiseen jätelaissa säädettyjä menettelyjä. Koska näistä menettelyistä on määrätty jätelaissa, jätehuoltomääräyksissä viitataan tähän jätelain sääntelyyn.

Jätteen haltijan palvelupyynnön liittyvät menettelyt ovat erilaisia riippuen tarvittavan jätehuoltopalvelun vuotuisesta arvosta ja kiireellisyydestä. Kunnalliselta jäteyhtiöltä alle 2000 euron palvelun pyytämiseen liittyvät menettelyt ovat yksinkertaisemmat kuin vähintään 2000 euron palvelun, jolloin jätteen haltijan on osoitettava mahdollinen palvelunpuutetilanne tietoalustamenettelyn avulla. Ennen kuin kunnallinen jäteyhtiö ja palveluita tarvitseva toimija voivat sopia yli 2000 euron arvoisesta vuotuisesta palvelusta, on palveluja tarvitsevan ilmoitettava palvelun tarpeestaan jätelain 143 a §:n mukaisessa jätteen ja sivuvirtojen tietoalustassa eli Materiaalitorilla vähintään 14 vuorokauden ajan. Ellei palvelulle ole tullut markkinoilta tarjousta kohtuullisin ehdoin tässä määräajassa, voi jätteen haltija pyytää kunnan toissijaista palvelua tekemällä tietoalustassa TSV pyynnön. Jos jäte soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään, on kunnallisen jäteyhtiön mahdollista järjestää pyydetty palvelu. Palvelusta tehdään sopimus, joka voi olla korkeintaan

kolmen vuoden mittainen ja sen tulee olla määräaikaisuudestaan huolimatta irtisanottavissa.

Jätteen haltijalla ei ole velvollisuutta ilmoittaa palvelun tarpeesta jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustassa, jos kunnalliselta jäteyhtiöltä hankittava palvelu on arvoltaan alle 2000 euroa vuodessa tai palvelun tarve on yllättävä ja kiireellinen.

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustaa eli Materiaalitoria ylläpitävät Ympäristöministeriö ja Motiva, joilta saa myös Materiaalitorin käyttöä koskevaa neuvontaa.

6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen

Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan toimialueen taajamissa kunnan vastuulle kuuluvan biojätteen, kartonkipakkausten, muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kunnallinen jäteyhtiö ~~heinäkuusta 2023 alkaen ja biojätteen osalta viimeistään heinäkuussa 2024~~. Lisäksi jäteyhtiö vastaa Pielaveden kunnan alueen sekajätteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä huhtikuusta 2025 alkaen. Kunnallinen jäteyhtiö Ylä-Savon Jätehuolto Oy, kilpailuttaa keskitetysti näiden jätteiden osalta kiinteistöjä varten jätteen keräyksen ja kuljetuksen.

Muiden kuntien osalta sekajätteiden sekä koko toimialueen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksissa on sen sijaan käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Jätevesilietteiden jätehuoltoa koskevat määräykset ovat jätehuoltomääräysten 8. luvussa.

Jätehuolto on järjestettävä kaikilla kiinteistöillä vähintään sekajätteelle. Kierrätettävien jätteiden ja muiden jätelajien lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteista säädetään jätehuoltomääräysten 3. luvussa.

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty, miten jätelain mukainen liittymisvelvollisuus kunnan jätehuoltojärjestelmään tulee käytännössä kiinteistöillä järjestää. Kiinteistö voi hoitaa liittymisvelvollisuutensa kiinteistökohtaisella jäteastialla tai lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (kimppa) sekä Pielavedellä vapaa-ajan kiinteistöt ja tietyin edellytyksin vakituisesti asutut kiinteistöt aluekeräyspisteeseen kautta.

Kiinteistöittäistä keräystä (ml. kimppoja) voidaan pitää liittymisessä lähtökohtana. Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus palvelee tyypillisesti kiinteistön tarpeita parhaiten, sillä keräyspaikka sijoitetaan kiinteistölle tai sen läheisyyteen. Pielavedellä myös aluekeräyspiste voi olla vaihtoehto vapaa-ajan kiinteistöille ja poikkeusperustein vakituisille kiinteistöille. Tällöin kiinteistö käyttää alueelle järjestettyä, kunnallisen jäteyhtiön ylläpitämää keräyspistettä käyttömaksua vastaan. ~~Samoin~~ Kaikkien rivi- ja kerrostalojen sekä muiden kuin asuinkiinteistöjen on aina järjestettävä jätehuolto omalla jäteastialla tai kimppa-astialla, sillä ne kuormittaisivat liikaa aluekeräyspisteitä.

Iisalmessa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä sekä Vieremällä sekajätteen osalta liittyminen kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen tapahtuu sopimalla liittymisestä jätteenkuljetusyrityksen kanssa, joka hoitaa kunnan vastuulla olevan sekajätteen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ja -keräyksen. Liittyminen perustuu jätelakiin ja jätehuoltomääräyksiin ja jäteastian tyhjennysmaksu perustuu jätehuoltoviranomaisen hyväksymään jätetaksaan. Jätteen kuljetusmaksun jätteenkuljetusyritykset määrittävät itse. Osapuolet voivat tehdä palvelusta kirjallisen sopimuksen. Kiinteistön haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Kuljetusyrityksen kuulumisen jätehuoltorekisteriin voi tarkistaa esimerkiksi Suomen Ympäristökeskuksen ylläpitämästä jatehuoltokompassi.fi -verkkosivulta.

Pielaveden kunnan alueella sekajätteen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittyminen sekä koko toimialueen taajamissa biojätteen, kartonki-, muovi ja lasipakkausten sekä ja metallin osalta liittyminen kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tapahtuu ilmoittamalla liittymisestä kunnalliselle jäteyhtiölle, joka hoitaa kunnan vastuulla olevan biojätteen ja pakkausjätteen sekä Pielavedellä sekajätteen jätehuollon käytännön toteuttamisen. Liittyminen perustuu jätelakiin ja jätehuoltomääräyksiin, ja maksut perustuvat jätehuoltoviranomaisen hyväksymään julkisoikeudelliseen jätetaksaan, joten liittymisestä ei tehdä sopimusta.

Sekajätteen kiinteistöittäiseen keräykseen liittyvät kiinteistöt, joihin ei päästä jäteautolla (esim. saarissa sijaitsevat kiinteistöt, joihin ei ole tieyhteyttä tai kiinteistöt, joihin johtava tie ei kestä jäteautoa), voivat sijoittaa sekajäteastiansa kiinteistön ulkopuolelle jäteauton reitille, kunhan tästä sovitaan alueen maanomistajan kanssa. Pielaveden kunnan alueella, mikäli kiinteistöittäinen keräys ei ole edellä mainituin

keinoin mahdollinen, voi vakituksessa asuinkäytössä oleva kiinteistö liittyä aluekeräyspisteen käyttäjäksi.

Mikäli kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija ei ilmoita kunnalliselle jäteyhtiölle jätehuoltoon liittymisestä, jäteyhtiö toimittaa taajamissa sijaitseville kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöille, kerros- ja rivitalokiinteistöille sekä omakotitalo- ja paritalokiinteistöille ym. vakituksella asuville kiinteistöille jäteastiat jätteenkeräystä varten. Kiinteistöille toimitetaan biojätteen, kartonki-, muovi- ja lasipakkausten sekä metallin jäteastiat, jos jätehuoltomääräysten 15–16 §:ssä edellytetään näiden jätelajien erilliskeräystä. Lisäksi Pielaveden taajamassa sijaitseville edellä mainituille kiinteistöille toimitetaan myös sekajäteastiat. Kiinteistökohtaiset jäteastiat palvelevat parhaiten kiinteistön asukkaiden jätehuollon järjestämistä. Mikäli kiinteistölle on jo järjestetty osa jätteistöistä, kunnallinen jäteyhtiö toimittaa puuttuvien jätelajien jäteastiat. Kunnallinen jäteyhtiö suhteuttaa toimittavien jätteistöiden koon ja tyhjennysvälin kiinteistöllä syntyvään jätemäärään, joka arvioidaan mm. huoneisto- ja asukasmäärän tai käyttäjämäärän mukaisesti. Lisäksi otetaan huomioon se, minkä kokoiset jätteistöistä kiinteistön keräyspaikkaan mahtuu. Arvioinnissa otetaan huomioon se, voidaanko kiinteistöllä jo olevia jätteistöitä vaihtaa pienempiin jätteistöihin, jolloin keräyspaikkaan saadaan mahtumaan jätteistöistä aikaisempaa useammalle jätelajille. Jätteistöitä ei toimiteta kiinteistölle ilman kiinteistön haltijan tilausta, jos kunnallinen jäteyhtiö toteaa, ettei kiinteistön jätteenkeräyspaikkaan mahdu uusia jätteistöitä edes astiakokoja muuttamalla.

Mikäli kyseessä on Pielaveden haja-asutusalueella sijaitseva omakoti- tai paritalo taikka niitä vastaava 1–2 asuinhuoneiston kiinteistö, jonka haltija ei ilmoita jätehuoltoon liittymisestä, kiinteistö liitetään aluekeräyspisteeseen. Pielaveden haja-asutusalueen pientalokiinteistöille kiinteistökohtaisia jätteistöitä ei toimiteta ilman kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan tilausta, koska kiinteistölle johtavan kulkuväylän ja keräyspaikan soveltuvuudesta kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen ei tyypillisesti ole tietoa. Myös Pielaveden alueen kaikki vapaa-ajan kiinteistöt liitetään aluekeräyspisteisiin, jos kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija ei itse ilmoita liittymisestä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Vapaa-ajan kiinteistöjen käyttöasteet vaihtelevat, joten aluekeräyspisteet palvelevat niiden käyttöä tyypillisesti parhaiten.

Kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen liittymättömille kiinteistöille lähetetään käytännössä kehotuskirje, jossa kerrotaan liittymisveloitteesta ja annetaan

liittymisvaihtoehdot. Kirjeessä kerrotaan myös, miten kiinteistö liitetään jätehuoltoon, jos kiinteistön haltija ei itse ilmoita liittymisestä. Kiinteistölle järjestettävien jätehuoltopalvelujen lisäksi tiedotetaan jätemaksujen määräytymisestä. Näin asiakas saa aina tiedon jätehuoltoon liittämisestä ja sen perusteista sekä siitä seuraavista velvoitteista.

Kun Pielavedellä omakotitalon, paritalon tai vapaa-ajan asunnon haltija on ilmoittanut liittymisestä sekajätteen järjestettyyn jätehuoltoon kiinteistöittäisellä keräyksellä, mutta jätehuoltoa ei kuitenkaan järjestetä jätehuoltomääräysten mukaisesti, kiinteistö liitetään aluekeräyspisteeseen. Kyseessä voi olla esimerkiksi tilanne, jossa kiinteistölle ei saada järjestettyä asianmukaista keräyspaikkaa, jäteastia on kiinteistölle tilattu, mutta sitä ei tyhjennettäessä löydy, taikka jätettä ei toimiteta kiinteistökohtaiseen jäteastiaan tai kimppa-astiaan. Näissä tapauksissa kiinteistö siirretään asian selvittämisen, tiedottamisen ja tarpeen mukaan kuulemisen jälkeen aluekeräyspisteen käyttäjäksi. Myös tilanteissa, joissa taajamassa sijaitseva omakotitalo- tai paritalo ollaan liittämässä kiinteistöittäiseen jätehuoltoon, mutta tulee ilmi, ettei jäteastiaa voida kiinteistölle toimittaa, kiinteistö liitetään aluekeräyspisteeseen.

Kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kuuluvien jätejakeiden osalta rivitalojen, kerrostalojen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen on aina liityttävä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Jos siis kyseessä on muu kuin yksittäinen omakotitalo, paritalo tai vapaa-ajan kiinteistö, ei kiinteistöä liitetä aluekeräyspisteen käyttäjäksi. Mikäli tällaisen kiinteistön haltija ei jätehuoltoviranomaisen kehotuksen myötä liity kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään kaikkien vaadittujen jätelajien osalta, eikä kunnallinen jäteyhtiö saa toimitettua jäteastioita kiinteistölle esimerkiksi liian ahtaan jätteenkeräyspaikan vuoksi, valvova viranomaisen velvoittaa liittymiseen tarvittaessa hallintopakkeinoja käyttäen.

Myös kiinteistönhaltijan järjestämän sekajätteen jätteenkuljetuksen alueilla omakotitalojen, paritalojen, vapaa-ajan asuntojen, 1–2 asuinhuoneiston kiinteistöjen, kuten asuinkäyttöön muutettujen liikehuoneistojen, rivitalojen, kerrostalojen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen on aina liityttävä kiinteistöittäiseen sekajätteen jätteenkuljetukseen. Mikäli tällaisen kiinteistön haltija ei jätehuoltoviranomaisen kehotuksen myötä liity kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään sekajätteen kaikkien vaadittujen jätelajien osalta, valvova viranomaisen velvoittaa liittymiseen tarvittaessa hallintopakkeinoja käyttäen.

Tieto kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen liittymisestä ja kiinteistön jätehuollon järjestämisestä merkitään jätelain 143 §:n mukaiseen jätehuoltoviranomaisen ylläpitämään jätehuollon asiakasrekisteriin. Jotta rekisteri pysyisi ajan tasalla, on asiakkaalle asetettu velvoite ilmoittaa lisämessä, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä sekajätteen osalta asiakasrekisteriin vaikuttavista muutoksista jätteenkuljetusyritykselle ja jätehuoltoviranomaiselle ja pakkaus- ja biojätteiden, sekä Pielavedellä sekajätteen osalta kunnalliselle jäteyhtiölle tai jätehuoltoviranomaiselle.

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Jätehuollon ensisijainen järjestämistapa on kiinteistökohtaisen jäteastian käyttö. Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla käytössään vähintään sekajätteelle tarkoitettu jäteastia. Lisäksi kiinteistöillä tulee olla käytössään jäteastiat kierrätystä varten erilliskerättäville jätelajeille, jos erilliskeräystä edellytetään jätehuoltomääräysten 15 14 tai 16 15 §:ssä.

Sekajätteelle kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella kiinteistön haltijan on itse hankittava käsin siirrettävä enintään 660 litran suuruinen jäteastia jätehuoltomääräysten 21 §:n mukaisesti, ja sopia tyhjennyksistä kiinteistön haltijan valitsemalla, määräysten 24 §:n mukaisella tyhjennysvälillä jätteenkuljetusyrityksen kanssa.

Pakkausjätteiden ja biojätteiden erilliskeräykseen liittyessä taajamassa sijaitsevan kiinteistön haltija ottaa yhteyttä kunnalliseen jäteyhtiöön. Lisäksi Pielaveden kunnan alueella liittyessä sekajätteiden kuljetukseen kiinteistön haltija ottaa yhteyttä kunnalliseen jäteyhtiöön. Kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kiinteistöille käsin siirrettävät korkeintaan 660 litran suuruiset jäteastiat jätehuoltomääräysten 21 §:n mukaisesti, ja tyhjentää ne kiinteistön haltijan valitsemalla, määräysten 24 §:n mukaisella tyhjennysvälillä.

Kiinteistön haltijan on itse järjestettävä jäteastialle määräysten 27 §:n mukainen keräyspaikka kiinteistölle. Keräyspaikka voi olla myös kiinteistön ulkopuolella (esimerkiksi pihan sijaan isomman tien varressa), jos kiinteistön haltija sopii asiasta alueen maanomistajan kanssa. Kiinteistön haltijan on laitettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte omaan jäteastiaan. Sellaista jätettä, joka kuljetetaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, ei saa viedä muihin keräyspaikkoihin, kuten ekopisteisiin, aluekeräyspisteisiin, jätekeskukselle tai jäteasemille.

8 § Kiinteistöjen yhteinen jäteastia (kimppa)

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittyminen voidaan järjestää säännöksen mukaisesti myös lähikiinteistöjen yhteisen jäteastian eli kimpan kautta. Kimppa sopii omakoti- ja paritalojen sekä vapaa-ajan kiinteistöjen lisäksi myös asunto-osakeyhtiöille. Kimppa-astian käytön mahdollisuus on rajattu vain samalla alueella sijaitseviin lähikiinteistöihin, koska jätelain 41 §:n mukaisesti jätteet on luovutettava alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Kimpan muodostavat kiinteistöt eivät voi sen vuoksi sijaita pitkän välimatkan päässä toisistaan.

Taajamissa lähikiinteistöiksi katsotaan samassa tai viereisessä korttelissa sijaitsevat kiinteistöt. Kimpan muodostavat kiinteistöt eivät voi sijaita tämän kauempana toisistaan, koska kiinteistöt sijaitsevat taajamissa hyvin lähellä toisiaan. Haja-asutusalueella lähikiinteistöiksi katsotaan naapurit taikka tiekunnan tai muun toiminnallisen kokonaisuuden muodostavat kiinteistöt. Haja-asutusalueella lähtökohtaisesti ainakin alle viiden kilometrin päässä toisistaan sijaitsevat kiinteistöt voivat muodostaa kimpan. Olosuhteet huomioon ottaen kimpassa olevien kiinteistöjen välimatka voi olla tätä pidempikin. Esimerkiksi saman yksityistien varrella sijaitsevat kiinteistöt voivat muodostaa kimpan. Lisäksi kylätoimikunnat ovat sellaisia toiminnallisia kokonaisuuksia, jotka voivat muodostaa kimpan, ja näissä kimpoissa kiinteistöjen välimatka toisiinsa nähden voi olla viittä kilometriä pidempi, jos kimpan jäteastia on sijoitettu keskeiselle paikalle kiinteistöjen tyypillisen kulkuyhteyden varrelle.

Silloinkin, kun kimppaa käyttää saman kiinteistön haltijan vakituinen asunto ja vapaa-ajan asunto, on pääsääntönä se, että kiinteistöjen on oltava lähikiinteistöjä. Vapaa-ajan asunnon jätehuolto ei voi säännönmukaisesti perustua jätteiden kuljettamiseen vakituiselle asunnolle. Järjestely olisi jätelain vastainen. Lisäksi on otettava huomioon, että jos vakituisen asuinkiinteistön ja vapaa-ajan kiinteistön kimpat sallittaisiin esimerkiksi saman kunnan tai jäteyhtiön alueella, jouduttaisiin tilanteeseen, jossa ulkopaikkakuntalaiset olisivat eriarvoisessa asemassa, ja näin loukattaisiin Suomen perustuslain (731/1999) 6 §:ssä jokaiselle turvattua oikeutta yhdenvertaiseen kohteluun.

Poikkeuksellisesti vapaa-ajan kiinteistön jätteet voidaan kuitenkin kuljettaa alueella kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevalle vakituiselle asuinkiinteistölle, jos kiinteistöt sijaitsevat lähellä toisiaan ja vakituisesti asutulla kiinteistöllä jätehuolto on järjestetty asianmukaisesti. Jos vakituinen asunto on asunto-osakeyhtiössä, on vapaa-ajan kiinteistön jätteiden kuljettamiselle vakituisen asunnon käyttämään

jäteastiaan saatava asunto-osakeyhtiön lupa. Jos vakituinen asuinkiinteistö käyttää kimppa-astiaa, on vapaa-ajan asunnon jätteen kuljettamiselle kimppa-astiaan oltava kimpan yhteyshenkilön suostumus.

Kun sekajätekimppa perustetaan kiinteistön haltijat sopivat tästä yhdessä. Tämän jälkeen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella kimpasta ilmoitetaan kirjallisesti jätehuoltolautakunnalle, jotta jätehuoltoviranomaisen ylläpitämään jätehuollon asiakasrekisteriin saadaan riittävät ja oikeelliset tiedot kimpan perustamiseksi. Jotta jätehuollon asiakasrekisteri pysyy ajan tasalla, on myös kimpassa tapahtuvista muutoksista ilmoitettava määräyksen mukaan jätehuoltolautakunnalle ja jätteenkuljetusyritykselle. Pielaveden kunnan alueella sekajätekimppa-astian käytöstä ja kimpassa tapahtuvista muutoksista ilmoitetaan kunnalliselle jäteyhtiölle.

Kun kiinteistön haltijat taajamissa sopivat yhdessä jätekimpan perustamisesta erilliskerättäville jätelajeille, kuten kartonki-, muovi- ja lasipakkauksille tai metallille tehdään kimpasta ilmoitus kirjallisesti kunnalliselle jäteyhtiölle. Ilmoitus tehdään, jotta jätehuollon asiakasrekisteriin saadaan riittävät ja oikeelliset tiedot kimpan perustamiseksi. Jotta jätehuollon asiakasrekisteri pysyy ajan tasalla, on myös kimpassa tapahtuvista muutoksista ilmoitettava määräyksen mukaan kunnalliselle jäteyhtiölle.

Kimpoilla on aina oltava nimettynä yhteyshenkilö, josta käytetään viestinnässä myös nimitystä kimppaisäntä tai kimppaemäntä. Yhteyshenkilön avulla varmistetaan, että jätehuoltoviranomaisella ja jäteyhtiöllä on tiedossa henkilö, joka on tietoinen kimpiaan kuuluvista osakkaista. Koska kimpasta sovitaan kiinteistön haltijoiden kesken, ei siihen voida liittyä ilman, että liittymisestä on kimpan eli käytännössä yhteyshenkilön suostumus. Kimpan yhteyshenkilö huolehtii tarvittavasta kimpan osakkaiden tiedottamisesta, ja häneen voidaan olla yhteydessä asioissa, jotka liittyvät kimpiaan sekä sen jäteastioihin ja keräyspaikkaan.

Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella yhteyshenkilö tilaa sekajätekimppalle jätteenkuljetusyritykseltä ~~yritysjäältä~~ kimppa-astian tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen. Pakkausjäte- ja biojätekimpoille, sekä Pielaveden alueella sekajätekimpoille tyhjennys ja jätteenkuljetus tilataan kunnalliselta jäteyhtiöltä. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella sekajätteelle kiinteistön haltija hankkii kiinteistöille käsin siirrettävät enintään 660 litran suuruiset jäteastiat jätehuoltomääräysten 21 §:n mukaisesti. Pakkausjäte- ja biojätekimpoille, sekä sekajätekimpoille Pielaveden alueella kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kiinteistöille

käsin siirrettävät enintään 660 litran suuruiset jäteastiat jätehuoltomääräysten 21 §:n mukaisesti. Kimpan osakkaiden on itse järjestettävä jäteastialle määräysten 27 §:n mukainen keräyspaikka.

Useimmiten kimppa-astiaa käytetään sekajätteen keräämiseen. Lisäksi kimpassa voidaan kerätä kierrätettäviä jätteitä, eli biojätettä, kartonkipakkauksia, muovipakkauksia, lasipakkauksia ja metallia, jos kimpan keräyspaikka sijaitsee taajamassa. Yhteinen jäteastia on käytännöllinen tapa esimerkiksi biojätteen erilliskeräykseen taajamien omakotitalojen, paritalojen tai pienten rivitalojen kesken, koska yksittäisellä kiinteistöllä biojätettä voi syntyä vähän vaadittuun tyhjennysväliin nähden.

Kun kimppa-astia on järjestetty kiinteistöittäisesti kuljetettavalle, kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvalle jätteelle, jätteet on kiinteistöltä toimitettava kimppa-astiaan. Sekajätteen osalta määräyksessä on asetettu vähimmäistilavaraus kimppa-astialle. Vaatimuksella varmistetaan, että kimppa-astian tilavuus vastaa kiinteistöillä syntyvää jätemäärää, eikä yhteisen astian käyttö aiheuta epäasianmukaista jätteiden käsittelyä tai roskaantumista. Tilavaraus on asetettu kuitenkin sen verran alhaiseksi, ettei vaadita ylisuuria kapasiteetteja huomioiden eri talouksien tuottamat erisuuruiset jätemäärät. Asetetulla kapasiteetilla esimerkiksi yhtä 240 litran jäteastiaa, joka tyhjenetään neljän viikon välein, voi käyttää jopa neljä taloutta. Tyypillisesti kuitenkin jätettä syntyy huomattavasti tätä enemmän, jolloin kapasiteettiakin on oltava enemmän.

Sekajätteen lisäksi vähimmäistilavaraus on asetettu biojätteelle. Jos kimppa-astia on järjestetty muiden kierrätettävien jätteiden keräystä varten, on astiatilavuutta oltava niin paljon, ettei kierrätettäviä jätteitä ohjaudu ylitäytön vuoksi sekajätteen joukkoon.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi puuttua kimppa-astian käyttöön, mikäli käytöstä aiheutuu roskaantumista taikka haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jos esimerkiksi asetettu tilavaruusvaraus ei riitä haittojen ehkäisemiselle, ympäristönsuojeluviranomainen voi velvoittaa astiakoon kasvattamiseen tai tiheämpään tyhjennysväliin. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa kimppaa koskevia ohjeita ja voi päätöksellään lakkauttaa kimppa-astian käytön kokonaan tai osittain, jos kimppa-astian ylläpidossa ja käytössä on toistuvia laiminlyöntejä.

9 § Aluekeräyspiste

Aluekeräyspisteet ovat jäteyhtiön ylläpitämiä yhdyskuntajätteen keräyspaikkoja, joissa kerätään sekajätettä. Kiinteistön haltijan liittyessä itse kunnan jätehuoltojärjestelmään aluekeräyspisteen kautta, sopii kiinteistön haltija aluekeräyspisteen käytöstä kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Tiedon käytettävästä aluekeräyspisteistä kiinteistön haltija saa liittymisen yhteydessä jäteyhtiöltä. Tavallisesti kiinteistön haltija käyttää lähintä aluekeräyspistettä, mutta myös muu asioinnin kannalta hyvin palveleva aluekeräyspiste on mahdollinen. Tieto käytettävästä pisteestä merkitään jätehuollon asiakasrekisteriin. Tieto on tarpeellinen, jotta kunkin aluekeräyspisteen kapasiteetti osataan mitoittaa oikein. Kiinteistön haltija voi kuitenkin käyttää pääasiallisen aluekeräyspisteen ohella myös muita aluekeräyspisteitä.

Kun kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittymisestä, hänelle ilmoitetaan liittämisestä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittämisestä seuraavat velvoitteet. Aluekeräyspisteeseen liittäminen ei siis edellytä aina omaa ilmoitusta, vaan se voidaan tehdä jätehuoltoviranomaisen aloitteesta. Tällä tavoin nekin kiinteistön haltijat, jotka eivät oma-aloitteisesti ilmoita jätehuoltoon liittymisestä, tulevat kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piiriin. Kiinteistön haltijat saavat kuitenkin aina tiedon asiasta.

Aluekeräyspisteen käyttöoikeus on ainoastaan jätetaksan mukaisen käyttömaksun maksaneilla asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöillä, koska näillä käyttömaksuilla katetaan aluekeräyspisteiden kulut. Käyttömaksu on asuntokohtainen. Pisteeseen voi tuoda ainoastaan asumisessa syntyvää jätettä, ei maataloudessa tai muussa yritystoiminnassa syntyvää jätettä. Näin ollen esimerkiksi maataloilla, joissa asuinrakennus on aluekeräyspisteen käyttäjä, on maataloudessa syntyvän jätteen keräys järjestettävä jollakin muulla tavalla, kuten erillisen kiinteistökohtaisen jäteastian kautta.

Jätteet tulee toimittaa aluekeräyspisteeseen kiinteistöltä riittävän usein, lähtökohtaisesti vähintään kahden viikon välein, jottei niistä aiheudu haittoja. Pienet poikkeamat tästä määräajasta voivat olla mahdollisia kiinteistön olosuhteet huomioon ottaen, mutta paljon tätä pidempiä määräaikoja ei jätteitä tule kiinteistöllä varastoida. Määräaika on annettu myös siksi, ettei liian suurista kertaeristä aiheudu aluekeräyspisteissä ylitäyttöä. Suositeltavaa on, että jätteet viedään aluekeräyspisteeseen viikoittain pienissä jätepusseissa ylitäytön ehkäisemiseksi.

10 § Korttelikohtaiset ja muut vastaavat järjestelmät

Korttelikeräysjärjestelmiä eli asuntoaluekohtaisia jätteenkeräysjärjestelmiä voidaan järjestää uusille asuinalueille. Näissä järjestelmissä käytetään korttelikohtaisia tai usean korttelin yhteisiä vastaanottoaikoja yhdyskuntajätteelle. Järjestelmillä pyritään kierrätysasteen kasvattamiseen, ympäristöhaittojen minimointiin ja jätehuollon tehokkaaseen toteuttamiseen.

Toimiakseen korttelikeräys vaatii jäteastioita varten tehdyn aluevarauksen asemakaavassa tai muussa alueen käyttöä ohjaavassa suunnitelmassa sekä selkeän vastuutahon investoinnille. Korttelikeräyksellä voidaan tavoitella kustannussäästöjä, kuljetusten tehostumista, liikenneturvallisuutta, viihtyvyyttä ja kierrätysasteen kasvua. Parhaiten korttelikeräys palvelee asukkaita alueella, jossa taajama-aste on korkea ja suurin osa asukkaista asuu alle viiden huoneiston asuintaloissa.

Kierrätettävien jätteiden korttelikeräyksellä voidaan edistää erilliskerättävien jätteiden keräystä, vaikka sekajäte haettaisiinkin edelleen kiinteistöiltä.

Korttelikohtaisissa ja muissa vastaavissa järjestelmissä käytetään esimerkiksi korttelikohtaisia vastaanottoaikoja yhdyskuntajätteelle. Putkikeräysjärjestelmässä nämä vastaanottoaikat ovat järjestelmän syöttöaikoja, muissa korttelikohtaisissa järjestelmissä ne voivat olla esimerkiksi yhteisiä syväkeräyssäiliöitä. Kyseessä ei ole siis kiinteistöllä sijaitseva vastaanottoaika, vaan eräänlainen yhteisastia.

Korttelikohtaiset järjestelmät voidaan tulkita kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen muodoksi, jossa liittymisvelvoite hoidetaan liittymällä järjestelmän käyttäjäksi, kunhan astia sijaitsee kohtuullisen kävelymatkan (enintään muutama sata metriä) päässä jokaiselta keräykseen osallistuvalla kiinteistöltä. Jotta järjestelmä on toimiva, kaikkien alueen kiinteistöjen on liityttävä nimenomaan alueella olevan järjestelmän käyttäjiksi. Jos tällaista velvoitetta ei olisi ja samalle alueelle järjestettäisiin myös kiinteistökohtaisia jäteastioita, ei saavutettaisi niitä tehokkuus- ja ympäristöhyötyjä, joita keskitetyillä ratkaisuilla tavoitellaan. Uusilla alueilla velvoite liittyä keskitettyyn jätteenkeräysjärjestelmään annetaan tyyppillisesti myös tontinluovutus sopimusten ehdoissa.

11 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Kaikkia jätteitä ei voida kuljettaa pakkaavilla jäteautoilla toteutettavassa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanottaa aluekeräyspisteissä tai ekopisteissä. Tällaisia kokonsa, määränsä tai muun vastaavan ominaisuuden vuoksi tavanomaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä ovat esimerkiksi käytöstä poistetut huonekalut ja muut suurikokoiset esineet sekä puutarha- ja remonttijätteet. Jätteen haltija vastaa tällaisten jätteiden kuljettamisesta itse tai tilaamalla esimerkiksi jätteenkuljetusyrityksen mahdollisesti tarjoaman erillisen noutopalvelun. Kun kuljetus on ammattimaista, on kuljettajan oltava hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Jos kuljetus ei ole ammattimaista (esim. tuttavien tarjoama kuljetusapu), ei jätehuoltorekisteriin merkitsemistä tarvita.

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä ei saa laittaa kiinteistökohtaiseen jäteastiaan tai kimppa-astiaan tai aluekeräyspisteeseen, eikä niitä voi viedä myöskään ekopisteeseen. Työturvallisuuden ja jätteiden keräyksen toimivuuden vuoksi jätteenkuljettaja voi kieltäytyä sellaisen jäteastian tyhjentämisestä, johon on sijoitettu tällaista jätettä. Jos kuljettaja ei voi tyhjentää jäteastiaa, on kiinteistön haltijan itse huolehdittava jäteastian tyhjentämisestä, jätteenkuljetuksen tilaamisesta ja jätteiden kuljettamisesta sellaisin välinein, jotka mahdollistavat turvallisen ja haittoja aiheuttamattoman kuljetuksen.

12 § Jätteiden vastaanottopaikat

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin paikkoihin. Velvoite on asetettu, jotta jätteet ohjautuvat asianmukaisesti niille tarkoitettuun käsittelyyn.

Vastaanottopaikkoja jätteille, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanoteta aluekeräyspisteissä, ovat kunnallisen jäteyhtiön järjestämät paikat, kuten jätekeskus ja jäteasemat. Ylä-Savon jätekeskuksella ja paikallisilla jäteasemilla vastaanotetaan vaarallisia jätteitä sekä isokokoisia jäte-esineitä ja muita jäte-eriä, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa (esim. rakennus- ja remontointijätteitä). Jäteasemilta jätteet ohjautuvat asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Kunnallisen jäteyhtiön lisäksi kunnat ylläpitävät vastaanottopaikkoja puutarhajätteelle.

Tuottajavastuunalaiset jätteet toimitetaan tuottajien järjestämiin vastaanottopaikkoihin tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin täydentäviin vastaanottopaikkoihin, joista jätteet toimitetaan tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromu sekä akut ja paristot. Myös pakkaukset kuuluvat tuottajavastuulle, ja siltä osin kuin niitä ei kerätä kiinteistöittäisesti, ne toimitetaan tuottajan tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin ekopisteisiin.

Kunnallisen jäteyhtiön on pidettävä yllä ajantasaista listaa järjestämistään vastaanottopaikoista. Lista kunnallisen jäteyhtiön osoittamista vastaanottopaikoista on saatavana internet-sivustolla www.kierratys.info. Sivustolla on saatavissa tietoa sekä kunnallisen jäteyhtiön että tuottajien järjestämistä keräyspisteistä. Näin asiakas saa kätevästi tiedon siitä, mikä on kunkin jätelajin oikea vastaanottopaikka.

Aluekeräyspisteistä ei ole kaikkien saatavilla olevaa listausta pisteiden väärinkäytösten estämiseksi. Aluekeräyspisteeseen liittyvät asiakkaat saavat tiedon pisteiden sijainnista jätehuoltoviranomaiselta tai kunnalliselta jäteyhtiöltä.

Jätteiden toimittaminen yleisille vastaanotto- ja käsittelypaikoille on määräyksessä sallittu vain paikan pitäjän antamien ohjeiden mukaisesti ja ilmoitettuna aukioloaikoina. Muina aikoina jätteitä ei voida tuoda, jottei niistä aiheudu roskaantumista tai muuta haittaa. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin, jotta jatkokäsittelystä voidaan vaivattomasti huolehtia.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkaan saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, joka on vastaanotto tai -käsittelypaikan vastaanottoehtojen mukaista tai joille on varattu vastaanottopaikassa oma jäteastia. Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta sinne soveltumatonta jätettä, sillä vastaanottopaikkaan soveltumattoman jätteen kuljetuksen ja käsittelyn järjestäminen voi aiheuttaa merkittäviä ylimääräisiä kustannuksia ja haittoja vastaanottopaikan toiminnalle.

3. Luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä

13 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

Jätehuoltomääräyksissä veloitetaan jätteen haltijat erottamaan materiaalina kierrätyskelpoiset jätteet energiana hyödynnettävästä sekajätteestä ja toimittamaan

ne joko kiinteistön jäteastioihin tai alueellisiin keräyspisteisiin sen mukaan mitä myöhempanä määräyksissä on kiinteistökohtaisesta erilliskeräyksestä määrätty.

Määräyksessä on asetettu yleinen jätteiden lajitteluvollisuus, joka koskee kaikkia siltä osin kuin eri jätelajeille on järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti, korttelikeräyspisteissä, ekopisteissä tai muissa alueellisissa keräyspisteissä. Lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet edistävät jätelain mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista ja jäteasetuksen mukaisen kierrätystavoitteen täyttymistä. Jätteet tulee lajitella ja toimittaa etusijajärjestyksen mukaisesti materiaalihyötykäyttöön, jotta säästetään luonnonvaroja ja vähennetään jätteistä aiheutuvia haittoja.

Taajamissa asumisessa tai kunnan palvelu- ja hallintotoiminnoissa syntyneet biojätteet kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämistä vastuulle. Biojäte on lajiteltava erikseen kiinteistöillä, jotka kuuluvat biojätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin. Biojätteelle voidaan järjestää myös kompostointi kiinteistöillä. Kun kiinteistön haltija ilmoittaa kompostoivansa biojätteet, on biojäte lajiteltava ja laitettava kompostoriin. Biojätteen erilliskeräys- tai kompostointivelvoite ei koske kuitenkaan kaikkia kiinteistöjä. Niillä kiinteistöillä, joilla ei ole käytössä biojätteen erilliskeräystä, eikä sitä myöskään kompostoida, biojäte laitetaan sekajäteastiaan.

Sekajätteestä erikseen lajiteltavia pakkausjätteitä ovat kartonki-, muovi-, lasi- ja metallipakkausjätteet. Jätelaissa on määrätty tuottajien ja kuntien yhteistoiminnasta pakkausjätteiden keräämisessä kiinteistöiltä (49 a ja 49 b §). Yhteistoiminta toteutetaan niin, että kunta järjestää kierrätyskelpoisen pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen taajamien kiinteistöiltä tuottajien järjestämään käsittelyyn ja kierrätykseen. Kun keräys on järjestetty kiinteistöittäisesti, laitetaan lajitellut jätteet kiinteistön jäteastioihin. Kiinteistökohtaisen kuljetuksen ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen pakkausjätteiden keräys järjestetään pääsääntöisesti ekopisteissä, joita järjestää alueella Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy ja Ylä-Savon jätehuolto. Ekopisteiden sijainnit ovat osoitteessa www.kierratys.info.

Tekstiilijäte toimitetaan Ylä-Savon jätehuolto Oy:n järjestämiin keräyspisteisiin.

Paperijätteen jätehuolto on kokonaan tuottajien järjestämää. Jos kiinteistöillä on käytössään paperintuottajien järjestämä paperinkeräysastia, on paperijäte laitettava siihen. Muutoin kiinteistöjen käytössä on tuottajien järjestämä paperijätteen alueellinen keräys. Keräys on järjestetty tavallisesti ekopisteille, joilla kerätään muitakin kierrätettäviä jätteitä.

Jotta kierrätettävät jätteet saadaan hyödynnettyä materiaalina, on lajittelussa noudatettava lajitteluohjeita. Pakkausjätteiden osalta noudatetaan tuottajien lajitteluohjeita, jotka löytyvät Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n internet-sivuilta www.rinkiin.fi. Kunnallisen jäteyhtiön, Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n lajitteluohjeet ovat näiden ohjeiden kanssa yhtenäiset. Kartongin, lasin ja muovin keräykseen ei saa laittaa muita kuin pakkauksia, jotta varmistetaan jätelajin soveltuvuus tuottajan järjestämään kierrätykseen. Metallin osalta keräykseen otetaan vastaan sekä metallipakkaukset että muu asumisessa syntyvä pienmetalli. Jos lajitteluohjeet muuttuvat, noudatetaan uusia ohjeita.

Myös muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin pakkausjätteet ja paperi on kerättävä erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottopaikkaan. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, sähkö- ja elektroniikkaromu ja ajoneuvojen renkaat. Kun ne toimitetaan tuottajien vastaanottoon, ne saadaan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Pantilliset juomapakkaukset on toimitettava näitä varten järjestettyihin palautuspisteisiin, josta ne saadaan toimitettua uusio- tai materiaalihyötykäyttöön.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi jätehuoltomääräysten luvussa 10 annettujen määräysten mukaisesti, sillä nämä jätteet voivat aiheuttaa terveys- ja ympäristöhaittoja, jos ne laitetaan sekajätteen joukkoon.

Puutarhajäte, risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava säännöksen mukaisesti kunnan tai Ylä-Savon jätehuollon osoittamaan vastaanottopaikkaan. Jätteiden sallitusta omatoimisesta käsittelystä, kuten puhtaan puun polttamisesta kiinteistön tulisijoissa ja puutarhajätteen kompostoinnista, on säännökset jätehuoltomääräysten 17 ja 18 §:ssä.

Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksessa (26 §) määrän ja haitallisuuden vähentämiseen ja käsittelyyn liittyviä määräyksiä sekä erilliskeräysvelvoitteita (27 §), jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta. Tämä jäte tulee toimittaa Ylä-Savon jätehuollon ylläpitämälle jätekeskukselle. Mikäli remontointipalveluita tarjoava yritys vastaa asuinkiinteistöllä syntyvän rakennus- ja

purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä, eikä siitä voida antaa jätehuoltomääräyksissä määräyksiä.

14 § Sekajäte

Etusijajärjestyksen noudattamiseksi on tärkeää, että yhdyskuntajätteestä saadaan syntypaikkalajittelun ja erilliskeräyksen kautta eroteltua kaikki kierrätyskelpoiset jakeet. Vaikka jätteet lajitellaan huolellisesti, syntyy kiinteistöillä aina myös sellaista jätettä, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti tai ekopisteissä. Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä onkin oltava sekajätteelle kiinteistökohtainen jäteastia tai kimppa-astia. **Aluekeräyspisteiden käyttäjien on toimitettava sekajäte aluekeräyspisteeseen.** Muihin pisteisiin sekajätettä ei voi toimittaa.

Sekajäte ohjautuu energiahyötykäyttöön. Sekajäte poltetaan Riikinvoiman ekovoimalaitoksessa, jossa tuotetaan sähköä ja lämpöä. Tämän vuoksi sekajätteen joukkoon ei saa laittaa energiahyödyntämiseen soveltumattomia jätteitä. Esimerkiksi sekajätteen joukossa oleva metalli kasvattaa tuhkamäärää ja sen metallipitoisuutta, kuluttaa laitteistoa sekä lisää tukosriskiä polttoaineen käsittelyssä. Lasi ja keramiikka kasvattavat nekin tuhkamäärää ja lisäävät laitteiston kulumista. PVC-muovi ei sovellu energiana hyödynnettäväksi, sillä sen sisältämä kloori tuottaa palatessaan myrkyllisiä klooriyhdisteitä. PVC-muovia on tyypillisesti esimerkiksi sadevaatteissa, vahakankaissa, suihkuverhoissa, toimistomapeissa ja muovitaskuissa, uimarenkaissa ja muissa puhallettavissa leluissa sekä muovimatoissa ja muoviputkissa.

Säännöksessä on mahdollistettu poikkeaminen siltä osin, kun kyseessä ovat yksittäiset pienet palamattomat jätteet, joille ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti tai ekopisteissä. Sekajäteastiaan saa siis laittaa yksittäisiä lasi- ja posliiniastioiden sirpaleita ja yksittäisiä pieniä PVC-muovisia esineitä, sillä olisi kohtuutonta vaatia toimittamaan tällaisia pieniä eriä erikseen jätekeskukselle tai jäteasemalle. Suuremmat erät (esimerkiksi rikkoutuneet ikkunat tai PVC-tuotteiden erät) on kuitenkin toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan, koska poltossa ne aiheuttavat haittaa. Lasipakkauksia ja metallia ei sekajäteastiaan saa laittaa edes pieniä määriä, koska ne voi toimittaa vaivattomasti joko kiinteistöllä olevaan erilliskeräykseen tai ekopisteeseen. Vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa sekajäteastiaan. Sekajäteastiaan kuulumattomat jätteet on listattu tarkemmin jätehuoltomääräysten 23 §:ssä.

15 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteiden pohjana on jäteasetuksessa (978/2021) säädetyt velvoitetasot. Asetuksen mukaan taajama-alueilla, vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöillä, on asumisessa syntyvät bio- ja pakkausjätteet sekä pienmetalli lajiteltava ja erilliskerättävä omiin kiinteistökohtaisiin jäteastioihin. Lisäksi asetuksen mukaan biojätteen erilliskeräys on laajennettava koskemaan kaikkia asuinkiinteistöjä yli 10 000 asukkaan taajamissa.

Jätehuoltomääräysten mukaan biojäte on erilliskerättävä kaikissa jätehuoltoviranomaisen määrittelemissä taajamissa sellaisilta kiinteistöiltä, joissa on vähintään viisi asuinhuoneistoa. Tätä laajempi jokaista asuinkiinteistöä koskeva biojätteen erilliskeräysvelvoite on asetettu jäteasetuksen 17 §:n mukaisesti yli 10 000 asukkaan taajamaan eli lisälmen keskeiselle kaupunkialueelle. ~~Biojätteen laaja erilliskeräysvelvoite tulee voimaan jätehuoltomääräysten 49 §:n mukaisesti 19.7.2024.~~

Biojätteen erilliskeräyksen vaihtoehtona on kompostointi. Mikäli kiinteistöllä kompostoidaan biojätteet, on kompostoinnissa noudettava jätehuoltomääräysten 17 §:ää. Jotta kompostointi voisi korvata kokonaan biojätteen erilliskeräyksen sellaisilla kiinteistöillä, joita keräysvelvoite koskee, on kompostoinnista huolehdittava ympärivuotisesti. Jos biojäte esimerkiksi kompostoidaan kiinteistöllä vain kesäaikaan, on biojätteen erilliskeräys järjestettävä talviajalle.

Pakkausjätteet ja muu samaa materiaalia oleva jäte eli kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli on erilliskerättävä jäteasetuksen 18 ja 19 §:n ja näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti kaikilta vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöiltä taajamissa. ~~Jätehuoltomääräysten 49 §:n siirtymäsäännöksen mukaisesti nämä erilliskeräysvelvoitteet tulevat voimaan 1.7.2023 niillä kiinteistöillä, joita keräysvelvoitteet eivät ole vielä aiemmin koskeneet.~~

Biojätteen ja pakkausjätteiden erilliskeräysvelvoitteet koskevat sekä vakituisesti asuttuja kiinteistöjä että sellaisia vapaa-ajan kiinteistöjä, joilla on vähintään viisi lomahuoneistoa tai vapaa-ajan asuinrakennusta.

Yksikkö, johon erilliskeräyksen velvoitteet kohdistuvat, on kiinteistö. Kiinteistön käsitettä tulkitaan jäteasetuksen 17 §:n perustelujen mukaisesti jätteen keräyksen

järjestämisen näkökulmasta. Tällöin kiinteistöllä sijaitsevaksi katsottavien huoneistojen lukumäärä ei ole jokaisessa tilanteessa yhteneväinen esimerkiksi kiinteistörekisteriin merkittyjen kiinteistöyksikköä koskevien tietojen kanssa, vaan merkitystä voidaan antaa myös kiinteistön ja sillä sijaitsevien rakennusten omistus- ja hallintasuhteille sekä jätepistettä käytännössä käyttävien asuinhuoneistojen lukumäärälle. Olennaista on, että kiinteistö muodostaa jätehuollon järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Käytännössä samalla tontilla voi esimerkiksi olla viisi omakotitaloa tai paritaloa, mutta ilman asunto-osakeyhtiömuotoa. Jos kullakin talolla on oma jätepisteensä, rinnastuu tilanne omalla tontilla sijaitseviin yksittäisiin omakotitaloihin tai paritaloihin, eivätkä vähintään viidelle asuinhuoneistolle säädetyt erilliskeräysvelvoitteet koske tontilla sijaitsevia taloja. Toisaalta erilliskeräysvelvoite koskee niitä asunto-osakeyhtiöitä, joissa samaa jätepistettä käyttää vähintään viisi asuinhuoneistoa, riippumatta siitä, muodostuuko asunto-osakeyhtiö erillispientaloista tai esimerkiksi rivitaloista. Säännöksen mukaisen huoneistorajan laskennassa ei ole merkitystä sillä, kuinka monen tontin alueelle asunto-osakeyhtiöön kuuluvat rakennukset sijoittuvat.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet koskevat taajamia. Jäteasetuksessa taajamalla tarkoitetaan rakennusryhmää, jossa on vähintään 200 asukasta ja jossa rakennusten välinen etäisyys on yleensä enintään 200 metriä. Näissä jätehuoltomääräyksissä taajamarajauksen pohjana on käytetty tätä virallista taajama-aineistoa (lähteenä Suomen ympäristökeskuksen yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä YKR). Lisäksi rajauksissa on otettu huomioon alueiden asemakaavoitus sekä tieverkosto. Taajamat onkin rajattu osin poiketen YKR-taajamarajauksesta niin, että niihin on sisällytetty tiheimmin rakennetut, pääosin asemakaavoitetut alueet ja muut hyvin tiheästi rakennetut alueet, jolla on pääosin kuntien ylläpitämä katuverkosto. Sellaisia taajamien reuna-alueita, joilla asutus on maaseutumaisempaa ja joilla on jätteenkuljetuksen logistiikan kannalta haastavaa yksityistieverkostoa, on rajattu velvoitteiden ulkopuolelle.

Vähintään viiden huoneiston kiinteistöt sijaitsevat lähes poikkeuksetta rajatuilla taajama-alueilla eli keräysvelvoitteet tulevat koskemaan niitä. Muutamat yli viiden asuinhuoneiston kiinteistöt tulevat jäämään erilliskeräysvelvoitteen ulkopuolelle, koska ne eivät sijaitse taajamissa.

Keräyspaperi kuuluu tuottajavastuun piiriin ja sen keräyksestä on säädetty erikseen jätelaissa. Jätelain 49 §:n mukaisesti tuottajan on järjestettävä paperin kuljetus maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottopaikasta, jos kiinteistö

sijaitsee muualla kuin pientalo tai haja-asutusalueella. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaperin keräystä varten tarvittavat tilat kiinteistölle. Velvollisuus ei kuitenkaan koske pientaloja tai muita vastaavia kiinteistöjä eikä haja-asutusalueella sijaitsevia kiinteistöjä. Käytännössä siis taajamien asunto-osakeyhtiöt ovat paperin kiinteistöittäisen keräyksen piirissä. Muutoin paperinkeräys on järjestetty alueellisissa paperinkeräyspisteissä.

Kunnallinen jäteyhtiö järjestää biojätteen, kartonkipakkausten, muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin keräyksen ja kiinteistöittäisen kuljetuksen jätehuoltoviranomaisen rajaamalla taajama-alueilla. Nekin kiinteistöt, joita em. kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet eivät koske, voivat taajamissa liittyä Ylä-Savon jätehuollon järjestämään erilliskeräykseen vapaaehtoisesti.

Taajamissa biojätteen, kartonkipakkausten, muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin keräyspalvelu tilataan aina kunnalliselta jäteyhtiöltä. Nekin kiinteistöt, joita hyötyjätteiden erilliskeräysvelvoite ei koske, voivat siis ottaa vapaaehtoisesti hyötyjätteiden keräyksen kunnalliselta jäteyhtiöltä. Keräystä ei voi ottaa miltään muulta taholta. Haja-asutusalueilla kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen ulkopuolella kierrätettävien jätteiden vapaaehtoiseen keräykseen voi liittyä sopimalla asiasta yksityisen jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Haja-asutusalueilla biojätteet on suositeltavaa kompostoida ja muut kierrätettävät jätteet toimittaa ekopisteisiin.

16 § Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Määräyksissä on asetettu jäteasetuksen kanssa yhteneväiset erilliskeräysvelvoitteet myös muille kuin asuinkiinteistöille. Jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet koskevat kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevia kiinteistöjä, kuten kuntien virastoja, kouluja ja päiväkoteja. Velvoitteita sovelletaan myös asuntoloihin ja muuhun vastaavaan asumiseen sellaisissa tilanteissa, joissa asuinhuoneistojen määrä alittaa 1514§:ssä asetetun lukumäärän, mutta asukkaita on niin paljon, että jätteitä kuitenkin syntyy 1615 §:ssä säädettyjä määriä.

Erilliskeräysvelvoitteet on asetettu em. kiinteistöille kertymän mukaisesti (kg /viikko). Biojätteelle keräys on oltava aina, kun kiinteistöllä on ruoan valmistusta, ruokala tai ravintola taikka biojätettä syntyy muutoin merkittäviä määriä eli vähintään 10 kg

viikossa. Tämä tarkoittaa noin 50 litraa biojätettä viikossa. Biojätettä koskien on otettava huomioon erilliskeräysvelvoitteiden lisäksi jätelain ja jäteasetuksen mukaiset elintarvikejätteen ehkäisy- ja kirjanpitovelvoitteet. Elintarvikealan toimijoiden eli esimerkiksi ravitsemuspalvelujen on jäteasetuksen 29 §:n mukaan luovutettava käyttämättä jääneet elintarvikkeet uudelleenjakeluun ensisijaisesti ihmisravinnoksi, jos se voidaan tehdä elintarviketurvallisuutta vaarantamatta ja kohtuullisin kustannuksin. Kun biojätettä syntyy, on toimijoiden pidettävä kirjaa elintarvikejätteen määrästä ja käsittelystä jätelain 118 a §:n ja jäteasetuksen 34 §:n mukaisesti.

Biojätteen lisäksi erilliskeräysvelvoitteet on asetettu lasipakkauksille ja metallille sekä muovi- ja kartonkipakkauksille. Lasipakkauksille ja metallille keräys on oltava järjestettynä, jos niitä syntyy vähintään 2 kg viikossa. Tämä tarkoittaa noin 5–10 litraa. Muovi- ja kartonkipakkauksille erilliskeräysvelvoitteen rajana on vähintään 5 kg:n kertymä viikossa. Tämä tarkoittaa noin parin sadan litran kertymää (tilavuuspainoon vaikuttaa paljon se, miten tiiviisti muovi- ja kartonkipakkausjätteet ovat jätteastiassa).

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet ovat voimassa jätehuoltoviranomaisen määrittelemissä taajamissa. Näin erilliskeräys on logistisesti ja ympäristön kannalta järkevää.

Samoin kuin asuinkiinteistöt, myös muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat kiinteistöt voivat ottaa taajamissa ja muualla vapaaehtoisen erilliskeräyksen. Taajamissa kuljetuksista sovitaan kunnallisen jäteyhtiön kanssa ja taajamien ulkopuolella yksityisten jätteenkuljetusyritysten kanssa.

Vaikka jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet eivät koske elinkeinonharjoittajia ja muita kunnan jätehuollon järjestämismvastuulle kuulumattomia toimijoita, on huomattava, että jäteasetuksessa säädetään niille täysin vastaavat erilliskeräysvelvoitteet. Kaikkien jätteen tuottajien on noudatettava jäteasetuksen mukaisia velvoitteita.

Energiajäte

~~Määräyksissä kielletään yksiselitteisesti energiajätteen keräys koskien kunnan jätehuollon järjestämismvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä siltä osin kuin kyseessä on yhdyskuntajäte. Etusijajärjestyksen mukaisesti jätteet tulee energiahyödyntämisen sijasta käyttää hyödyksi materiaalina, kun tämä on~~

~~kokonaisuuden kannalta järkevää. Mikäli energijätettä on kerätty, on energijakeeseen aikaisemmin laitettut hyötyjätejakeet kerättävä erikseen näiden jätehuoltomääräysten 14 ja 15 §:n mukaisesti. Näin se saadaan etusijajärjestyksen mukaisesti materiaalihyötykäyttöön. Energijakeeseen aiemmin lajiteltu kierrätyskelvoton jäte on sen sijaan laitettava sekajäteastiaan, josta se toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön järjestämään energiahyötykäyttöön. Päällekkäistä energijätteen ja energiaksi toimitettavan sekajätteen keräystä ei ole sen aiheuttamien ylimääräisten ympäristövaikutusten ja kustannusten vuoksi järkevää tehdä.~~

4. Luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

17 § Kompostointi

Biohajoavat elintarvike- ja puutarhajätteet on suositeltavaa kompostoida kiinteistöllä, jos kiinteistö ei ole biojätteen erilliskeräyksen piirissä. Kompostoinnilla biojätteet saadaan hyödynnettyä kiinteistöllä. Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan biojätteen kompostointi, kun se tehdään säännöksen mukaisesti siten, ettei haittoja aiheudu. Kompostointiin ei kiinteistöillä velvoiteta, sillä väärin hoidettuna kompostoinnista voi olla enemmän haittaa kuin hyötyä. Kompostiin saa laittaa vain maatuvaa jätettä, koska vain tällainen jäte voidaan kompostoimalla käsitellä haittattomaksi. Kompostoriin ei saa kuitenkaan laittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai niiden osia, jotteivat ne pääse leviämään kompostimullan mukana. Vieraslajit on lueteltu kansallisessa vieraslajiluettelossa (vieraslajit.fi). Vieraslajien oikeasta käsittelystä saa tietoa kunnalliselta jäteyhtiöltä.

Biojätteen kompostointia varten on määräyksen mukaan oltava suljettu kompostori eli siinä on oltava pohjalevy tai -verkko sekä kansi. Pohjalevy tai -verkko estää haittaeläinten, kuten jyrsijöiden, pääsyn kompostoriin. Kansi ehkäisee mahdollisia kompostoinnin hajuhaittoja, suojaa kompostia haittaeläimiltä ja estää sadevesien hallitsemattoman pääsyn kompostoriin. Kompostorin tulee olla ilmastoitu, mutta ilmastointiaukkojen koon ei tule olla yli 7 mm, jotta kompostoriin ei pääse haittaeläimiä. Ympäri vuoden käytettävän kompostorin on suositeltavaa olla lämpöeristetty, mutta tätä ei vaadita, jos kompostori täyttää muutoin edellä esitellyt vaatimukset. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon, että kompostorin tilavuuden tulee olla riittävä kaikille kiinteistöllä syntyville biojätteille huomioiden talviaikaan

tapahtuva hidastuminen tai pysähtyminen kompostoitumisessa. Elintarvikejätteiden kompostointi ei ole kompostorille asetettujen vaatimusten vuoksi sallittua esimerkiksi aumassa, kompostointikehikossa tai avolantalassa.

Jätehuoltomääräysten mukaisesti kompostorin tulee olla tarkoitukseen sopiva. Tämä tarkoittaa muun ohella sitä, että kompostorin tulee olla valmistettu sellaisista aineista, joista ei ole haittaa ympäristölle. Kylmälaitteista valmistetut kompostorit eivät näin ollen ole jätehuoltomääräysten mukaisia. Alkuperäisestä käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet määritellään sähkö- ja elektroniikkaromuksi (kts. valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkaromusta 519/2014). Sähkö- ja elektroniikkaromua pidetään lähtökohtaisesti vaarallisena jätteenä. Vanhojen kylmälaitteiden kylmä- eli jäähdytysaineena on niiden rakenteissa käytetty CFC-yhdisteitä (freoneja), jotka ovat otsonikerrokselle vaarallisia. CFC-yhdisteet korvanneet jäähdytysaineet eivät nekään ole ympäristölle vaarattomia. Kylmälaitteesta tehdyn kompostorin rakenteisiin sisältyy ympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita. Vaikka kylmäaineita olisi otettu talteen, niitä on myös eristeissä, joista ne voivat päästä ympäristöön. Kylmälaitteista tehdyt kompostorit voivat näin ollen aiheuttaa ympäristöhaittoja.

Jotta kyseessä olisi asianmukainen kompostointi, elintarvikejätteen tulee olla selvästi maaton ennen kuin se poistetaan kompostorista. Mikäli käytössä on sisäkompostori, jossa kompostointiaika on lyhyt, eivät elintarvikkeet tavallisesti ehdi maata riittävästi tässä kompostorissa, vaan tyypillisesti tarvitaan vielä toinen suljettu kompostori kompostimassan jälkikompostointia varten. Viime vuosina yleistynyt Bokashi-menetelmä ei sekään ole yksin riittävä biojätteen käsittelyyn. Bokashi-menetelmässä eloperäinen jäte laitetaan tarkoitukseen suunniteltuun ämpäriin fermentoitumaan eli käymään hapettomassa tilassa. Tämän jälkeen Bokashista poistettu eloperäinen aines on vielä jälkikompostoitava asianmukaisessa kompostorissa ennen kuin sen voi hyödyntää omassa puutarhassa.

Kompostoria on tyhjennettävä ennen sen täyttymistä, joka tapauksessa vähintään vuoden välein, niin että kiinteistöllä syntyvä biojäte mahtuu aina kompostoriin. Kompostoitunut massa on hyödynnettävä omatoimisesti, jotta kyseessä on aidosti biojätteen materiaalihyötykäyttö.

Kompostori voi olla myös kahden tai useamman **(korkeintaan yhteensä viiden)** naapurikiinteistön tai muun lähikiinteistön **taikka huoneiston** yhteinen. Yhteinen kompostori voi toimia erityisesti pienillä talouksilla paremmin kuin oma kompostori. **Yhteinen kompostori voi olla korkeintaan muutamalla omakotitalolla tai paritalolla.**

Taloyhtiöissä kompostointi toimii tyypillisesti pienillä, korkeintaan 10 huoneiston kiinteistöillä. Kompostorissa tai kompostoreissa on kuitenkin oltava riittävästi tilavuutta yhtä taloutta kohti. 1–5 henkilölle riittää tyypillisesti 100–250 litran kompostori, ja 6–10 henkilölle riittää tavallisesti 250–400 litran kompostori ja 10–25 henkilölle 400–1000 litran kompostoritilavuus. Kompostorin riittävää tilavuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon, onko kyseessä lämpöeristetty vai -eristämätön kompostori. Eristämätön kompostori jäätyy talviaikana herkemmin ja kompostointiprosessi hidastuu, joten tilavuutta on varattava tällöin enemmän. Riittävä tilavuus on otettava huomioon myös silloin, jos biojätteet kompostoidaan taloyhtiössä erilliskeräyksen sijaan. Jos kompostori on usean kiinteistön yhteinen, on huolehdittava siitä, että kompostori on sijoitettu paikkaan, jossa se on tosiasiasa aina käyttäjien saavutettavissa.

Jäteasetuksen 43 §:n mukaan jätteen haltijan on annettava biojätteen omatoimisesta käsittelystä tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle, joka hoitaa tietoaineiston käsittelyn ja rekisteriin merkitsemisen. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti tai sähköisellä lomakkeella. Ilmoitus on annettava asetuksen mukaisesti vähintään kahden kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta ja samoin toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava vähintään kahden kuukauden kuluessa. Tietoja on päivitettävä jätehuoltoviranomaiselle vähintään viiden vuoden välein, vaikka muutoksia ei olisi tullut. Tietoja päivitettäessä riittää myös suullinen ilmoitus. Jos uutta ilmoitusta kompostoinnista ei tehdä, kompostointitieto poistetaan rekisteristä.

Kompostointi-ilmoituksen on sisällettävä tiedot mm. kompostorin rakenteesta, sijainnista ja käytöstä, jotta voidaan varmistua siitä, että kompostointi on järjestetty kiinteistöllä määräysten mukaisesti. Tarpeen mukaan ilmoituksen tekijää voidaan ohjeistaa korjausten tekemiseen. Ilmoituksen perusteella tieto kompostoinnista viedään rekisteriin ja se on käytettävissä sekä valvontaa, neuvontaa että raportointia varten. Kompostointitiedot otetaan huomioon mm. valtakunnallisessa yhdyskuntajätteen kierrätysasteen laskennassa.

Säännöksessä on asetettu erityisiä velvoitteita kuivakäymäläjätteen, lemmikkieläinten ulosteiden ja pienpuhdistamolietteiden kompostointiin, sillä niitä kompostoitaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen torjumiseen. Kompostointi on tämän vuoksi sallittua vain tarkoitukseen sopivassa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, joka on suojattu haittaeläinten pääsylvästä ja jonka valumavesien pääsy maahan on estetty.

Puutarhajätettä saa kompostoida lämpöeristämättömässä kompostorissa, kompostointikehikossa tai aumassa, sillä se on ominaisuuksiltaan sellaista, ettei haittoja helposti aiheudu. Kompostoinnin pitää kuitenkin olla hallittua ja puutarhajätteiden kompostiakin pitää hoitaa, sillä pelkkä puutarhajätteiden läjittäminen ei ole kompostoimista. Myöskään puutarhajätteen kompostoriin ei saa laittaa vieraslajeja tai niiden osia siten, että ne voivat päästä leviämään ympäristöön. Puutarhajätettä ei saa kuljettaa puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille, jossa se aiheuttaa ympäristön rumentumista ja yleisen viihtyvyyden vähentymistä. Jos puutarhajätettä ei kompostoida omalla kiinteistöllä, se on kuljetettava kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämään vastaanottoaikkaan määräysten 13 ~~12~~ §:n mukaisesti.

Kompostorin sijoittamisessa on huomioitava se, ettei siitä saa aiheutua ympäristöhaittaa tai haittaa naapureille. Muun kuin pelkän puutarhajätteen kompostorin on oltava riittävän suojaetäisyyden päässä talousvesikaivosta ja vesialueesta, jottei veden pilaantumista pääse tapahtumaan. Kompostori voidaan kuitenkin aina sijoittaa rakennuslupakuviin merkittyyn jätehuollolle varattuun tilaan, johon myös jäteastiat on sijoitettu.

Jätevesiviemäriin liitettyjen jätemyllyjen käyttäminen on kielletty, koska ne voivat aiheuttaa ongelmia viemäriverkostossa. Myös ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty, sillä se voi jähmettyä viemäreihin. Nestemäistä rasvaa ei voi laittaa myöskään biojätteen erilliskeräykseen tai sekajäteastiaan, vaan se on ensin kovetettava tai esimerkiksi imeytettävä paperiin. Pienet määrät ylimääräistä rasvaa voi kompostoida.

18 § Jätteen polttaminen

Jätteiden hävittäminen polttamalla on jätehuoltomääräyksissä pääsääntöisesti kielletty. Kiinteistön tulisijoissa voidaan polttaa risuja ja oksia sekä puhdasta, kuivaa, kyllästämätöntä ja maalaamatonta käytöstä poistettua puutavaraa eli puhdasta jätetuuta. Tällaista materiaalia voidaan polttaa ilman haittojen aiheutumista. Sen sijaan käsitellyn puun, kuten paine- ja pintakäsitellyn puun, lastulevyn ja muovipinnoitettujen puulevyjen poltto on vähäisessäkin määrin kiellettyä.

Paperia, pahvia ja kartonkia voidaan kiinteistöjen tulisijoissa polttaa vähäisiä määriä vain sytykkeenä. Tällöinkin on huomattava, ettei polteta aikakauslehtiä tai sellaisia kartonkipakkauksia, joissa on myös metalli- tai muovikalvot (esim. maito- ja mehupurkit). Muutoin kuin sytykkeenä jätettä ei saa polttaa lainkaan. Muovijätteiden

poltto on kokonaan kielletty. Kun jätteitä poltetaan pienkiinteistöjen tulisijoissa, palamisolosuhteet eivät ole sellaisia, mitä hallitulta yhdyskuntajätteiden poltolta voidaan edellyttää. Savukaasujen mukana ympäristöön joutuu nokea ja hajua sekä terveydelle haitallisia yhdisteitä, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista ja viihtyisyshaittoja.

Jätteiden avopoltto on kiellettyä. Avopoltolla tarkoitetaan myös jätteiden polttamista tynnyrissä tai vastaavassa astiassa. Avopolttona voidaan polttaa ainoastaan kuivia olkia, risuja, oksia, kantoja ja puhdasta puuta taajaman sekä asemakaavoitettujen alueiden ulkopuolella, mutta tällöinkin on huomioitava, ettei toiminnalla saa aiheuttaa haittaa ympäristölle tai naapureille. Taajamissa, joissa asuu ja oleskelee paljon ihmisiä, ei edes tällaisten pihanhoitotöissä syntyvien jätteiden polttaminen ole sallittua. Palamisolosuhteet ovat lähes poikkeuksetta sellaiset, että haittoja esiintyy. Puutarhajätteiden vastaanotto on kunnissa järjestetty, joten ne voidaan käsitellä asianmukaisesti ja kohtuullisin kustannuksin muutenkin kuin polttamalla. Suuri osa puutarhajätteistä voidaan myös käsitellä kiinteistökohtaisesti kompostoimalla tai hakettamalla oksat ja risut katteeksi.

19 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen

Jätteiden sijoittaminen maahan tai upottaminen vesistöön on hallitsematonta jätteiden käsittelyä, joka on jätelain nojalla kiellettyä. Tästä voi myös aiheutua ympäristön pilaantumista. Tämän vuoksi jätteiden hautaaminen maahan tai vesistöön upottaminen, myös jälle vieminen, on määräyksessä erityisesti kielletty.

Kuolleiden lemmikkieläinten ja riistan käsittelyssä muodostuvien osien hautaaminen on sallittua koko maassa Ruokaviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Ruokaviraston ohjeiden mukaan kuolleet lemmikkieläimet hävitetään ensisijaisesti hautaamalla tai tuhkaamalla. Kuolleita tuotantoeläimiä koskee oma sääntelynsä, josta tietoa saa Ruokavirastolta.

20 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Säännöksessä on mahdollistettu tietyin edellytyksin omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoinen ja kertaluontoiseksi luokiteltava käyttö omassa maanrakentamisessa. Toiminta on mahdollista vain pohjavesialueen ulkopuolella, jottei ympäristöhaittoja aiheudu. Edellytyksenä on, että tiili- ja

betonimurskeen käyttö korvaa vastaavaan tarkoitukseen sopivien maa-ainesten käyttöä ja säästää näin luonnonvaroja. Puhdas tiili- ja betonimurske ei sisällä epäpuhtauksia kuten muovia tai rautaa ja hyödyntäminen voidaan katsoa pienimuotoiseksi, kun hyödynnettävät massat mahtuvat peräkärriin. Muutoin kyseessä on kielletty jätteen hautaaminen maahan.

Hyödyntämisestä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja hyödyntäminen on mahdollista vain, kun asiasta ilmoitetaan riittävän aikaisin. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää toimenpiteen tai asettaa sille ehtoja. Tällä varmistetaan toiminnan asianmukaisuus.

Muu kuin säännöksessä tarkoitettu omassa asumisessa syntyvän tiili- ja betonimurskeen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa ei ole jätehuoltomääräysten nojalla sallittua. Muu hyödyntäminen voi olla mahdollista kunnallisten ympäristönsuojelumääräysten mukaisin edellytyksin ja menettelyin. Kun kyse on laitostainen tai ammattimainen hyödyntäminen, noudatetaan valtioneuvoston asetusta eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (ns. MARA-asetus, 843/2017).

5. Luku Jäteastiat ja niiden tyhjentäminen

21 § Jäteastiatyypit

Määräyksissä edellytetään, että kiinteistön haltijalla tulee olla käytössään kiinteistöllä riittävä määrä jäteastioita määräysten mukaista jätteiden keräämistä varten. Tällä varmistetaan, että kiinteistöllä on syntyvään jätemäärään ja -laatuun nähden asianmukaiset keräysvälineet.

Määräyksen mukaan jäteastian on oltava sellainen, että se soveltuu kerättävälle jätelajille, jotta jätteet saadaan kuormattua sujuvasti jäteautoon. Jäteastian koon on vastattava kiinteistöllä syntyvää jätemäärää ja astian on oltava aina suljettavissa tyhjennysväli huomioon ottaen. Jos näin ei ole, jätteet voivat levitä ympäristöön aiheuttaen roskaantumista. Kiinteistön jäteastian tilavuus onkin valittava siten, että jätemäärän vaihdellessakin jätteet mahtuvat aina jäteastiaan. Lisäksi erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että erilliskerättäviä kierrätettäviä jätteitä varten varataan riittävästi astiatilavuutta. Näin kierrätettäviä jätteitä ei ohjaudu ylitäytön vuoksi sekajätteeseen. Tyypillisesti esimerkiksi biojätteen keräykseen riittää yksi 240

litran jäteastia korkeintaan 25 asuinhuoneiston kiinteistölle, kun astia tyhjennetään viikoittain.

Suurimmaksi osaksi kiinteistöillä käytetään käsin siirrettäviä, pyörällisiä ja kannellisia enintään 660 litran jäteastioita. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jäteastian hankinta kuuluu kiinteistön haltijalle.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jäteastioiden hankinta ja jäteastioiden uusiminen kuuluu kunnalliselle jätelyhtiölle, ei kiinteistön haltijalle. Keskitetyllä hankinnalla pyritään parantamaan asiakkaille tarjottavaa palvelua. Lisäksi yhtenäinen astiakalusto kohentaa jätehuollon yleistä ilmettä, alentaa keräyskustannuksia, parantaa kuljettajien työturvallisuutta ja tehostaa jätteiden keräystä. **Lähtökohtaisesti kiinteistön haltija arvioi kunnallisen jätelyhtiön antaman neuvonnan pohjalta, minkä kokoiset jäteastiat sopivat parhaiten kiinteistön tarpeisiin ja tilaa jäteastiat kiinteistölle. Jos kiinteistön haltija ei tilaa jäteastioita, mutta kyseessä on näiden jätehuoltomääräysten 6 §:n mukaisesti kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liitettävä kiinteistö, kunnallinen jätelyhtiö toimittaa kiinteistölle jäteastiat suhteuttaen niiden koon kiinteistöllä syntyvään jätemäärään, keräyspaikan kokoon ja määräysten 24 §:n mukaisiin mahdollisiin tyhjennysväleihin. Omakotitaloille toimitetaan biojätteen ja sekajätteen keräykseen pienin mahdollinen jäteastia (140 litraa). Tätä useamman asuinhuoneiston kiinteistöille toimitetaan biojätteen keräykseen 140–240 litran jäteastia, sekajätteen sekä muovi- ja kartonkipakkausten keräykseen 240–660 litran jäteastia sekä lasipakkauksille ja metallille 140–360 litran jäteastia. Jäteastioita uusitaan vähitellen yhtiön toimesta, kun niiden kunto sitä edellyttää.**

Jos kiinteistöillä on kiinteistön haltijan itse hankkimia käsin siirrettäviä jäteastioita, joita kiinteistön haltija ei halua vaihtaa tai joita ei ole vielä tarvetta vaihtaa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätelyhtiön tarjoamaan jäteastiaan on näidenkin astioiden oltava voimassa olevan jäteastiastandardin mukaisia. Näin voidaan varmistaa jätteen koneellisen kuormaamisen turvallisuus ja sujuvuus. Tällä hetkellä koneellisesti kuormattaville jäteastioille on molemmissa kuljetusjärjestelmissä noudatettava standardia SFS-EN 840-1:2020, SFS-EN 840-2:2020, SFS-EN 840-3:2020 tai SFS-EN 840-4:2020

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa voidaan käyttää käsin siirrettävien jäteastioiden sijaan maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, mikäli ne sopivat keräyslogistiikkaan. Samoin poikkeuksellisten jäte-esineiden ja suurten jätemäärien keräykseen voidaan käyttää muita jäteastioita, kuten puristimia. Sopivuus

keräyslogistiikkaan on varmistettava jätteenkuljetusyrityksiltä tai kierrätettävien jätteiden osalta kunnalliselta jäteyhtiöltä, jotta varmistetaan, että jäteastian tyhjennykset saadaan hoidettua ongelmitta.

Määräyksissä on kielletty kokonaan vaijerikuormattavien vaihtolavojen tai pikakonttien käyttö silloin, kun kyseessä on kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvan jätteen keräys. Nämä jäteastiat ovat kuormattaessa riski kuljettajien työturvallisuudelle, minkä vuoksi ne on korvattava muilla, toimivilla ja turvallisilla jäteastioilla.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jäteyhtiö vastaa käsin siirrettävien jäteastioiden hankinnasta. Muuten kiinteistön haltijat vastaavat itse jäteastioiden, syväkeräyssäiliöiden ja puristimien, hankinnasta ja ylläpidosta. Lisäksi ne elinkeinotoiminnan ja muut vastaavat kiinteistöt, joiden jätehuollosta kunnallinen jäteyhtiö huolehtii kunnan toissijaisen vastuun perusteella, hankkivat kaikki jäteastiat itse.

22 § Jäteastian merkitseminen

Jäteastiat on määräyksen mukaan merkittävä kyseistä jätelajia osoittavalla merkinnällä, jotta sekä tyhjentäjälle että käyttäjälle on selvää, mitä jätettä kukin astia sisältää. Lisäksi tyhjennyksistä vastaavan yhteystiedot on löydettävä jäteastioista tai niiden välittömästä läheisyydestä, jotta ongelmatilanteissa yhteystiedot ovat asiakkaille helposti nähtävissä. Jäteasetuksen mukaisesti myös jätehuoltomääräyksissä edellytetään, että jäteastiassa tai sen välittömässä läheisyydessä on riittävät jätteiden lajitteluohjeet, jotka ohjaavat jäteastioiden käyttäjiä.

Jäteastia, joka ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on yksilöitävä kiinteistön tai kimpan osoitteella. Samoin on yksilöitävä jäteastia, joka sijaitsee keräyspaikassa, jossa on useamman jätteen haltijan jäteastioita. Kiinteistökohtaisen jäteastian osalta merkitsemisvastuu on jäteastiaa käyttävällä jätteen haltijalla, kimpoissa yhteyshenkilöllä. Jäteastian yksilöinti varmistaa, että jätteenkuljettaja tyhjentää oikean jäteastian esimerkiksi sellaisissa paikoissa, joissa eri jätteen haltijoiden jäteastiat voivat muutoin sekoittua. Myös mahdollisiin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaasti, kun jäteastiat on yksilöity.

23 § Jäteastioiden täyttäminen

Jäteastioiden täyttämistä koskevalla määräyksellä ohjataan sitä, että jäteastioihin laitetaan vain niihin kuuluvia jätteitä ja astiat täytetään oikein. ~~Jäteastioille ja irtojätösäkeille on annettu myös enimmäispainorajat. Käytännössä painorajat edellyttävät, että painavien jätelajien, kuten biojätteen ja lasin, keräykseen käytetään pieniä jäteastioita (korkeintaan 240 litraa).~~ Käsiniirrettävään jäteastiaan laitettavan jätteen enimmäispainorajana voidaan pitää noin 60 kg:aa, jolloin jäteastia on vielä käsiniirrettävyyttä vaarantamatta siirrettävissä. Painoraja on ohjeellinen, koska jäteastioita ei punnita. Erityisesti painavilla jätelajeilla, kuten biojätteellä jäteastiaa ei tule täyttää aivan täyteen. Säännöksellä varmistetaan, ettei kuljettajan työturvallisuus vaarannu ja jätteet saadaan kuormattua ilman haittojen aiheutumista.

Jätteiden pitäisi aina mahtua kiinteistön jäteastioihin. Jos kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltuva jäte ei yksittäisessä poikkeustapauksessa mahdu kokonsa tai määränsä puolesta jäteastiaan, se voidaan määräyksen mukaan tilapäisesti sijoittaa jäteastian välittömään läheisyyteen, josta se kuormataan jäteauton kyytiin. Ylimääräinen jäte on pakattava niin, että jäteauton kuljettaja saa sen yksin turvallisesti ja helposti kuormattua, esimerkiksi vahvaan jätösäkkiin. Tällöin irtojätösäkin enimmäispainorajana voidaan pitää noin 15 kg:aa. Pakattu ylimääräinen jäte ei saa missään tilanteessa aiheuttaa haju- tai jyräjähaittoja. Sellaisia jätteitä, joita kuljettaja ei voi yksin kuormata, kuten rikkoutuneita huonekaluja, ei voi jättää jäteastian viereen, vaan ne on kuljetettava määräysten 10 §:n mukaisesti omatoimisesti. Jos ylimääräistä jätettä on poikkeuksellisesti huomattavasti normaalia enemmän, on sen poiskuljettamisesta hyvä sopia etukäteen.

Määräyksessä on lueteltu ne aineet ja esineet, jotka on ennen jäteastiaan sijoittamista pakattava huolellisesti. Erityisesti sekajäte ja biojäte on tavallisesti pakattava, jottei aiheudu esimerkiksi astian likaantumista. Sellaisia jäteastiaan soveltuvia jäte-esineitä, jotka eivät likaa jäteastiaa, ei tarvitse kuitenkaan pakata. Lisäksi on määrätty, mitä jätteitä ei saa laittaa lainkaan yhdyskuntajätteen jäteastioihin. Luettelossa on mainittu esimerkiksi palo- ja räjähdysvaaraa aiheuttavat jätteet, vaaralliset jätteet ja nestemäiset jätteet. Ylipäätään mitään sellaista jätettä, joka voi aiheuttaa työturvallisuusriskin tyhjentäjälle tai vahingoittaa jäteastiaa tai kuljetuskalustoa taikka vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormausta tai purkamista, ei saa jäteastiaan laittaa. Jotkin jätteet, kuten vaaralliset jätteet, aiheuttavat haittaa

tai vaaraa loppukäsittelyssä. Määräyksellä pyritään varmistamaan käyttäjän, jätehuollon toteuttajan ja ympäristön kannalta turvallinen ja toimiva jätehuolto.

24 § Jäteastioiden tyhjennysvälit

Määräyksessä on säädetty, miten usein kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevat jäteastiat tulee tyhjentää. Määräys on annettu, koska säännölliset, riittävät tyhjennysvälit tukevat järjestetyn jätteenkuljetuksen logistiikkaa ja varmistavat, ettei jätteistä aiheudu haittoja ympäristölle tai terveydelle.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa biojäte on tyhjennettävä kesäaikaan viikon välein ja talviaikaan vähintään kahden viikon välein. Biojätteen jäteastian tyhjennysvälin on oltava tiheä, koska jäte voi muutoin aiheuttaa hygieenistä haittaa ja hajua. Liian pitkään jäteastiassa oleva hajoava jäte voi myös houkuttaa haittaeläimiä, kuten kärpäsiä. Määräyksissä on kuitenkin mahdollistettu vähän biojätettä tuottaville kiinteistöille tai biokimpoille (jäteastia alle 10 asuinhuoneiston käytössä) pidempi, kahden viikon tyhjennysväli kesäaikaan ja neljän viikon tyhjennysväli talviaikaan. Näin erilliskeräys ei muodostu näillä kiinteistöillä kohtuuttomaksi syntyvään jätemäärään nähden hyvin tiheän tyhjennysvälin vuoksi.

Taajamassa sekajätteen tyhjennysväli on kaksi viikkoa kesäaikaan ja neljä talviaikaan, jos sekajäte sisältää biojätettä ja voi näin ollen aiheuttaa helposti haittoja ympäristöön. Jos biojäte lajitellaan erikseen ja laitetaan biojätteen erilliskeräykseen tai kompostoidaan, voi sekajätteen tyhjennysväli olla pidempi eli neljä viikkoa kesällä ja kahdeksan viikkoa talvella. Sekajätteen tyhjennysväli on haja-asutusalueella kaksi viikkoa kesäaikaan ja kahdeksan viikkoa talviaikaan. Jos haja-asutusalueella biojäte kompostoidaan ympäri vuoden voi tyhjennysväli olla kahdeksan viikkoa ympäri vuoden. Vaikka biojäte lajiteltaisiin, voi sitä joutua vähäisiä määriä sekajäteastiaan esimerkiksi ruokapakkausten mukana. Lisäksi sekajäte sisältää tyypillisesti erilaisia hygieniatuotteita. Näiden syiden vuoksi tyhjennysvälin on oltava riittävän tiheä. Riittävillä tyhjennysväleillä varmistetaan myös se, ettei jätteitä käsitellä kiinteistöillä määräysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla tai viedä luvattomiin paikkoihin sen vuoksi, etteivät ne mahdu kiinteistön jäteastiaan pitkän tyhjennysvälin vuoksi.

Vähän jätettä tuottaville pienille talouksille on mahdollistettu tietyin edellytyksin normaalia pidempi tyhjennysväli sekajäteastialle. Taajamassa tyhjennysväli voi olla kahdeksan viikkoa ympäri vuoden ja haja-asutusalueella tyhjennysväli voi olla puolestaan kahdeksan viikkoa kesällä ja 12–16 viikkoa talvella. Erityisen pitkä tyhjennysväli on mahdollinen asuinkiinteistöillä, joilla syntyvä jätemäärä on

vähäinen (jäte mahtuu vaivattomasti korkeintaan 240 litran jäteastiaan) ja sekajäte ei sisällä biojätettä. **lisalmessa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä** normaalia pidennetyn tyhjennysvälin myöntäminen edellyttää kirjallista ilmoitusta jätehuoltoviranomaiselle. **Pielavedellä sekajäteastian pidennetystä tyhjennysvälistä voi sopia suoraan jäteyhtiön kanssa.** Muutoksilla pyritään kannustamaan jätteiden synnyn ehkäisyyn ja jätteiden lajitteluun. Samalla kuitenkin varmistetaan, että tyhjennysvälit ovat riittävän tiheät siten, ettei jätettä ohjaudu epäasianmukaiseen käsittelyyn, eikä jätteistä aiheudu haittaa.

Kartonki- ja muovipakkauksilla tyhjennysväli voi olla kahdeksan viikkoa. Kartonki- ja muovipakkaukset sisältävät tyypillisesti ruokajätteen jäämiä ja niiden kertymä on suhteellisen suurta, joten tyhjennysvälien on oltava muita kierrätettäviä jätteitä tiheimmät. Lasipakkauksilla ja metallilla tyhjennysväli voi olla 16 viikkoa. Pitkä tyhjennysväli on mahdollinen, koska näiden jättejakeiden kertymä on tyypillisesti pieni ja materiaali on kohtalaisen helppo puhdistaa ennen jäteastian laittamista niin, ettei haittoja niin helposti aiheudu.

Vakituisesti asuttujen kiinteistöjen lisäksi myös vapaa-ajankiinteistöjen jäteastiat on tyhjennettävä riittävän usein. Vain kesäaikaan (viikot 18–40) käytettävissä olevilla vapaa-ajan asunnoilla jäteastiat on tyhjennettävä vähintään kaksi kertaa, korkeintaan kahdeksan viikon välein. Tämä edellyttää kiinteistöllä biojätteiden erilliskeräystä tai asianmukaista kompostointia. Talviaikaan vapaa-ajan kiinteistön jäteastia on tyhjennettävä tarpeen mukaan, esimerkiksi vapaa-ajan kiinteistöllä vietetyn loman jälkeen. Jos vapaa-ajan kiinteistöllä vietetään aikaa säännöllisesti ympäri vuoden, on jäteastia tyhjennettävä säännöllisesti omakotitalon tyhjennysvälin mukaisesti. Jos taas vapaa-ajan kiinteistö on käytössä muulloin kuin kesäaikaan, voidaan vaadittavat tyhjennykset ajoittaa tälle ajanjaksolle. Muita tyhjennyksiä on tilattava lisäksi tarpeen mukaan, ettei jäteastiaan jää missään tilanteessa jätteitä pitkäksi aikaa.

Jäteastiat on aina mitoitettava oikein syntyvään jätemäärään nähden. Jos jätettä syntyy vain vähän, on perusteltua valita korkeintaan 240 litran jäteastia. Syntyvään jätemäärään nähden ylisuuren jäteastian käyttö ei oikeuta tyhjennysvälin pidennykseen. Toisaalta ei tule käyttää liian pieniä jäteastioita.

Erikseen on säädetty, että kierrätettävien jätteiden jäteastiat on tyhjennettävä siten, ettei niiden täyttymisen seurauksena aiheudu kierrätettävien jätteiden sijoittamista sekajätteen joukkoon, sillä tällöin jätettä ohjautuisi turhaan etusijajärjestyksen vastaiseen käsittelyyn. Jätteet, joiden säilyttäminen kiinteistöllä voi aiheuttaa haittaa

ympäristölle tai terveydelle, on kuljetettava määräyksen mukaan viipymättä asianmukaiseen käsittelyyn.

25 § Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen

Kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää määräajaksi vakituksessa asuinkäytössä olevan kiinteistön ollessa kokonaan käyttämättömänä lomamatkan tai muun syyn vuoksi. Keskeyttäminen on mahdollista myös muilla ympärivuotisessa käytössä olevilla kiinteistöillä, kuten kouluilla ja päiväkodeilla, jos ne ovat tietyn ajanjakson kokonaan käyttämättä. Vapaa-ajan kiinteistöjen kiinteistökohtaisille jäteastioille on mahdollistettu keskeyttämisen siten, että korkeintaan yhden vaadittavasta kahdesta tyhjennyksestä voidaan keskeyttää, jos kiinteistölle ei oleskella lainkaan. Tyhjennyksiä ei voi poistaa miltei vuodelta kokonaan, vaan tällöin on haettava poikkeamista jätehuoltomääräyksistä.

Keskeyttämisellä mahdollistetaan joustot palveluun silloin, kun kiinteistöllä on ollut säännölliset astiantyhjennykset, ja niitä ei tietynä määräaikana tarvita. Jotta jäteastian tyhjennykset voitaisiin keskeyttää siten, että tyhjennysväliksi tulee määräysten 24 §:ää pidempi aikaväli, on kiinteistön tyhjillään olon käytännössä kestettävä pidempään kuin mitä jäteastian normaali tyhjennysväli on. Jäteastia on lisäksi tyhjennettävä ennen keskeytyksen alkamista, jottei jäteastiaan jää jätteitä pitkäksi ajaksi. Tämä tyhjennys voidaan tehdä joko normaalin tyhjennysrytmin mukaisesti tai se voidaan siirtää tarpeen mukaan aikaisemmaksi.

Määräaikaisen keskeytyksen kestäessä korkeintaan kuusi kuukautta asiasta sovitaan **jätteen kuljetuksen järjestäjästä riippuen** jätteenkuljetusyrityksen tai kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Tällä tavoin normaalien lomamatkan ja vastaavien yhteydessä asian saa hoidettua jätteenkuljetusyrityksen tai kunnallisen jäteyhtiön asiakaspalvelun kautta. Muut keskeytykset myöntää hakemuksen perusteella jätehuoltoviranomainen, koska tällöin on jo selvittävä tarkemmin pitkään kestävän keskeytyksen perusteet sen säännösten mukaisuuden varmistamiseksi. Jätteenkuljetusyritys tai kunnallinen jäteyhtiö voi ohjata asiakasta ottamaan yhteyttä jätehuoltoviranomaiseen myös silloin, kun on epäselvyyttä siitä, onko kiinteistö todella pyydetyn keskeytyksen aikana käyttämätön.

Keskeytystarpeesta on ilmoitettava vähintään kolmea arkipäivää ennen keskeytyksen toivottua alkamista, jotta kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen tyhjennysreitille ehditään tehdä tarvittavat muutokset. Ilmoitusta ei voi tehdä aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen toivottua keskeytyksen aloitusajankohtaa.

Tällä pyritään siihen, ettei perusteettomia keskeyttämispyyntöjä tehdä pitkän ajan päähän, jolloin kiinteistön käyttötilannekin voi jo muuttua.

Keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistö on luotettavasti esitetyn syyn perusteella tilapäisesti kokonaan käyttämätön. Keskeytystä ei voida käyttää, jos kiinteistöllä kuitenkin osin oleskellaan, ja jätettä voi syntyä. Jäteastian tyhjennysten keskeyttämisestä ei voi käyttää myöskään niin, että sillä pidennetään jäteastian tyhjennysväliä näiden määräysten vastaiseksi kiinteistön ollessa käytössä. Toistuvissa keskeytyksissä jätteenkuljetusyritysten tai kunnallisen jätelyhtiön tulee ohjata yhteydenotot jätehuoltoviranomaiselle, joka voi asiakkaan hakemuksen perusteella arvioida, onko keskeyttämiselle todelliset perusteet.

26 § Kunnossapito ja pesu

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa pitämään jäteastian kunnossa ja puhdistamaan sen riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tästä syystä jätehuoltomääräyksissä on säädetty, että jätteen haltijalle kuuluu vastuu jäteastian korjauksesta, kunnossapidosta ja puhdistamisesta. Jätteen haltijan on tarkistettava jäteastioiden kunto ja tiiveys säännöllisesti. Jäteastioissa ei esimerkiksi saa olla sellaisia aukkoja, joista haittaeläimet voivat päästä jäteastiaan.

Jäteastiat on pestävä tarpeen mukaan, sekajäteastiat kuitenkin vähintään vuosittain ja biojäteastiat kaksi kertaa vuodessa. Näin varmistetaan, ettei jäteastioista aiheudu haittaa käyttäjille, tyhjentäjälle tai ympäristölle.

6. Luku Jätteen keräyspaikat

27 § Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti. Jätehuoltomääräyksissä annetaan tarkempia määräyksiä keräyspaikan järjestämiseen ja jäteastioiden sijoittamiseen liittyen.

Säännöksessä on asetettu keräyspaikalle vaatimukset, joilla varmistetaan toimiva jätteenkuljetus. Jätteiden keräykselle on valittava kiinteistöllä paikka, jossa jätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta ei aiheudu tarpeetonta haittaa tai vaaraa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai tyhjentäjälle. Ajoväylien tulee olla kantavia, ja jätteenkuljetusten sujuvuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi keräyspaikan välittömässä läheisyydessä on oltava raskaalle kalustolle sopiva

kääntöpaikka. Jäteauto tarvitsee kääntyäkseen 20 x 20 metriä laajuisen alueen. Koska määräyksessä vaaditaan välitöntä läheisyyttä, voi etäisyys keräyspaikalta kääntöpaikalle olla korkeintaan joitakin kymmeniä metrejä.

Jos jäteastian tyhjentäminen edellyttää liikkumista yksityisellä tiellä, on tienpitäjällä vastuu tien kunnossapidosta. Tienpitäjä vastaa myös siitä, että tie kestää jäteauton painon (kuormatun jäteauton paino on 18–26 tonnia) ja että jäteautolla voi liikkua tiellä turvallisesti. Jätehuolto on yksi välttämättömistä peruspalveluista, joten mahdollisten painorajoitusten aikana kelirikkoaikana tienpitäjän tulee osoittaa lupa kuljetusten suorittamiselle liikennemerkkein. Jos tielle ei voida väliaikaisesti ajaa, on jäteastiat tuotava paikkaan, josta ne voidaan tyhjentää. Muutoin jätteet voivat jäädä pitkäksi aikaa kiinteistöille ja aiheuttaa haittoja. Jos yksityistie ei kestä lainkaan jäteautolla ajoa tai sitä rajoitetaan pitkinä ajanjaksoina, on keräyspaikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa järjestettävä muualle kantavan ja esteettömän kulkuyhteyden varrelle. Jäteauton kuljettaja tekee aina arvion siitä, onko keräyspaikalle johtavaa tietä turvallista ajaa ja on velvollinen jättämään tyhjennyksen tekemättä, mikäli tien kunto on niin heikko tai olosuhteet muutoin niin haastavat, että tyhjennyksen suorittaminen voi aiheuttaa turvallisuusriskin.

Jätehuoltomääräyksessä on asetettu vaatimus sille, miten lähelle jätteiden keräyspaikkaa jäteauton on päästävä. Keräyspaikkaa järjestettäessä on otettava huomioon, että jäteauton tarvitsema ajoväylän leveys on vähintään 3,4,4 metriä, kaarteissa 4 metriä ja vapaa kulkukorkeus 4,4,4 metriä. Enimmäisetäisyyksien määrittelemisellä varmistetaan kuljetusten sujuvuus ja tehokkuus. Kiinteistön haltija voi sopia jätteenkuljetusyrityksen tai kunnallisen jäteyhtiön kanssa keräyspaikan sijoittamisesta säännöksestä poikkeavaan paikkaan. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa tällöin voidaan periä jätetaksan mukainen lisämaksu, koska jäteastioiden tyhjentämisestä aiheutuu tällaisissa paikoissa ylimääräistä työtä ja lisäkustannuksia tavanomaisissa paikoissa sijaitseviin keräyspaikkoihin verrattuna.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu vaatimus sille, että työpaikkahuoneistojen ja enemmän kuin kaksi huoneistoa käsittävän asuinkiinteistön keräyspaikka tulee sijoittaa vähintään kahdeksan metrin etäisyydelle kiinteistön ilmanottoaukoista ja asuinhuoneiden ikkunoista. Suojaetäisyydelle varmistetaan, ettei kyseisistä, isoimmista jätteiden keräyspisteistä aiheudu haittaa kiinteistöissä oleskeleville. Jos kuitenkin kunnan rakennusjärjestyksessä on poikkeavaa sääntelyä, noudatetaan rakennusjärjestystä.

Jätehuoltomääräysten lisäksi jätteen keräyspaikkaa koskien on otettava huomioon rakentamismääräyskokoelma, kunkin kunnan rakennusjärjestys ja paloturvallisuusnäkökohdat. Suomen Pelastusalan keskusjärjestö suosittelee yksittäisten enintään 660 litran jäteastioiden vaakasuuntaiseksi turvaetäisyydeksi rakennusten räystääslinjasta 4 metriä, useamman astian 6 metriä ja jätekatosten 8 metriä. Lisätietoja on oppaassa ”Pihan jäteastiat ja tuhopolttojen torjunta” (Suomen Pelastusalan keskusjärjestö, 2020). Asuinkiinteistöjen keräyspaikkojen suunnittelussa ja rakentamisessa on lisäksi syytä ottaa huomioon Rakennusteollisuuden ohjekortti RT 103638 Asuinkiinteistöjen jätehuolto, jossa on kattava ohjeistus keräyspaikan järjestämisestä.

Kiinteistön jäteastioiden luokse on oltava esteetön pääsy, jotta jäteastiat saadaan aina tyhjennettyä. Mikäli keräyspaikalle pääsy on estynyt esimerkiksi väärin pysäköidyn ajoneuvon vuoksi, ei jätteenkuljettajan tarvitse tyhjennyksen yhteydessä lähteä selvittämään, saadaanko esteet pois jäteastioiden luota.

Keräyspaikka on määräysten mukaan mitoitettava siten, että eri jätelajien jäteastiat voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jäteastioita. Kiinteistöillä on suositeltavaa varata keräyspaikkaan tilavuutta siten, että siihen mahtuu nykytilannetta enemmänkin jäteastioita, koska lajitteluelvoitteet voivat muuttua. Keräyspaikkaan tulee olla esteetön pääsy, jotta kaikki keräyspaikan käyttäjät voivat tuoda jätteet jäteastioihin vaivattomasti. Keräyspaikan on oltava saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä, sillä tällaiset esteet hankaloittavat jätteiden keräystä. Jos korkeuseroja on, on keräyspaikalle järjestettävä riittävän loivat luiskat. Oviaukkojen on oltava riittävän leveät, jotta jäteastiat mahtuvat siitä vaivatta. Ovien tulisi olla 400 mm suurinta jäteastiaa leveämmät sujuvan ja turvallisen tyhjennyksen vuoksi. Käytännössä suurin 660 litran jäteastia vaatii 1250 mm kulkuaukon (kuljetusleveys 850 mm + varaus 400 mm).

Keräyspaikan pohjalle ja jäteastioiden siirtoväylille on annettu määräyksiä, joilla parannetaan jäteastioiden tyhjennettävyyttä ja kestävyyttä sekä jätteenkuljettajien työturvallisuutta. Lisäksi keräyspaikan kunnossapidolle, kuten lumitöille ja liukkauden estolle, on asetettu määräyksessä vaatimukset. Keräyspaikan ylläpidosta on huolehdittava, jotta jätteenkuljettaja voi liikkua keräyspaikalla turvallisesti ja jätteet saadaan tyhjennettyä toimivasti.

Väärinkäsitysten välttämiseksi määräyksessä on maininta siitä, että keräyspaikka on varattava ainoastaan jätehuollolle eli sitä ei voida käyttää muuna varastona. Keräyspaikan välittömään läheisyyteen ei saa jättää sellaista tavaraa, jota ei ole

tarkoitettu vietäväksi jätteen käsittelypaikalle tai hyödynnettäväksi, sillä muutoin on vaarana, että tavarat kuormataan jätteenä jäteautoon.

28 § Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen

Monilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä keräyspaikka eli käytännössä jätekatos tai -huone taikka jäteastiat on lukittu. Määräyksen mukaan lukituksessa on käytettävä kaksoispesällistä lukkoa niin, että toiseen pesään sopii jätehuoltoviranomaisen hallinnoima jätehuoltoavain. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää seinään upotettavaa avainsäilöä tai numerokoodilukitusta. Asiasta on aina ilmoitettava kunnalliselle jäteyhtiölle ja jätteenkuljetusyritykselle. Tarkoituksena on, ettei kuljettajien tarvitse kuljettaa mukanaan lukuisia eri avaimia, vaan he voivat käyttää yhtä tai korkeintaan muutamaa sarja-avainta. Näin nopeutetaan jätteen keräystä ja vähennetään oikean avaimen puuttumisesta aiheutuvia viivytyksiä tyhjennyksissä. Keräyspaikan lukitus ei saa olla itsestään salpautuva ja lukkiutuva, jotta jätekatoksesta tai -huoneesta pääsee aina ulos ilman avainta.

29 § Keräyspaikan suojaaminen

Määräyksessä on asetettu velvoite sijoittaa taajamissa keräyspaikat, joissa on vähintään neljä käsin siirrettävää jäteastiaa, jätekatokseen tai jäteastiasuojaan. Vaatimus on voimassa ainoastaan taajamissa, jossa jätekatokset ovat erityisen tärkeitä ympäristön siisteyden varmistamiseksi. Jätekatokset ovat kuitenkin suositeltavia myös haja-asutusalueella. Katokset helpottavat jätehuollon järjestämistä ja ehkäisevät roskaantumista. Jos käytössä on jäteastiasuoja, on kiinteistön haltijan huolehdittava suojan puhtaanapidosta niin, ettei jäteastioiden ja suojan väliin kerry jätteitä. Keräyspaikan suojaamisvaatimus koskee ainoastaan käsin siirrettäviä jäteastioita kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä.

30 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet

Alueellisia jätteiden keräyspisteitä koskevat määräykset ovat voimassa sekä kunnallisen jäteyhtiön, tuottajien että mahdollisten muiden tahojen järjestämällä alueellisilla keräyspisteillä, kuten **aluekeräyspisteillä** sekä ekopisteillä. Näillä määräyksillä ohjataan sekä keräyspisteitä käyttäviä tahoja että keräyspisteiden pitäjiä.

Keräyspisteitä käyttäville asetetuilla vaatimuksilla liittyen vastaanotettaviin jätteisiin ja niiden sijoittamiseen varmistetaan, ettei keräyspaikoille tuoda jätteitä, joiden käsittelyyn ei ole varauduttu tai joille ei ole tilaa. Keräyspisteisiin kuulumattomat jätteet aiheuttavat hankaluuksia ja lisäkustannuksia jätteiden kuljettamiselle ja käsittelylle. Jos jäteastioihin ei enää sovi jätteitä, ei jätteitä voi jättää jäteastian viereen, vaan on käytettävä muuta keräyspistettä. Näin ehkäistään roskaantumista.

Keräyspisteiden pitäjille on asetettu vaatimuksia liittyen pisteen ylläpitoon ja jäteastioiden tyhjentämiseen, jotta voidaan estää terveyshaitat, ympäristön likaantuminen ja roskaantuminen. Alueellisissa keräyspisteissä on oltava säännöksen mukaan siitä vastaavan tahon yhteystiedot, jotta asiakkaat voivat helposti ilmoittaa ongelmatilanteista, kuten ylitäysistä jäteastioista.

7. Luku Jätteenkuljetus

31 § Kuormaaminen

Määräyksessä on asetettu sallitut ajat jätteiden kuormaukselle taajamissa asuinkiinteistöillä tai niiden läheisyydessä. Määräyksellä rajoitetaan kuormauksesta aiheutuvaa melua asuinkiinteistöillä erityisesti yöaikaan, jolloin melu on erityisen häiritsevää, koska asuinkiinteistöillä on tarvetta alhaiseen melutasoon unen ja levon vuoksi.

Tavallisesti jätteiden kuljetukset hoidetaan arkisin ja lauantaisin, mutta poikkeuksellisesti kuormaamista voi olla tarvetta tehdä myös sunnuntaisin ja muina pyhäpäivinä viikolle sattuvien arkipyhien **takia**.

Määräyksen mukaan jätteenkuljettajan on huolehdittava, että jätettä ei pääse leviämään kuormauksen aikana ympäristöön, jottei ympäristö roskaannu.

32 § Kuljettaminen

Säännöksessä on asetettu vaatimuksia sille, millaisessa säiliössä jätteet on kuljetettava tai miten jätteet on peitettävä, jottei jätettä pääse ympäristöön. Kuljetuksen aikana ympäristöön leviävä jäte voi aiheuttaa tapaturman vaaraa ja roskaantumista.

Kuljetustapa tai -välineet eivät saa heikentää erilliskerättävien jättejakeiden kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta. Jätelain 15 §:n mukaan erilliskerätyt tai erilaatuiset

jätteet voidaan kuljettaa samassa säiliössä vain silloin, kuin se ei aiheuta haittaa niiden kierrättämiselle tai hyödyntämiselle ja tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta asiasta on sovittu tuottajien kanssa. Saman kuljetuskaluston käyttö vuoroperään eri jätejakeiden kuljetuksissa ei myöskään saa heikentää kerätyn jättejakeen kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta. Erilliskerätty jättemateriaali ei siis saa esimerkiksi likaantua kuljetuskalustosta niin, että kierrätettävyys heikentyy.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava määräyksen mukaan selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta, joka koskee mm. lietteiden, pilaantuneiden maa-ainesten, POP-jätteiden rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Jätelain 121 §:n mukaisen siirtoasiakirjan tarkoituksena on turvata jätteiden toimitus asianmukaiseen käsittelyyn, minkä lisäksi siirtoasiakirja luo edellytyksiä jätteiden kuljetusten seurantaan ja valvontaan.

33 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Jätelain 39 §:ssä määrätään jätteenkuljettajan velvollisuudesta ilmoittaa tiedot tehdyistä jätteenkuljetuksissa. Velvoitetta täsmennetään jäteasetuksen 42 §:ssä. Tietojen toimittamisvelvollisuutta ja toimittamisen tapaa täsmennetään jätehuoltomääräyksissä. Säännöksen mukaan jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eriteltyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä neljännesvuosittain jätehuoltoviranomaisen ilmoittaman aikataulutuksen mukaisesti. Tietojen saanti on tarpeen kuljetusten seuraamiseksi.

Säännöksen mukaan kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jäteyhtiö voi sopia jätteenkuljettajien kanssa kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen kuljetustietojen toimittamisesta siten, että jäteyhtiö toimittaa kuljetustiedot jätehuoltoviranomaiselle jätteenkuljettajan sijaan jätehuoltoviranomaisen kanssa sovitulla tavalla sähköisesti. Tällöin jätteenkuljettajan ei tarvitse toimittaa tietoja jätehuoltoviranomaiselle erikseen.

Jätehuoltoviranomainen voi tarkastella saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetustietoja SIIRTO-rekisterin kautta. SIIRTO-rekisteri on Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämä rekisteri sähköisten siirtoasiakirjojen tiedoista. Velvollisuus toimittaa kuljetustietoja jätehuoltoviranomaiselle ei koske jätelainsäädännön mukaisesti saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetustietoja, jos kuljetustiedot on toimitettu SIIRTO-rekisteriin.

Tiedot jätehuoltoviranomaiselle on toimitettava taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Tietojen tulee olla muokattavissa ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja, jotta tietojen siirtäminen viranomaisrekisteriin olisi mahdollisimman tehokasta. Tiedot saadaan tällä tavalla vietyä rekisteriin oikeellisesti niin, että inhimillisten virheiden mahdollisuus tietojen syöttämisessä saadaan minimoitua. Tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentaohjelmista on saatavilla ilmaisversioita, eikä tietojen toimittaminen tällä tavoin ole kuljettajille kohtuutonta

34 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Säännöksessä on määrätty se, mihin jätteenkuljettajien on kerätyt jätteet toimitettava. Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat ja kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetut jätteet on kuljetettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan. Jätteitä ei saa kuljettaa muihin vastaanottopaikkoihin. Tuottajavastuunalaiset pakkausjätteet veloitetaan jätelain mukaisesti kuljettamaan kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen osoittamaan ja tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan. Näin varmistetaan, että jätteet ohjautuvat asianmukaisesti ja kattavasti sille taholle, joka vastaa jätelain mukaisesti jätteiden käsittelystä.

Jätteiden alkuperän ja hyödyntämiskelpoisuuden varmistamiseksi on tärkeää, että kunnan jätehuoltovastuun piiriin kuuluvat jätteet kuljetetaan suoraan jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottopaikkaan. Kuljettaja ei tämän vuoksi voi välivarastoida kuljettamaansa kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa jätettä, ellei kunnallinen jäteyhtiö ole katsonut välivarastointia tarpeelliseksi ja sopinut tästä kuljettajan kanssa. Välivarastointipaikka ei saa toimia jätteen vastaanottopaikkana, jos sillä ei ole siihen tarvittavia lupia (esim. ympäristölupa tai jätelain 100 §:n mukainen rekisteröinti).

Säännöksessä tuodaan esille myös yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämisestä koskevat veloitteet ja käytännöt. Määräyksellä pyritään siihen, että vastaanottopaikoille toimitetaan vain sinne tarkoitettua jätettä, jotta jatkokäsittely on toimivaa ja ympäristöhaittoja ei pääse syntymään.

8. Luku Erotuskaivojätteet ja lietteet

35 § Erotuskaivojätteet ja niiden toimittaminen käsiteltäväksi

Hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen tyhjentämisestä on huolehdittava säännöllisesti. Kyseisten kaivojen tyhjentäminen ja hoitaminen ovat ennakoivia toimia, joilla ehkäistään ongelmia viemäriverkostossa. Myös hulevesijärjestelmästä liete on tyhjennettävä tarvittaessa. Kirjanpito vaatimus tyhjennyksistä on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

Erotuskaivojätteet saa luovuttaa säännöksen mukaisesti kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Kiinteistön haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Kuljetusyrityksen kuulumisen jätehuoltorekisteriin voi tarkistaa esimerkiksi Suomen Ympäristökeskuksen ylläpitämästä jätehuoltokompassi.fi -verkkosivulta. Kun lietteet luovutetaan tällaiselle kuljettajalle, varmistetaan kuljetusten asianmukaisuus ja jätteiden päätyminen luvalliseen käsittelypaikkaan. On huomattava, että öljynerotuskaivojen ja osin myös hiekanerotuskaivojen jätteet ovat vaarallista jätettä, joiden kuljetuksessa ja käsittelyssä vaaditaan erityistä huolellisuutta.

Säännöksessä veloitetaan kuljettamaan erotuskaivojätteet kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan siltä osin kuin kyse on sellaisesta jätteestä, joka syntyy kunnan jätehuollon järjestämispiiriin kuuluvalla kiinteistöllä. Tämä veloite koskee jätteenkuljettajaa. Muilta kiinteistöiltä lietteet kuljetetaan valittuun luvalliseen vastaanottoaikaan. Erotuskaivojätteiden kuljettaminen vastaanottoaikoisiin, joilla ei ole edellytyksiä käsitellä lietteitä asianmukaisesti, voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

36 § Lietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi

Saostussäiliöiden ja pienpuhdistamoiden lietteiden poiston vähimmäistyhjennysveloite on asetettu jätevesijärjestelmän häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi sekä ehkäisemään ympäristölle ja terveydelle aiheutuvaa

haittaa. Saostussäiliöistä ja niitä vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Umpisäiliöt on tyhjennettävä niiden täytyessä. Umpisäiliöiden tarkoitus on pitää jätevedet sisällään, joten taloudellisinta on suorittaa tyhjennys, kun säiliö on täytynyt. Umpisäiliöiden on oltava täysin ehjiä ja tiiviitä ja niiden kunnon tarkastaminen on myös helpointa tehdä tyhjennettäessä. Tyypillisesti tyhjennykset tehdään useaan kertaan vuodessa. Umpisäiliön kunnon varmistamiseksi ja kiinteistön jätevesien asianmukaisen käsittelyn turvaamiseksi myös umpisäiliöille on määrätty viiden vuoden vähimmäistyhjennysväli.

Lietteiden vähimmäistyhjennysväliä koskeva sääntely koskee kaikkia sellaisia kiinteistöjä, joita käytetään ja lietettä syntyy. Pienille talouksille ja vapaa-ajan kiinteistöille on mahdollistettu muita kiinteistöjä pidempi tyhjennysväli, koska niillä syntyvän jätevesilietteen määrän on arvioitu olevan tyypillisesti vähäinen. Samalla kuitenkin varmistetaan, että lietteiden tyhjennysvälit ovat riittävän tiheät, ettei jätevesilietteistä aiheudu haittaa ympäristölle tai kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmälle. Liian pitkät tyhjennysvälit myös hankaloittaisivat tyhjennysten käytännön suorittamista, koska jätevesiliete kovettuu säiliössä.

Saostussäiliöt, joihin johdetaan pelkästään harmaita jätevesiä tai virtsaa, tulee tyhjentää tarvittaessa. Harmailla jätevesillä tarkoitetaan jätevettä, joka on peräisin ainoastaan pesemisestä, siivoamisesta, keittiöstä tai muusta vastaavasta toiminnasta. Harmaa jätevesi ei sisällä vesikäymälän huuhteluvettä tai esimerkiksi kuivakäymälän suotovesiä. Mustien jätevesien eli käymäläjätevesien käsittelyyn tarkoitetut saostussäiliöt on tyhjennettävä useamminkin, jos jätevesijärjestelmän suunnittelijan / valmistajan ohjeet näin edellyttävät. On tärkeää huomata, että vähimmäistyhjennysvälejä on noudatettava, vaikka lietteen käsittely tapahtuisi kiinteistöllä omatoimisesti.

Jätevesilietesäiliöihin kertyvän lietteen lisäksi on huolehdittava fosforinpoistokaivojen suodatinmassojen, biosuotimiin kertyvien massojen sekä maapuhdistamoiden massojen jätehuollosta. Kirjanpitovaatimus on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

Lietteet saa luovuttaa säännöksen mukaisesti kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Jätelain 94 § velvoittaa jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavat toimijat tekemään hakemuksen alueelliselle ELY-keskukselle toiminnan hyväksymiseksi

tähän rekisteriin. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että kuljettaja toimii ammattimaisesti, lakien ja asetuksen mukaan, toiminnasta ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja kuljetuskalusto soveltuu käyttötarkoitukseensa. Kun lietteet luovutetaan tällaiselle kuljettajalle, varmistetaan kuljetusten asianmukaisuus. Jätteen haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin.

Säännöksessä veloitetaan kuljettamaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva liete kunnan osoittamaan paikkaan. Tämä velvoite koskee lietteen kuljettajaa. Käytännössä vastaanottoaikoina toimivat kunnalliset jätevedenpuhdistamot. Määräyksessä estetään lietteiden kuljettaminen laajamittaisesti esimerkiksi läheiselle maatilalle, joka ei ole kunnan osoittama käsittelypaikka. Lietteiden kuljettaminen vastaanottoaikoihin, jolla ei ole edellytyksiä käsitellä lietteitä asianmukaisesti, voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

37 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse

Saostus- ja umpisäiliöiden ehjyyden ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä tyhjennysten mahdollistamiseksi jätehuoltomääräyksissä on annettu määräyksiä koskien lietesäiliöiden kunnossapitoa ja saavutettavuutta tyhjennettäessä. Jätevesilietesäiliöiden rakenteiden on oltava ehjiä, turvallisia ja tarkoitukseen sopivia, jotta säiliöt saadaan tyhjennettyä toimivasti, eikä lietettä pääse ympäristöön. Säiliöiden luokse on päästävä esteettömästi ja turvallisesti yleisesti käytössä olevalla tyhjennyskalustolla. Pääsyn lietesäiliöiden luokse on oltava näin ollen kantava, eikä edessä saa olla esimerkiksi istutuksia tai piharakenteita. Lisäksi kuljetuskalustolle on varattava riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka.

Määräys säiliöiden kunnossapidosta ja esteettömän kulkuyhteyden varmistamisesta kohdistuu kiinteistön haltijaan. Tyhjennysedellytyksistä kiinteistöllä vastaa viimekädessä kiinteistön omistaja, sillä edellytysten täyttäminen voi vaatia esimerkiksi puiden kaatoja tai muita isohkoja muutostöitä kiinteistöllä. Tyhjennystä koskevien mahdollisten ohjeiden antamisesta voi vastata kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, kuten kiinteistöllä asuva tai sitä käyttävä henkilö, joka on tilannut tyhjennyksen.

Saarella tai muutoin vailla riittävän kantavaa tieyhteyttä olevien kiinteistöjen lietetyhjennykset ovat usein haasteellisia järjestää. Jos kiinteistön haltija ei voi järjestää yleisesti käytössä olevalle kalustolle kulkuyhteyttä kiinteistölle, on kiinteistöllä käytettävä jätevesijärjestelmää, jonka lietesäiliö tyhjenetään laitevalmistajan käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti itse ja säiliöistä poistettu liete käsitellään omatoimisesti jätehuoltomääräysten mukaisesti.

38 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Jätehuoltomääräyksissä sallitaan tietyin edellytyksin pienimuotoinen jätevesilietteen omatoiminen käsittely. Myös muutaman lähikiinteistön (2–4 naapurikiinteistön, yhteensä 5 kiinteistön ja asuinhuoneiston) yhteinen käsittely sallitaan. Muita lähellä sijaitsevia kiinteistöjä voivat olla esimerkiksi saman yksityistien varrella olevat kiinteistöt. Käsittely on kuitenkin oltava pienimuotoista, sillä muunlaista käsittelyä kunnallisen jätehuoltojärjestelmän ulkopuolella jätelaki ei mahdollista. Lisäksi edellytetään, että yhteiskäsittelijänä on aktiiviviljelijä, sillä viljelijöillä on parhaat edellytykset lietteiden asianmukaiseen käsittelyyn ja peltolevitykseen. Aktiiviviljelijällä tarkoitetaan maataloustoimintaa harjoittavaa tahoa, jolla on viljelyksessä peltoa.

Lietteiden omatoimisella käsittelyllä mahdollistetaan lietteiden sisältämien ravinteiden hyötykäyttö lähellä lietteiden syntypaikkaa. Omatoiminen käsittely on mahdollista siten, että lietteet levitetään käsiteltynä viljelyksessä olevalle pellolle. Pellon on oltava kiinteistön haltijan omassa hallinnassa eli joko omassa omistuksessa ja käytössä (ei vuokrattu muulle henkilölle) taikka vuokrattu omaan käyttöön. Omatoiminen saostussäiliöiden mustien jätevesilietteiden ja umpisäiliölietteiden (eli vesikäymälöiden jätevesiä sisältävien lietteiden) käsittely on sallittua, kun kiinteistöllä on käytössään joko omana tai esimerkiksi vuokrattuna siihen soveltuvat laitteistot ja olosuhteet ovat sopivat. Kun tällaisesta menettelystä ilmoitetaan, jätehuoltoviranomainen tarkistaa, että stabiloitu liete voidaan käyttää lannoitustarkoituksessa eli kiinteistöllä on oltava omassa hallinnassaan viljelykäyttöön soveltuvaa peltoalaa. Siksi useimmiten kyseeseen tulee aktiiviviljelijä. Lietteiden levittäminen kielletään kuitenkin kokonaan pohjavesialueiden pelloille ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Lietteitä ei saa levittää myöskään taajamissa, koska levittäminen voisi aiheuttaa haittaa tiheästi rakennetuilla alueilla.

Jätevesiliete tulee aina stabiloida ennen peltokäyttöä, eli käsitellä mikrobiologisesti vaarattomaksi. Soveltuvia menetelmiä ovat esimerkiksi kalkkistabilointi ja

termofiilinen stabilointi. Koska lietteen tulee olla käsiteltyä, on huomioitava, ettei lietteen levitykseen voida käyttää sellaista kalustoa, jolla on kuljetettu myös käsittelemätöntä lietettä, koska muutoin peltoon voi päätyä taudinaiheuttajia. Kun jätevesilietettä käytetään lannoitetarkoituksessa, on jätteen sääntelyn lisäksi otettava huomioon kulloinkin voimassa oleva lannoitelainsäädäntö ja jätevesilietteiden maatalouskäyttöä koskeva lainsäädäntö. Niissä säädetään mm. viljelyrajoituksista sekä sallituista levityksen ajankohdista ja kohteista.

Käsitellyn lietteen voi käytännössä sekoittaa myös lantalaan, mutta tällöin tulee tunnistaa ihmisperäisen jätevesilietteiden tuomat viljelyrajoitukset. Siten käsitellyn lietteen sijoittaminen peltoon erikseen on useimmiten järkevämpää, sillä tällöin sen tarkka sijoituspaikka tiedetään ja viljelyrajoitukset rajoittuvat vain tälle kyseiselle alueelle.

Jätehuoltomääräyksissä edellytetään ilmoituksen tekemistä lietteiden omatoimisesta käsittelystä, kun kiinteistöllä käsitellään vesikäymälän jätevesiä sisältäviä lietteitä. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot, joilla voidaan arvioida omatoimisen käsittelyn asianmukaisuus mm. selvitys käsiteltävien lietteiden määrästä ja laadusta, lietteiden käsittelytavasta sekä lietteiden hyödyntämispaikasta. Tiedot omatoimisesta käsittelystä on toimitettava hyvissä ajoin ennen käsittelyn aloittamista, jotta jätehuoltoviranomainen voi seurata ja ympäristönsuojeluviranomainen valvoa asianmukaista jätehuollon toteutumista. Myös omatoimisesta käsittelystä luopumisesta on ilmoitettava, jotta viranomaisella on ajantasainen tieto tilanteesta.

Kun jätehuoltoviranomainen on käsitellyt ilmoituksen jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä, tästä ilmoitetaan asiakkaalle. Ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä annetaan tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jos ilmoituksen mukainen toiminta on asianmukaista, se merkitään jätehuollon viranomaisrekisteriin. Jos taas toiminta ei ole säännösten mukaista, jätehuoltoviranomainen voi kieltää jätevesilietteiden omatoimisen käsittelyn.

Ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä on voimassa viisi vuotta, minkä jälkeen jätehuoltoviranomaiselle on tehtävä uusi ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä. Määräaika on asetettu, jotta rekisteritiedot pysyvät ajan tasalla. Jätevesilietteiden omatoimisessa käsittelyssä tapahtuneista muutoksista ei välttämättä muutoin ilmoiteta.

Vähäisen lietemäärän osalta saostussäiliöiden lietteenpoisto ja -käsittely on rajoitetusti sallittu tehtäväksi itse siten, että lietteet kompostoidaan kiinteistöllä. Kompostointi on mahdollista, kun kyseessä on harmaiden jätevesien lietteet eli lietteet eivät sisällä wc-jätevesiä. Kiinteistöllä on oltava käsittelyyn soveltuva kompostori sekä mahdollisuus poistaa liete säiliöstä esimerkiksi uppopumpulla. Joissakin pienpuhdistamoissa liete kerätään kiinteässä muodossa lietepussiin, joka voidaan kompostoida. Jätevesilietteen kompostoinnista on ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle, mutta kirjallista ilmoitusta ei tarvitse tehdä, vaan myös suullinen ilmoitus riittää. Myös maasta pois kaivetut maasuodattamon tai imeytyskentän massat sekä fosforinpoistokaivojen massat voidaan käsitellä kompostoimalla tai hyödyntää ravinteena pelloilla. Näiltä osin omatoimisesta käsittelystä ei edellytetä ilmoitusta jätehuoltoviranomaiselle.

Saostussäiliöiden, pienpuhdistamoiden ja umpisäiliöiden lietteitä sekä muita vastaavia jätevesilietteitä tai jätevesiä ei saa säännöksen mukaan levittää metsään tai muualle maastoon. Tämä olisi jo jätelain nojalla kiellettyä hallitsematonta jätteiden käsittelyä, josta voisi aiheutua ympäristön pilaantumista.

39 § Käymäläjäte

Kuivakäymäläjätteet on säännöksen mukaan kompostoitava jätehuoltomääräysten 17 §:n mukaisesti kiinteistöllä tai toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan.

Käymäläjätettä ei saa laittaa kiinteistön jäteastioihin tai viedä **alueellisiin keräyspisteisiin aluekeräyspisteisiin**, sillä tästä aiheutuisi hajuhaittaa ja vaikeuksia jätteiden asianmukaiselle käsittelemiselle. Jottei käymäläjätteestä aiheudu ympäristöhaittaa, sitä ei saa myöskään haudata kompostoimatta maahan.

Lisäksi kemiallisten käymälöiden käymäläjäte on toimitettava kunnan viemäriverkkoon vesihuoltolaitoksen ohjeiden mukaisesti tai muuhun luvalliseen paikkaan. Asianmukaisella vastaanottopaikkaan toimittamisella estetään mm. hygieeniset haitat.

9. Luku Roskaantumisen ehkäiseminen

40 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain velvoitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta.

Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta. Määräyksissä velvoitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Velvoite jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jätteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan.

Myös lajittelu ja erilliskerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle. Varsinkin suuremmissa yleisötilaisuuksissa kierrätettäviä jätteitä syntyy niin paljon, että lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden antaminen on tarpeen asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta. Määräysten mukaiset lajittelovelvoitteet koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä. Muilta osin paperi-, kartonki-, lasi-, metalli-, muovi- ja biojätteen erilliskeräys ja kierrätys on järjestettävä jättesetuksen 21 §:n mukaisesti.

Määräyksen mukaan suurimmista yleisötilaisuuksista on tehtävä jätehuoltosuunnitelma, joka esitetään pyydettäessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Määräyksellä pyritään edistämään jätehuollon järjestelyjen huomioon ottamista jo tapahtumien suunnitteluvaiheessa.

Yleisötilaisuuden tai -tapahtuman siivoamisvelvollisuudesta on määrätty myös siltä osin kuin tilaisuudella ei ole selkeää järjestäjää. Esimerkkinä tällaisista tilaisuuksista ovat sosiaalisen median tapahtumat, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu puistoon sosiaalisessa mediassa leviävän kutsun tai muun tiedon perusteella. Ensisijaisesti vastuu siivoamisesta on roskaajilla, mutta toissijaisesti tällaisen tapahtuman koollekutsujan on huolehdittava alueen siivoamisesta tapahtuman jälkeen.

41 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätelaissa annetaan tarkat määräykset roskaantumisen ehkäisemisestä sekä siitä, mikä taho on siivousvelvollinen eri tilanteissa. Säännöksessä annetaan näin ollen ainoastaan jätelain määräyksiä täsmentäviä velvoitteita.

Jätelaissa annettua roskaamiskieltoa on korostettu säännöksessä kieltämällä jätteiden sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Yleisten alueiden jäteastioiden ylläpitäjiä on lisäksi velvoitettu huolehtimaan jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä. Koska yleisillä alueilla olevat jäteastiat voivat olla muidenkin tahojen kuin kunnan ylläpitovastuulla, määräys koskee myös näitä muita tahoja, kuten tienpitäjiä.

10. Luku Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

42 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat kaikkia toimijoita. Vaarallista jätettä koskevalla määräyksillä säädetään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä.

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan palo-, räjähdys-, terveydelle tai ympäristölle vaarallisia jätteitä. Tavallisimpia asumisessa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat mm:

- paristot
- erilaiset akut ja laitteet, joissa akku on kiinteästi liitettynä
- loisteputket ja elohopealamput
- sähkö- ja elektroniikkaromu
- maalit, lakat, liimat ja liuottimet
- eräät puhdistusaineet
- kyllästetty ja käsitelty puu
- torjunta-aineet
- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- lääkejätteet

Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa toisiinsa tai muihin aineisiin tai jätteisiin. Vaikka jätelaissa ja -asetuksessa määrätään vaarallisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta, tämä tuodaan esille lyhyesti myös jätehuoltomääräyksissä, sillä tämä on erittäin tärkeää vaarallisten jätteiden asianmukaisen käsittelyn järjestämiseksi. Vaarallisia jätteitä ei saa missään

tapauksessa laittaa kiinteistöittäisen keräyksen piirissä oleviin jäteastioihin **tai aluekeräyspisteisiin.**

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Sen vuoksi jätehuoltomääräyksiin on sisällytetty väliaikaista varastointia koskeva määräys. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta ennen jatkovastaanottoon toimittamista koskee kaikkia kiinteistöjä, myös esimerkiksi päivittäistavarakaupoissa sijaitsevia kerätyn sähkö- ja elektroniikkaromun säilytykseen tarkoitettuja jäteastioita tai kontteja ja varmistaa osaltaan jätteen asianmukaista käsittelyä.

Vaaralliset jätteet on toimitettava niille erikseen järjestettyihin vastaanottopaikkoihin. Kunnan on jätelain 32 §:n mukaisesti järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralliset jätteet on määrätty toimitettavaksi kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin vastaanottopaikkoihin. Jos maa- ja metsätaloudessa syntyvä vaarallisen jätteen määrä on niin suuri, ettei vastaanottopaikassa ole kapasiteettia sen vastaanottamiseen, voidaan katsoa, ettei kyse ole kohtuullisesta jättemäärästä. Kunnallinen jäteyhtiö on järjestänyt vaarallisten jätteiden vastaanoton mm. jätekeskuksessa ja jäteasemilla. Lääkejätteet tulee toimittaa apteekkeihin.

Vaarallisista jätteistä paristot ja akut, loisteputket ja elohopealamput sekä osa sähkölaitteista ovat tuottajavastuunalaisia jätteitä. Ne toimitetaan tuottajan tai jakelijan esimerkiksi päivittäistavarakaupoissa olevaan keräykseen.

Muiden kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien kiinteistöjen, kuten kuntien virastojen, kunnallisten sairaaloiden ja terveysasemien sekä koulutuslaitosten on toimitettava vaaralliset jätteet sellaiselle vastaanottajalle, jolla on lupa vaarallisten jätteiden vastaanottamiseen. Sama velvoite koskee myös valtion ja seurakuntien kiinteistöjä sekä elinkeinonharjoittajia.

Isompien vaarallisten jätteiden erien tuomisesta on sovittava vastaanottajan kanssa. Tällöin vastaanottaja voi varautua suuren jättemäärän turvalliseen käsittelyyn ja varastointiin. Ilmoituksen kautta kunnallinen jäteyhtiö voi myös velvoittaa toimittamaan maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaarallista jätettä olevat merkittävät erät toimitettavaksi muualle, jos käsittely ei ole mahdollista kunnallisessa järjestelmässä.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä on säännökset jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaaralliset jätteet on pakattava tiiviisti kestäviin astioihin, mahdollisuuksien mukaan alkuperäiseen pakkaukseen. Pakkauksesta tulee käydä ilmi vaarallisen jätteen nimi sekä sen ominaisuudet. Tällä tavalla jätteen laatu ja ominaisuudet ovat varmasti tiedossa niin jätteen haltijalla kuin jätteen vastaanottajalla, ja jäte osataan ohjata vastaanottoaikalta oikeanlaiseen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei turvallisuuden vuoksi saa säilyttää merkitsemättömissä pakkauksissa. Etenkään elintarvikepakkauksiin vaarallisia jätteitä ei pidä koskaan pakata turvallisuussyistä.

43 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset koskevat kaikkia toimijoita, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen sekä turvallisuuteen. Säännöksessä annetaan määräyksiä vaarallisten jätteiden säilyttämisestä turvallisesti asianmukaisissa astioissa, lukitussa tai valvotussa tilassa. Näin sellaisilla kiinteistöillä, joilla asuu tai työskentelee useita henkilöitä, huolehditaan keräyksen turvallisuudesta.

Säännöksessä veloitetaan kiinteistön haltijaa tiedottamaan keräyspaikan käyttäjiä sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaaralliset jätteet sijoitetaan keräyspaikalle oikein, jottei niiden keräämisestä aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

44 § Erityisjätteet

Erityisjätteet ovat muita kuin vaarallisia jätteitä, jotka vaativat kuitenkin haitallisuutensa tai muun laatunsa takia erityistoimia keräyksen, kuljetuksen tai käsittelyn aikana, kuten välitöntä peittämistä kaatopaikalla. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät ja pistävät jätteet (esimerkiksi neulat, ruiskut ja veitsenterät) sekä haisevat ja pölyävät jätteet. Jottei näistä jätteistä aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa ympäristölle, on ne määrätty pitämään muista jätteistä erillään ja pakkaamaan tiiviisiin, asianmukaisilla merkinnöillä varustettuihin astioihin.

11. Luku Muut määräykset

45 § Tiedottamisvelvoite

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty kiinteistön haltijalle velvollisuus tiedottaa jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä kiinteistöllä asuville ja siellä työskenteleville. Tiedotusvelvollisuudella varmistetaan, että jätehuoltopalvelujen käyttäjät saavat tarvittavat tiedot jätehuollon asianmukaisesta hoitamisesta. Kiinteistön haltijan on määräyksen mukaan myös seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä. Näin ollen kiinteistön haltijalla on velvoite seurata mm. sitä, että jätteiden keräyspaikka täyttää jätehuoltomääräysten vaatimukset ja keräyspaikkaa käytetään oikein.

46 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta

Säännös jätehuoltomääräysten seurannasta ja valvonnasta on informatiivinen. Kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena toimiva Ylä-Savon jätehuoltolautakunta hoitaa jätelain mukaiset ja kuntien yhteisesti sopimat viranomaistehtävät, joihin kuuluu myös jätehuoltomääräysten toteutumisen seuranta. Tätä seurantaa tehdään vain siltä osin kuin määräykset koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä.

Jätehuoltomääräysten valvonta kuuluu jätelain mukaisesti kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja ELY-keskuksille. Ympäristönsuojeluviranomaiset valvovat kaikkia toimijoita ja määräysten toteutumista kokonaisuudessaan. Ensisijaisesti valvontavastuu on kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilla. Erityisesti, jos kyseessä on usean kunnan alueelle ulottuvat ympäristövaikutukset, myös ELY-keskukset valvovat määräysten toteutumista. Valvovilla viranomaisilla on mahdollisuus antaa valvontamääräyksiä jätehuoltomääräysten rikkomisesta ja käyttää tehosteena hallintopakkoa, kuten uhkasakkoa, teettämisuuhkaa tai keskeyttämisuuhkaa. Mahdollista on myös tutkintapyyntöjen tekeminen poliisille.

47 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätehuoltomääräykset ovat kunnallinen säädös, josta jätehuoltoviranomainen voi yksittäisestä tapauksesta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen. Lupaa poikkeamiseen tulee hakea kirjallisesti ja asia käsitellään hallintomenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Poikkeukselle on oltava jokin erityinen,

perusteltu syy. Poikkeus voidaan myöntää vain niissä tapauksissa, joissa hakija kykenee muulla kuin jätehuoltomääräyksissä säädetyllä tavalla toimimaan siten, ettei jätehuollon järjestäminen vaikeudu, eikä ympäristölle tai terveydelle aiheudu haittaa tai vaaraa. Poikkeaminen ei saa vaarantaa myöskään jätteenkuljettajan, palvelun käyttäjän tai muiden henkilöiden turvallisuutta. Jos on epäselvyyttä siitä, voiko ympäristöhaittoja aiheutua, pyytää jätehuoltoviranomainen lausunnon ympäristönsuojeluviranomaiselta ennen asian ratkaisemista.

48 § Voimaantulo

Jätehuoltomääräykset tulevat säännöksen mukaisesti voimaan ~~1.7.2023~~ 1.4.2025 ja niillä kumotaan aikaisemmin voimassa olleet kunnalliset jätehuoltomääräykset, jotta alueella on voimassa yhdet yhtenäiset ja ajantasaiset määräykset. Jätehuoltomääräykset tulevat voimaan muutoksenhausta huolimatta kuntalain 143 §:n mukaisesti.

49 § Siirtymäsäännökset

Pielaveden kunnan alueella kunnallinen jäteyhtiö Ylä-Savon jätehuolto Oy vastaa sekajätteiden jätekuljetuksista kunnan jätehuollon järjestämistä vastaavalla olevien kiinteistöjen osalta Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksen 5.6.2024 21 § mukaisesti 1.4.2025 alkaen

Velvollisuutta liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään (4 §) rajataan jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti 1.1.2026 alkaen. Jätteen haltija saa kuitenkin jo mainittua ajankohtaa aiemmin järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavan yrityksen tai yhteisön toimipaikassa tai vankilassa, puolustusvoimien asuinkasarmissa, vastaanottokeskuksessa tai muussa vastaavassa laitosasumisessa syntyvän jätteen jätehuollon jätelain 28 §:n mukaisesti ilmoittamalla siitä kirjallisesti kunnalle vähintään kuusi kuukautta ennen jätehuollon järjestämisen aloittamista. Tällöin kunnan vastuu jätehuollon järjestämisestä lakkaa, kun jätteen haltijan järjestämä jätehuolto tämän tekemän ilmoituksen mukaisesti alkaa.

~~Jätehuoltomääräysten 6 §:ssä on asetettu kiinteistöille uusia velvoitteita liittyä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Jätelain muutoksen (15.7.2021/714) voimaantulosta ja soveltamisesta annettujen muutossäädösten mukaan taajamissa biojätteen kuljetuksissa on siirryttävä kunnan järjestämään kuljetukseen viimeistään 19.7.2024. Taajamissa muiden kierrätyskelpoisten jätteiden kuljetuksissa kunnan järjestämään kuljetukseen on siirryttävä 1.7.2023 alkaen.~~

Jätehuoltomääräysten 14 ja 15 §:ssä on asetettu kiinteistöille uusia kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteita. Niiltä kiinteistöiltä, joita erilliskeräysvelvoitteet eivät ole koskeneet aikaisemmin, on muovi- ja lasipakkausten sekä metallin erilliskeräys järjestettävä 1.7.2023 alkaen ja biojätteen erilliskeräys 19.7.2024 alkaen.

Jätehuoltomääräysten 21 §:ssä on kielletty pikakonttien ja vaijerikuormattavien vaihtolavojen käyttö kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Siirtymäsäännöksen mukaan nämä jätteasiat on poistettava käytöstä viimeistään 1.7.2024. Tällä tavalla tällaisten vaihtolavojen ja pikakonttien käyttäjillä on riittävästi aikaa järjestää korvaavat jätteasiat.